

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 25 JUIN 2020

Soir

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 25 JUNI 2020

Avond

La séance est ouverte à 20 h 00 et présidée par M. André Flahaut, vice-président.
De vergadering wordt geopend om 20.00 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut, ondervoorzitter.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Maggie De Block, David Clarinval.

Projet de loi et propositions **Wetsontwerp en voorstellen**

01 Proposition de résolution relative à la mise à disposition de fonds complémentaires pour la situation humanitaire dans la région d'Idlib en Syrie (1071/1-7)

01 Voorstel van resolutie met betrekking tot het ter beschikking stellen van bijkomende fondsen voor de humanitaire situatie in de regio Idlib in Syrië (1071/1-7)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Wouter De Vriendt, Samuel Cogolati, Christophe Lacroix, Séverine de Laveleye, Georges Dallemagne.

Discussion **Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1071/6)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1071/6)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Le rapporteur est Mme Jadin qui réfère à son rapport écrit.

01.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, graag geef ik kort een stand van zaken omtrent deze resolutie. Wij hebben deze resolutie ingediend met een aantal doelstellingen op zowel het humanitaire, politieke als juridische vlak, teneinde iets te doen aan de situatie in Idlib. Dat is namelijk hard nodig. De VN doen ook een oproep om in meer fondsen voor humanitaire hulp te voorzien. Onze resolutie heeft een meerderheid gekregen in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen. Ik dank de collega's daarvoor.

Onze resolutie bevat drie onderdelen. Het belangrijkste en meest concrete daarvan is het humanitaire luik, waarbij er aan de regering gevraagd wordt om in een additionele bijdrage te voorzien op de budgetlijn van de humanitaire projecten, boven op de reeds voorziene middelen voor dit jaar, aan een drietal fondsen.

Ten eerste, het Humanitarian Fund voor Syrië, waarvoor dit jaar al 7 miljoen euro voorzien werd.

Ten tweede, het Syria Cross-border Humanitarian Fund, waarvoor dit jaar ook al 7 miljoen euro voorzien werd.

Ten derde, het Central Emergency Response Fund, waarvoor dit jaar al 17 miljoen euro voorzien werd.

Met deze resolutie wordt aan de regering gevraagd om extra geld vrij te maken en tegemoet te komen aan de oproep van de Verenigde Naties, gelet op de ernstige humanitaire noden in de regio.

Op het diplomatieke vlak vragen wij de regering om zich in te zetten voor de verlenging van het VN-mechanisme voor grensoverschrijdende bijstand voor het noordwesten van Syrië en voor de grensoverschrijdende toegang tot het noordoosten.

Het derde onderdeel betreft een aantal juridische vragen, met de eis dat de onderzoekscommissie voor Syrië en de niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties ongehinderd toegang zouden krijgen tot het land om de nodige vaststellingen te kunnen doen. Wij houden ook een pleidooi om te proberen diegenen die verdacht worden van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid voor de rechter te brengen. Ook daarover hebben wij in de commissie een discussie gehad.

01.02 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de voorzitter, ik wil kort reageren op het voorstel van de collega's.

Net als in de commissie vormen onze amendementen de basis voor mijn betoog. U weet dat Vlaams Belang opvang in de regio vaak noemt als oplossing voor het vluchtelingenvraagstuk in Europa want volgens onze fractie zouden vluchtelingen beter in de regio van herkomst, bijvoorbeeld de buurlanden, worden opgevangen. Ze hoeven dan immers geen levensgevaarlijke tocht naar Europa te ondernemen waarvoor ze heel veel geld moeten betalen aan mensensmokkelaars, met alle gevolgen van dien. Bovendien zouden ze dan sneller kunnen terugkeren naar hun eigen land als dat thuisland opnieuw veiliger wordt. Tot slot, zou dit in Europa heel wat problemen kunnen verhelpen die gepaard gaan met migratie, zeker met illegale migratie.

Om die redenen hebben wij in de commissie een aantal amendementen ingediend. In eerste instantie willen wij de stelling dat opvang in de eigen regio in ieder opzicht en voor alle betrokkenen te verkiezen valt boven illegale migratie toevoegen aan het voorstel. Een derde amendement komt nu niet ter sprake en zal ik straks gewoon ter stemming voorleggen.

Ons tweede amendement is wel zeer belangrijk en er werd zonet door collega De Vriendt naar verwezen. Een wezenlijk onderdeel van het voorstel van resolutie is namelijk een additionele bijdrage aan het HRRP van de Verenigde Naties. Wij vinden dat als men daartoe overgaat, men die middelen moet zoeken in de dotatie van het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers. Door extra middelen uit te trekken voor de opvang van vluchtelingen in de eigen regio kan er immers bespaard worden op de opvang van asielzoekers in België en een verschuiving van die middelen lijkt ons dus zeer billijk en rechtvaardig.

Mijnheer de voorzitter, hiermee heb ik meteen ook onze amendementen die straks opnieuw voorliggen verantwoord.

01.03 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de voorzitter, als penhouder samen met Duitsland en Koeweit in de Veiligheidsraad in verband met de voorliggende thematiek kan de regering wel degelijk een rol van betekenis spelen. Dat geldt niet voor alle resoluties in de Kamer, maar voorliggende resolutie kan dus wel pootjes krijgen, om het op die manier uit te drukken, en meer betekenis hebben dan een oprisping.

Het akkoord tussen Turkije en Rusland heeft gezorgd voor een staakt-het-vuren, die altijd precair blijft. Het proxyconflict in Lybië en de toestand in Idlib geven soms de indruk communicerende vaten te zijn. De toestand die erg labiel is in de ene regio, heeft doorgaans wel impact op de andere.

De vraag voor een staakt-het-vuren en het openhouden van een humanitaire corridor of van humanitaire corridors lijkt ethisch absoluut de meest verantwoorde keuze. Wij steunen die keuze, zij het niet zonder

enkele bedenkingen, die ik hier wil formuleren.

Vanuit een strikt rationeel oogpunt zijn er argumenten tegen die keuze in te brengen. Uiteraard bieden zij een adempauze, wat een goede zaak is voor de bevolking. Het risico bestaat echter dat op die manier het conflict wordt verlengd en dat de mogelijkheid wordt geboden van steun aan jihadistische groeperingen met directe banden met Al Qaeda.

Wij mogen immers niet naïef zijn. Die corridors, die bedoeld zijn om voedsel bij de bevolking te brengen, wat een initiatief is dat moet worden gesteund, kunnen en zullen wellicht ook minstens ten dele voor het transport van wapens en munitie worden misbruikt. Een no-flyzone is natuurlijk een bescherming voor de weerloze burger, maar is dat natuurlijk ook voor de jihadi's.

Het bevriezen op een bepaald ogenblik van het status quo is niet zomaar zwart-wit een positieve zaak. Wij moeten dat element mee in het oog houden bij de bespreking van de voorliggende tekst.

Wij willen natuurlijk niet dat daar in de regio van Idlib een zogenaamd *frozen conflict* ontstaat, met een de facto permanente Turkse bezetting, zoals er bijvoorbeeld ook één is op de Golanhoogte. Dat wil zeggen dat wij eigenlijk moeten kiezen tussen twee potentiële kwaden.

Wij van de N-VA zijn bijzonder gevoelig voor de besteding van middelen voor de opvang en bescherming in de regio, die er hopelijk een aantal mensen van weerhoudt zeer gevaarlijke en dure tochten van duizenden kilometers te ondernemen. Dat is zeker een argument dat hier moet meespelen.

Oorspronkelijk werd over de situatie aan de Turks-Griekse grens en over eventuele materiële of morele steun van Turkije aan strijdende groepen in Idlib niet gerept. Dat vonden wij een tekort, dat vonden wij een mankement. Daar is aan geremedieerd met amendementen die, meen ik, de tekst verbeterd hebben.

Dat is ook gebleken, want ik ben wellicht niet de enige die in de voorbije dagen een brief heeft ontvangen van de Turkse ambassadeur, die eerder matig enthousiast was over de aanpassingen.

Mocht het mijn opdracht zijn de Turkse ambassadeur hier in alle omstandigheden ter wille te zijn, zou dat een argument kunnen zijn. Maar dat is dus niet het geval. Ik heb die brief gelezen, maar die doet ons niet van mening veranderen.

Wij zullen deze resolutie dus steunen, al moeten wij beseffen dat, zoals alles in de wereld, zeker op het internationale strijdtoneel dat in het Midden-Oosten alles verwarrend maakt, deze tekst niet volledig zonder risico is. Maar de pro's overwegen ten opzichte van de risico's, en wij zullen die dan ook steunen.

01.04 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, de pro's wegen op tegen de contra's, des te meer omdat de situatie in Idlib is echt wel schrijnend.

Het gaat om 1 miljoen mensen, waarvan 81 % vrouwen en kinderen. De VN hebben het over het grootste humanitaire horrorverhaal van de 21ste eeuw. Alternatieven voor humanitaire corridors zijn er voorlopig niet. We moeten onze verantwoordelijkheid opnemen en humanitaire hulp geven.

Mensen leven in tenten en bomen. De winter met de ergste kou is gelukkig voorbij, maar ziektes doen nog steeds de ronde, waaronder ook COVID-19. De levensomstandigheden kosten dan ook mensenlevens.

We trappen dan ook een open deur in wanneer we zeggen dat humanitaire hulp broodnodig is. Ons land heeft de afgelopen jaren al zeer veel inspanningen geleverd. Vorig jaar heeft ons land 21 miljoen euro humanitaire hulp geboden. Dit jaar is dat voorlopig 14 miljoen euro, maar we kunnen uiteraard meer doen. De VN geven immers aan dat bijkomende middelen nodig zijn voor het humanitaire noodplan voor Noordwest-Syrië, waarnaar de heer De Vriendt ook verwees.

Wij hebben ons engagement reeds bevestigd in de VN-Veiligheidsraad in februari. Ik denk dat het nuttig is dat het Parlement dat ondersteunt. Wij zijn dankbaar voor de indiening van onderhavig voorstel van resolutie, dat wij ook onze volle steun geven.

01.05 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, chers collègues, la résolution devant nous aujourd'hui appelle à renforcer l'aide humanitaire dans le Nord de la Syrie. Avec mon groupe, nous sommes

bien sûr favorables à cette aide humanitaire et nous apportons notre soutien à la population qui souffre d'une guerre qui dure depuis trop longtemps.

Cette résolution s'adresse principalement à la Russie et à la Syrie. Il est clair que ces forces ont leur responsabilité dans ce conflit et utilisent des méthodes condamnables. Cela dit, d'autres forces sont tout aussi responsables et ont des comptes à rendre sur la situation dans la région. Elles sont complètement absentes de cette résolution. Je pense à l'Arabie saoudite, au Qatar, à Israël. Je pense aussi à des forces comme Hayat Tahrir al-Cham, qui est la dernière incarnation du Front al-Nosra et qui contrôle une grande partie de la région d'Idlib. Al-Nosra était la branche syrienne d'al-Qaïda, le Front de libération nationale, une alliance soutenue par la Turquie, qui comprend des groupes islamistes purs et durs ainsi que plusieurs groupes combattant sous la bannière de l'armée syrienne libre.

Une branche d'al-Qaïda, le parti islamique du Turkistan, tous ces acteurs ne sont pas cités dans cette résolution alors qu'ils jouent un rôle important au Nord de la Syrie. Si, dans ce texte, nous devons ne pas nous limiter à l'aide humanitaire et prendre une position politique, nous tenons à ce que tous les belligérants soient pris en considération. Nous ne devons pas être partiaux ou réducteurs dans une guerre qui implique plusieurs acteurs étrangers.

Monsieur le président, nous allons nous abstenir sur cette résolution.

01.06 **Christophe Lacroix (PS):** Monsieur le président, veuillez m'excuser pour mon léger retard.

Madame et messieurs les ministres, chers collègues, alors que nous avons débattu plus tôt dans cette séance plénière de la reprise potentielle, pour la Belgique, de missions militaires via ses F-16 au sein de la coalition contre Daech, ce texte est évidemment essentiel.

Pour mon groupe, je le rappelle, la résolution des conflits mondiaux passe - plus qu'une antienne, c'est une conviction ancrée en nous - par un renforcement du multilatéralisme et par le respect du droit international. Cela revient à privilégier, même en cas de crise, des actions de prévention, de dialogue et de diplomatie à tous les niveaux. De ce point de vue, le rôle fondamental de l'ONU et de l'Union européenne doit être privilégié. À notre échelle, une concertation permanente entre les départements de la Défense, de la Coopération au développement et des Affaires étrangères doit être menée dans la définition des politiques, notamment en termes de suivi des conflits et de reconstruction post-conflit afin d'assurer une paix durable et une cohérence dans les politiques en faveur du développement.

Nous ne devons jamais sous-estimer les enjeux de "l'après" sur le long terme, au risque de revivre les mêmes horreurs. Hélas, dans le cas qui nous occupe ici, nous sommes toujours dans le "maintenant". Nous connaissons en effet, tous, la situation actuelle dans cette région du monde dont découle une souffrance humaine particulièrement atroce. Pendant ce temps, les avancées diplomatiques semblent au point mort et la situation sécuritaire est loin de s'être améliorée, comme en témoigne la présence de nombreuses milices et de groupes terroristes. Je ne parle même pas de l'impunité qui semble régner, alors que différents rapports internationaux se succèdent pour démontrer à de très nombreuses reprises toute l'horreur des exactions du régime syrien, tant dans l'emploi d'armes chimiques qu'au travers de frappes contre des écoles ou des hôpitaux.

La crise du COVID-19 a conduit à ce que cette situation, aussi insoutenable soit-elle, passe sous les radars. Ce texte est essentiel. C'est pour cette raison que je l'ai cosigné avec, bien évidemment, l'accord de mon groupe. En attendant qu'une solution structurelle soit trouvée en faveur de la paix et que les organisations et la justice internationales puissent agir en toute liberté, notre pays doit maintenir sa stratégie trois D, forte et cohérente, dans la région, notamment sur le plan humanitaire.

C'est le sens de ce texte qui demande au gouvernement de prévoir à court terme la mise à disposition de fonds complémentaires pour la situation humanitaire dans la région d'Idlib en Syrie. Ce texte rappelle également, sur le plan diplomatique, l'importance pour notre pays, via son siège au sein du Conseil de sécurité, de continuer à tout mettre en œuvre pour que la justice internationale puisse faire son travail dans cette région.

Le respect du multilatéralisme, des droits humains et du droit international doit guider toutes nos actions et prises de position. Nous devons nous inscrire plus que jamais dans toute initiative destinée à venir en aide aux populations touchées par ces exactions sur le plan humanitaire mais également sur le plan

socioéconomique en Irak, en Syrie et bien sûr dans les pays limitrophes qui accueillent le plus de réfugiés fuyant la barbarie. Là aussi, l'Union européenne a un rôle de premier plan à jouer.

Il s'agit également d'assurer le renouvellement du mécanisme d'aide transfrontalière des Nations Unies permettant ainsi aux agences humanitaires des Nations Unies et à leurs partenaires de mise en œuvre, de livrer de la nourriture, des médicaments, des fournitures médicales et d'assurer une aide essentielle aux civils dans le besoin. J'ai d'ailleurs pu interroger le ministre en commission sur ce point.

J'espère dès lors que ce texte de mes collègues, que je remercie profondément, pourra être adopté par notre assemblée et surtout qu'il sera suivi dans les faits par notre gouvernement. Je vous remercie pour votre attention.

01.07 John Crombez (sp.a): Ik wil de initiatiefnemer, de heer De Vriendt, bedanken voor een voorstel van resolutie voor een gegeven waarvan, zoals mevrouw Van Hoof daarstraks zei, wellicht weinigen in Europa de grootteorde en de diepte kennen. Het is een verschrikkelijke humanitaire crisis, in een context waar ook internationaal de afgelopen weken nog herhaaldelijk gevraagd is om de luchtaanvallen te staken omdat het menselijk leed en de ontbering zo groot zijn dat het helpen van zoveel mensen een noodzaak wordt.

In die zin is het vandaag dan ook een beetje een wrange discussie hier in de plenaire vergadering, vooral gelet op het gemak waarmee de luchtaanvallen worden toegejuicht en het gebrek aan gemak waarmee dit Parlement bereid is om extra middelen vrij te maken bij zo'n gigantische humanitaire crisis. Ik dank de initiatiefnemers zeker en eigenlijk ook de snelheid waarmee we het hebben kunnen doen en verbeteren, zoals de heer De Roover daarstraks zei.

Ik wil de regering de boodschap geven dat we de positie hebben om ervoor te zorgen dat deze onwaarschijnlijke humanitaire crisis veel beter bekend wordt en dat het zeer duidelijk wordt dat België zonder voorwaarden, zonder schrik, zonder middelen te verschuiven, maar werkelijk met extra middelen ervoor zorgt dat de humanitaire crisis daar verlicht wordt. Het is niet alleen een grote crisis, het duurt ook al veel te lang voor er een internationaal initiatief komt. Zoals de heer De Roover aanhaalde, is dit een resolutie waarover het Parlement moet waken dat ze effectief gebruikt wordt. Ze geeft een mandaat aan de regering om het nodige te doen.

Ik zal mezelf niet herhalen bij twee resoluties, maar het spijt me dat bij dit soort resoluties er nog altijd mensen zijn die redenen vinden om ze niet goed te keuren. Ik wil mijn dank uiten voor de collega's die voor zullen stemmen.

01.08 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, je me réjouis que cette résolution soit soumise au vote de notre Assemblée. Cela permet de mettre en lumière la situation dramatique qui règne toujours à Idlib. C'est une situation que l'on a eu tendance à oublier ces dernières semaines, ces derniers mois, en raison du fait que, aujourd'hui, l'attention des médias est tournée essentiellement sur la lutte contre la pandémie.

Pourtant, ces populations méritent toute notre attention ainsi qu'une aide humanitaire supplémentaire à celle qu'elles reçoivent aujourd'hui. Je m'en réjouis donc. De plus, j'ai cosigné ce texte.

Je voudrais revenir rapidement sur deux ou trois points. Tout d'abord, je pense qu'avec l'aide humanitaire, ce qui est toujours important, c'est la protection des populations. Pour avoir été très longtemps aux côtés de ces populations dans une autre vie, je certifie que le premier besoin d'une population civile, c'est d'être protégé. Contrairement à d'autres, je fais le lien entre les opérations de stabilisation de la région que nous menons. Nous tentons d'éviter que d'autres drames ne surviennent. Et s'il n'y avait que l'aide humanitaire, nous arriverions toujours trop tard par rapport aux souffrances des civils. Donc, j'établis ce lien entre la nécessité de protection et celle d'apporter une aide humanitaire.

Eu égard à la lettre que nous recevons de l'Ambassade de Turquie, je me réjouis qu'elle réagisse à nos débats et émette son point de vue, mais je ne peux laisser passer les éléments qui gênent l'Ambassadeur de Turquie et, à travers lui, son gouvernement. Tout d'abord, il proteste en disant que la Turquie ne soutient pas de groupe de jihadistes armés dans la région d'Idlib. Malheureusement, nous savons tous – j'insiste – que la Turquie a donné son soutien et continue à le donner à de nombreux groupes jihadistes dans la région. J'en veux simplement pour exemple l'assassinat tout à fait choquant et d'une violence hallucinante de la leader kurde, Hevrin Khalaf. Chacun s'en souvient, c'était en octobre 2019. Elle a été assassinée par le groupe

Ahrar al-Sharqiyā, groupe qui a été soutenu, armé et financé par la Turquie. Je pense donc que l'Ambassadeur devrait au moins se souvenir de cet exemple-là, parmi les nombreux exemples en rapport avec le soutien aux groupes jihadistes.

Par ailleurs, nous appelons la Turquie à ne pas ambitionner une occupation permanente du territoire syrien et l'Ambassadeur nous dit qu'il occupe le territoire syrien en parfait accord avec la légalité internationale. À cet égard, nous ne pouvons que désapprouver ce point de vue, car il n'y a aucune légitimité, aucune base légale pour l'occupation actuelle de la Syrie par la Turquie. Aussi, avons-nous eu raison de demander à la Turquie de respecter l'intégrité des frontières de la Syrie.

Voorzitter: Patrick Dewael, voorzitter.

Président: Patrick Dewael, président.

Il était important de répondre à ce courrier, de manière telle que, de ce point de vue-là, les choses soient claires aussi. S'il importe d'apporter une aide humanitaire, il faut aussi faire en sorte que le cycle permanent de violence s'arrête et que le financement de groupes terroristes, jihadistes ainsi que l'occupation illégale de territoires cessent également en Syrie. C'est comme cela que nous pourrions mieux aider et protéger ces populations.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.

De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans L(n)

- 18 – *Annick Ponthier cs (1071/7)*

Demande/Verzoek 1

- 19 – *Annick Ponthier cs (1071/7)*

Demande/Verzoek 3

- 20 – *Annick Ponthier cs (1071/7)*

Demande/Verzoek 4

- 21 – *Wouter De Vriendt cs (1071/7)*

* * * * *

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.

De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

02 **Projet de loi ouvrant des crédits provisoires pour les mois de juillet, août, septembre et octobre 2020 (1300/1-8)**

02 **Wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de maanden juli, augustus, september en oktober 2020 (1300/1-8)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Onze rapporteur is de heer Bertels, maar voor het gedeelte dat deze namiddag in de commissie voor Financiën werd besproken en behandeld, is dat de heer Vanbesien.

De heer Vanbesien is niet aanwezig. Daarom stel ik voor dat u alvast begint met uw verslag, mijnheer

Bertels.

02.01 **Jan Bertels**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijn collega-rapporteur zal zich zo meteen wel aansluiten.

Ik zal u een kort verslag brengen van de werkzaamheden in de commissie met betrekking tot het wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de maanden juli, augustus, september en oktober 2020.

Dat wetsontwerp werd besproken in de commissie voor Financiën en Begroting van 10 juni en vannamiddag, maar daarover zal collega-rapporteur Vanbesien verslag uitbrengen.

Eerst was er de inleidende uiteenzetting door de minister van Begroting, die toelichtte dat de regering genoodzaakt is onderhavig wetsontwerp ter goedkeuring voor te leggen teneinde de werking van de openbare diensten gedurende de maanden juli tot oktober 2020 te kunnen verzekeren.

Het is een derde schijf voorlopige kredieten voor dit jaar, berekend volgens de geldende regels ter zake. De basis is de aangepaste begroting 2019, de laatste goedgekeurde uitgavenbegroting.

In de nieuwe schijf voorlopige kredieten is er nog geen rekening gehouden met een aanpassing van de evenwichtsdotatie van de sociale zekerheid. Dat zal gebeuren in een gebeurlijke vierde schijf voorlopige kredieten op basis van de geactualiseerde ramingen van het globaal beheer van de sociale zekerheid, onder meer gelet op de invloed van de gezondheidscrisis.

De vereffeningskredieten van de derde schijf liggen finaal 193 miljoen euro hoger dan de wettelijke norm, die 4/12^{den} van de aangepaste begroting 2018 is. Een gedetailleerde verantwoording van de redenen voor de afwijking in plus en in min vindt u uitgebreid terug in de memorie van het wetsontwerp en in het verslag, zoals toegelicht door de minister.

Gelet op de recent goedgekeurde bijkomende middelen ten belope van 1 miljard, zodat de interdepartementale provisie voor de bestrijding van het coronavirus nu 2 miljard bedraagt, recent goedgekeurd in de tweede schijf van voorlopige kredieten, wordt in de derde schijf geen verhoging voor dringende uitgaven in de COVID-19-crisis ingeschreven. De bestaande interdepartementale provisie van 2 miljard zou voorlopig moeten volstaan. Zo niet worden er maatregelen genomen.

Ten tweede, het Rekenhof geeft aan geen principiële opmerkingen te hebben en is van mening dat de voorwaarden van de wetgeving ter zake zijn nageleefd. Alle afwijkingen zijn afdoende verantwoord.

Ten derde, ik ga kort in op de bespreking door en vragen van de leden in de commissie, want vele amendementen werden opnieuw ingediend en komen straks eventueel ter sprake. Alle leden hopen dat er snel gediscussieerd kan worden over een volwaardige begroting. Het systeem van voorlopige kredieten is bedoeld om tijdelijk te zijn. Elkeen beklemtoont ook de noodzaak aan middelen om de coronacrisis te bestrijden. Er werden wel vragen gesteld en beantwoord door de minister over de aanwending van de provisie ter zake. De meeste van de leden in de commissie scharen zich ook achter de noodzaak om de continuïteit van de werking van de openbare diensten te verzekeren en erkennen dus de noodzaak van de gevraagde voorlopige kredieten.

Ten vierde, de minister antwoordt vervolgens op de vragen, opmerkingen en amendementen. Ik licht er enkele toe, die niet zullen terugkomen in de algemene discussie aanstonds, vermoed ik, of die ook niet vanmiddag in de commissie werden behandeld. Hij geeft, zoals gezegd, informatie over de besteding van de interdepartementale provisie, wat ondertussen ook nadien nog eens gedetailleerd is gebeurd in de commissie.

Inzake de NAVAP-regeling, het eindeloopbaanstelsel voor de operationele personeelsleden van de geïntegreerde politie, stelt de minister dat de discussie met de federale politie over de cijfers nog loopt, maar dat de federale politie op dezelfde manier zal worden behandeld als de lokale politie. Als de cijfers afgeklopt worden, zal het eindeloopbaanstelsel wettelijk geregeld worden. Indien er middelen nodig zijn, zal daarin worden voorzien, eventueel via de provisie.

Naar aanleiding van de informatie die de minister verstrekt, worden sommige amendementen inzake NAVAP

ingetrokken en worden andere amendementen verworpen. Replieken en bijkomende vragen en antwoorden betreffen in hoofdzaak de amendementen, waarvan een deel opnieuw ingediend is. Ik ga daar niet verder op in, want ik wil geen dubbelwerk doen en het woord niet afnemen van collega's. De indieners zullen eventueel, indien ze dat wensen, hierover nog het woord voeren.

Tot daar, mijnheer de voorzitter, het verslag van de commissievergadering van 10 juni.

De **voorzitter**: Ik schors de vergadering tot de heer Vanbesien, rapporteur, aanwezig is.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

*La séance est suspendue à 20 h 32.
De vergadering wordt geschorst om 20.32 uur.*

*La séance est reprise à 20 h 33.
De vergadering wordt hervat om 20.33 uur.*

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

Ik zie dat de heer Vanbesien ondertussen is aangekomen. Het gaat over een niet-onbelangrijke aangelegenheid en aangezien u rapporteur bent voor hetgeen deze namiddag heeft plaatsgehad, wilde ik niet starten zonder een mondeling verslag.

U hebt het woord, mijnheer Vanbesien.

02.02 **Dieter Vanbesien**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, deze namiddag heeft de commissie voor Financiën en Begroting gedurende tweeënhalf uur ongeveer samengezeten, maar ik zal het verslag zo bondig mogelijk maken.

De plenaire vergadering had de amendementen nrs. 15 tot en met 25 doorgestuurd naar de commissie. De commissie heeft echter vastgesteld dat het om twee soorten amendementen gaat: enerzijds de amendementen nrs. 15 tot en met 22 die reeds behandeld en weggestemd waren in de commissie en anderzijds de nieuwe amendementen nrs. 23, 24 en 25.

Wat de eerste groep betreft, staan de indieners erop dat zij die in de plenaire vergadering kunnen bespreken en dat er hierover kan worden gestemd. Aangezien alle amendementen naar de commissie werden gestuurd, moest er wel over worden gestemd. De consensus die wij daar hebben gevonden, is dat over alle amendementen in de commissie zou worden gestemd en dat zij eventueel opnieuw kunnen worden ingediend in de plenaire vergadering zodat zij kunnen worden besproken en er hierover kan worden gestemd.

Na die consensus heeft de N-VA gezegd dat zij verwijst naar de toelichting gegeven twee weken geleden in de commissie voor amendementen nrs. 15 tot 17. Het Vlaams Belang heeft hetzelfde gedaan voor de amendementen nrs. 18 en 19 en de PVDA-PTB hetzelfde voor de amendementen nrs. 20, 21 en 22. Al die amendementen werden deze namiddag verworpen in de commissie en zullen waarschijnlijk hier opnieuw worden ingediend of zijn reeds opnieuw ingediend zodat zij straks nog eens verworpen kunnen worden.

Ik kom aan de tweede groep, de drie nieuwe amendementen.

Amendement nr. 23 van de PVDA-PTB gaat over een coronabonus van 400 euro aan het personeel in de gezondheidszorg voor een totaalbedrag van 52,8 miljoen euro. Dat amendement werd verworpen door de commissie.

Amendement nr. 24 van de sp.a gaat over de geestelijke gezondheidszorg die structureel ondergefinancierd is, reeds van voor de lockdown. Dat is geen nieuw gegeven. Volgens de indiener had de regering beloofd daar werk van te maken, maar heeft zij dat nooit gedaan. Het gaat om een bedrag van 200 miljoen euro op jaarbasis, dat nu proportioneel voor de komende vier maanden wordt ingediend. Dit amendement werd aangenomen.

Het laatste amendement, nr. 25, ook van de sp.a, gaat over een solidariteitspremie gelijkaardig aan de consumptiecheque die door de superkern werd goedgekeurd. Het gaat dus om 300 euro voor het zorgpersoneel in de federale sectoren zoals ziekenhuizen en thuisverpleegkundigen. In totaal is daar een bedrag van 37,5 miljoen euro mee gemeoid. Ook dit amendement werd aangenomen.

Het wetsontwerp, inclusief de goedgekeurde amendementen, ligt hier straks ter stemming voor, samen met de verworpen amendementen die opnieuw worden ingediend door N-VA, Vlaams Belang en PVDA-PTB.

02.03 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer de voorzitter, ik meen dat er een fout in het verslag is geslopen. De psychologische zorg van de eerste lijn is door een regering in volle bevoegdheid goedgekeurd. Er is dus wel degelijk een terugbetaling van die psychologische eerstelijnszorg geweest terwijl de heer Vanbesien zegt dat daar nooit werk van is gemaakt. Ten tweede was dat een eerste keer, een historische stap voor de terugbetaling van psychologische zorg in de eerste lijn, want ondanks al het socialistische 'gesmos' met geld is dat er vroeger nooit van gekomen.

02.04 **Dieter Vanbesien** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik wil hier graag even op repliceren. Het gaat hier niet om een fout die in het verslag is geslopen want dat verslag is een weergave van het gesprek dat we zonet gehad hebben. Dat is dus effectief zo besproken en als de minister dat wil contesteren, dan kan dat in de inhoudelijke discussie. Het verslag is echter wel degelijk een correcte weergave van wat er gezegd werd.

02.05 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer de voorzitter, in dat geval gaat het om een gebrek aan kennis in de commissie en heeft de verslaggever foutieve informatie in zijn verslag opgenomen zonder het te weten.

De **voorzitter**: Een verslag is een verslag, ook al zit er misschien foute informatie in. De inhoudelijke bespreking zal aantonen wat juist is en iedereen kan daarin het woord vragen.

02.06 **Wim Van der Donckt** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst de rapporteurs bedanken, de heren Vanbesien en Bertels. Op de opmerking van mevrouw de minister zal mevrouw Depoorter straks reageren. Ik zal een algemene toelichting bij het standpunt van de N-VA geven.

Mijnheer de minister, we zien elkaar opnieuw in dit plenum voor de derde schijf van de voorlopige kredieten voor het jaar 2020. Eigenlijk is het al de derde en een halve schijf, want we hebben ook al een tussentijdse bijpassing van 1 miljard euro gehad. We zitten ondertussen al 1,5 jaar met voorlopige twaalfden. Ik durf de tel niet meer bij te houden van het aantal keren dat we de voorlopige kredieten de voorbije jaren al hebben moeten goedkeuren.

Ik breng graag de rechtsgrondslag van de voorlopige kredieten even in herinnering. Die zijn wel kristalhelder: "In principe zijn uitgaven van een nieuwe aard, die niet eerder werden gemachtigd door het Parlement, uitgesloten uit de voorlopige twaalfden".

Wanneer we in een situatie van een internationale pandemie zitten, is het werken met voorlopige twaalfden volgens onze fractie niet optimaal. Ik denk dat wij daarin niet alleen staan. U hebt dat zelf ook aangehaald in de commissie. U hebt expliciet gezegd dat u voorstander bent van het indienen van een begroting, maar klaarblijkelijk is niet iedereen in de regering deze mening toegedaan. Minstens zijn er hier en daar wel wat stoorzenders die het indienen van een normale begroting niet echt zagen zitten.

Mijnheer de minister, voor de coronacrisis gingen wij uit van een groei van ongeveer 1,4 % en een bbp voor 2020 van 486,9 miljard euro. Volgens de cijfers die u ons recent meedeelde, gaat het bbp dit jaar krimpen met maar liefst 10 % en is een V-vormig herstel van onze economie klaarblijkelijk van de baan. U sprak over het Nike-teken of de zogenaamde *swoosh*.

Gisteren nog meldde het Federaal Planbureau dat de coronacrisis de overheidsfinanciën nog kwetsbaarder heeft gemaakt dan al het geval was. Voor de federale overheid en de sociale zekerheid is de situatie thans bijzonder zorgwekkend. Wij kijken aan tegen een begrotingstekort tussen 10 en 12 % en een schuldgraad van maar liefst 120 % tegen eind 2020. Wij spreken over een overheidstekort voor de gezamenlijke overheden tussen 43 en 50 miljard euro. Hier en daar horen wij zelfs het bedrag van 60 miljard euro. Dat zijn gigantische bedragen, die een enorme impact zullen hebben op de werking van de overheid, en uiteraard ook op onze samenleving.

In deze schijf vinden wij de enorme budgettaire impact van de coronacrisis op de begroting zelfs nog niet terug. Wij lezen zinnen als: "deze voorlopige evenwichtsdotatie houdt nog geen rekening met de budgettaire impact van de coronacrisis." Of wat verder: "dit bedrag houdt nog geen rekening met de impact van de coronacrisis."

Het huidige 'begrotingsbeleid' steunt op twee pijlers. Ten eerste is er natuurlijk de bescherming van de volksgezondheid. En ten tweede is er het opvangen van de sociaal-economische effecten. Ik wil op dat punt wel zeer duidelijk zijn. De N-VA-fractie steunt uiteraard beide pijlers volledig.

Wanneer wij lezen dat er in 2020-2021 meer dan 100.000 banen verloren zullen gaan, en dat is dan nog een voorzichtige raming; sommigen spreken over aantallen tot een kwart miljoen, dan is de situatie bloedserieus. Voor ons is de tijd nu wel echt aangebroken om een echte, volwaardige begroting op te stellen. Ook al is er maar een minderheidsregering, die mogelijkheid bestaat, zodat wij deze ongeziene crisis eindelijk kordaat en efficiënt kunnen aanpakken.

Wanneer wij lezen dat de totale uitgaven voor de bestrijding van de coronacrisis al rond 14 miljard euro kan schommelen, kan ik niet anders dan benadrukken dat wij zo snel als mogelijk een helder en duidelijk zicht moeten hebben op de overheidsfinanciën.

Daarmee kunnen wij dan aan de slag gaan en – ik herhaal het nogmaals – een echte, effectieve begroting opstellen.

De interdepartementale provisie van 2 miljard euro, toegevoegd aan de vorige schijf van voorlopige kredieten, is eigenlijk maar bestemd voor ad-hocoplossingen. Ditmaal is zelfs geen nieuwe provisie toegevoegd.

Ik wil opnieuw benadrukken dat met de voorlopige twaalfden sommige partijen zich als onverantwoordelijke cowboys kunnen gedragen en de begroting met extra uitgaven bezwaren, zonder dat er nieuwe ontvangsten tegenover staan. De heer Verherstraeten heeft dat deze namiddag in de commissie ook nog eens heel uitdrukkelijk gesteld, verwijzend naar de amendementen van de verschillende andere partijen en naar de Maribel Fondsen – plus 130 miljoen euro – in de huidige schijf.

Voor ons is het heel belangrijk dat wij dergelijke avonturen vermijden. Ik heb dat de vorige keer ook al aangegeven, maar het blijft maar komen. Het is ook belangrijk dat wij een degelijk en gericht begrotingsbeleid op poten zetten, gelet op de huidige toestand van de overheidsfinanciën.

Wijzelf hebben een aantal bijkomende amendementen ingediend, om sommige naar onze visie onverantwoorde extra uitgaven eruit te halen. Het doel is dus geen bijkomende uitgaven te doen, maar wel uitgaven eruit te halen. Mijn collega's die hier in de plenaire zaal aanwezig zijn, zullen daarover later in het debat meer toelichting geven.

Tot slot, mijnheer de minister, collega's, wil ik benadrukken dat het belangrijk blijft dat de federale regering een daadkrachtig en efficiënt beleid kan voeren. Daarom moeten wij, zoals al door velen is opgemerkt, zo snel mogelijk een normale begroting hebben, hoewel dat in de huidige moeilijke tijden niet vanzelfsprekend is. Zoals ik al herhaaldelijk heb meegegeven, wil ik nogmaals benadrukken dat de mensen zekerheid en daadkracht nodig hebben, nu meer dan ooit. Het is aan u en aan ons, om hen dat te geven.

Mijnheer de minister, dat was mijn uiteenzetting. Ik kan u echter thans wel al meegeven dat wij de voorlopige twaalfden zullen goedkeuren.

02.07 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame et monsieur les ministres, chers collègues, le fonctionnement sur base de douzièmes provisoires en matière budgétaire devrait être l'exception pour un État, pour une Région, pour une commune, pour toute entité publique. Pourtant, c'est devenu la norme pour notre État fédéral et cela constitue à nos yeux un problème politique et démocratique, au-delà d'être budgétaire.

Le dernier vrai débat budgétaire sur base de chiffres et d'analyses de la Cour des comptes a eu lieu en décembre 2018, soit il y a plus de deux ans et demi, avant qu'un parti membre de la majorité suédoise de l'époque décide de claquer la porte et de laisser ses partenaires Gros-Jean comme devant. Depuis, notre

pays est sans gouvernement majoritaire et dès lors dans l'incapacité de tenir de tels débats budgétaires. La situation, qui n'était alors pas simple dès lors que le déficit causé par les choix politiques de la majorité suédoise était particulièrement important, s'est encore aggravée au cours de ces derniers mois à cause de la pandémie et de toutes ses conséquences en termes de ralentissement de l'économie, de recettes fiscales et de besoins supplémentaires en matière sociale et de soutien à l'économie. La pandémie n'a clairement pas amélioré la situation. La situation budgétaire est particulièrement préoccupante.

Face à cette situation dont nous ne sommes aucunement responsables, face à une base budgétaire que nous avons lourdement contestée à l'époque – car elle ne correspondait pas aux choix que les écologistes veulent porter en matière sociale, environnementale et démocratique –, notre attitude n'a pas varié. Nous avons, trimestre après trimestre, apporté notre soutien au vote des douzièmes provisoires parce qu'Ecolo et Groen sont des formations politiques responsables et que nous ne voulons pas faire porter aux serveurs de l'État que sont les fonctionnaires, aux clients et fournisseurs de l'État les conséquences de cette crise politique. Un État, comme toute entité publique, a besoin d'un budget pour fonctionner, ne serait-ce que sous forme de douzièmes provisoires.

Il y a eu quelques exceptions à ce principe des douzièmes provisoires. Nous avons ainsi, avec d'autres partis, voté un amendement pour permettre un refinancement du secteur infirmier, mieux connu sous le nom de Fonds blouses blanches. Il s'agissait à l'époque d'une idée généreuse - raison pour laquelle nous l'avons soutenue - mais un peu vague quant à ses principes. Nous avons donc, en collaboration avec des collègues d'autres partis, pris en charge le travail technique afin de permettre l'affectation de ces moyens au bénéfice des infirmiers et des infirmières.

De même, nous avons soutenu l'augmentation de la provision interdépartementale - à concurrence de 2 milliards d'euros - pour subvenir aux besoins liés à la crise du coronavirus. Nous nous sommes entretenus à plusieurs reprises avec le ministre du Budget afin d'obtenir davantage de précisions sur l'utilisation de ces fonds, notamment l'achat de masques faciaux pour un montant de 500 millions d'euros. Cet achat indispensable aurait pu coûter beaucoup moins cher si, quelques mois plus tôt, on n'avait pas décidé de supprimer la réserve stratégique de masques et de ne pas la remplacer pour des raisons d'économie.

Par ailleurs, ainsi que l'a rappelé notre collègue Dieter Vanbesien, notre commission des Finances vient de voter deux amendements au principe des douzièmes provisoires, sur lesquels j'aimerais brièvement revenir.

Cette façon de faire n'est évidemment pas la méthode idéale. Pour nous, la priorité doit être donnée à la concertation avec les acteurs concernés. Même si un dialogue est en cours avec les représentants des travailleurs et des institutions afin d'essayer d'obtenir des moyens structurels, il nous paraît nécessaire, à un moment donné, de lancer un premier signal quant au soutien des soins de santé mentale.

En effet, nous avons été très préoccupés par les conséquences physiques de la pandémie, non seulement sur les personnes victimes du coronavirus mais aussi sur toutes les autres, qui ont été touchées par des affections diverses, qui se sont vues contraintes de reporter des interventions ou qui n'ont pu bénéficier de soins adéquats. La commission de la Santé a d'ailleurs consacré de nombreuses auditions à cette question et rédigé des résolutions sur le sujet. Cependant, nous n'insistons pas suffisamment sur les conséquences de cette crise en matière de santé mentale et psychologique.

Avant la crise, en tant qu'écologistes, nous étions préoccupés par un financement suffisant de ce type de soins de santé psychologique. Il faut soigner la tête avant de soigner le corps. Il est bien évident qu'après la crise du coronavirus, après le confinement, après ces mois vécus en vase clos, après ces pertes d'emploi, après ces deuils qui n'ont pas pu être vécus par de nombreuses familles, il faudra renforcer très nettement notre système de soins de santé mentale. La première enveloppe - même si on nous dit qu'un accord avait presque abouti au sein du gouvernement - permettra de financer correctement ces soins de santé mentale. Ce serait un premier pas.

L'autre enveloppe vise à octroyer aux travailleurs des soins de santé une prime ponctuelle. Celles et ceux qui croient que l'octroi de cette prime sera suffisant et constituera un geste à la hauteur des efforts réalisés par le personnel des soins de santé se trompent évidemment. C'est un geste important mais ce qu'attendent les travailleurs des soins de santé, c'est une reconnaissance et des moyens structurels pour bénéficier d'un salaire correct, pouvoir prendre des vacances pendant plus de deux ou trois semaines, pouvoir suivre des formations et avoir un taux d'encadrement qui s'inscrit dans la moyenne européenne. On ne pourra évidemment pas considérer que ces moyens octroyés, défiscalisés par ailleurs, le seront pour solde de tout

compte à l'égard du secteur des soins de santé, infirmières et infirmiers, y compris ceux qui ne sont pas visés par la mesure et l'amendement, qui sont actifs dans les maisons de repos qui, elles, dépendent d'autres niveaux de pouvoir, les Régions.

Il nous semblait difficile, en tant qu'écologistes, de ne pas soutenir ces deux amendements, parce que nous voulons dire aux travailleurs et travailleuses du secteur des soins de santé combien ils sont importants à nos yeux, combien ils sont importants pour l'ensemble de la société. Mais c'est un premier pas qui ne suffira pas.

Nous appelons, tant pour ce qui concerne l'exercice budgétaire en tant que tel, et tant pour ce qui concerne le refinancement des soins de santé en particulier, à la constitution d'un vrai gouvernement avec une vraie majorité et avec un vrai projet de soutien du secteur non marchand au secteur des soins de santé.

Nous sommes, en tant qu'écologistes, disponibles pour le faire, pour y travailler, même si nous savons pertinemment, dans le contexte budgétaire que M. Clarinval et le gouvernement vont léguer au prochain gouvernement, que les choses ne seront pas évidentes à réaliser, qu'il faudra une gestion juste, une perception améliorée des recettes fiscales. Je ne peux que penser à la question de la lutte contre la fraude fiscale et à la contribution des revenus du capital; mais aussi à réaliser des économies là où c'est possible et où cela n'a d'impact ni sur le service au citoyen ni sur celles et ceux qui travaillent pour l'État et pour les citoyens.

Je voulais revenir sur ce contexte particulier, en espérant - et c'est là ma conclusion - comme lors de mes précédentes interventions à propos des douzièmes provisoires, que ce sera ma dernière intervention à propos des douzièmes provisoires. J'espère que nous pourrons le plus rapidement possible réaliser un exercice budgétaire sérieux, avec des dépenses là où c'est nécessaire, avec des recettes qui sont indispensables pour faire fonctionner la solidarité, pour investir pour demain et pour créer une société à la fois plus résiliente et plus positive pour nos concitoyennes et nos concitoyens. Je vous remercie.

02.08 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, les crédits provisoires ont pour vocation de permettre d'assurer la continuité du service public et celle de nos institutions. Au fond, malgré une forme d'instabilité politique, malgré les difficultés que nous connaissons, liées à la crise sanitaire, ils permettent à notre État, en toutes ses composantes, de fonctionner. Ils permettent à nos institutions de se déployer, d'assurer à l'ensemble de nos concitoyens les services auxquels ils ont droit, d'assurer leur santé, leur sécurité, ainsi que toutes les fonctions régaliennes, le fonctionnement de nos institutions judiciaires. Ils permettent aussi le fonctionnement de l'État en ce qu'il a d'important pour le déploiement de ses politiques publiques au service des gens. Je pense à la santé bien entendu. Mais nous avons encore vu cet après-midi l'importance des relations internationales à travers les textes que nous déposons au Parlement. Il ne suffit pas d'adopter des mesures, encore faut-il que celles-ci puissent être mises en oeuvre.

Si je prends la parole aujourd'hui, c'est pour rappeler malgré tout deux ou trois points d'attention. Nous savons, comme le disent la Banque nationale et le Bureau fédéral du Plan, que 2020 sera une année particulièrement difficile, avec 50 milliards d'euros de déficit annoncés. Nous vous demandons, monsieur le ministre du Budget, de veiller, avec votre collègue des Finances, à avoir un dialogue avec l'Europe pour faire en sorte que ce que nous appelons la dette publique corona, qui sera évidemment liée à la crise que nous traversons et qui s'est rapidement transformée en crise économique et sociale, puisse être immunisée de toutes considérations liées au pacte de stabilité. On ne comprendrait pas qu'on nous impose, par au-dessus, des politiques d'austérité qui n'ont pas lieu d'être, et dont on a vu d'ailleurs toute l'inefficacité ces dernières années.

Nous verrons en effet quel gouvernement se mettra en place et quelle stratégie – car il en faut bien une – il déploiera pour combiner la nécessaire relance économique et sociale avec l'importance de finances publiques qui puissent retrouver progressivement de quoi, précisément, assurer la vocation de notre État et de ses institutions, qui consiste à veiller au bien-être de la population. C'est un équilibre difficile. Sans doute est-ce là, bien sûr, que naîtront des confrontations et des oppositions de nature idéologique entre ceux qui considèrent que c'est en coupant dans les dépenses publiques que l'on arrivera à s'en sortir et ceux qui, au contraire, estiment que les dépenses publiques et les services publics vont concourir à la relance. En effet, comment imaginer que nous puissions mobiliser toutes nos forces vives si nous nous privons de certains leviers qui sont le fait des pouvoirs publics?

J'en profite pour ajouter que j'ai toujours trouvé aberrant cette façon de rapporter le niveau des dépenses

publiques au PIB, en pointant le fait qu'un niveau élevé de celles-là en rapport avec celui-ci constituait forcément un handicap dans le concours international destiné à savoir qui avait l'économie la plus performante. Dois-je rappeler que, dans les dépenses publiques, on inclut les investissements, que ceux-ci contribuent eux-mêmes à la création de richesses – autrement dit, du PIB, lequel est un des deux termes de comparaison, soit dit en passant –, que les dépenses courantes qui permettent aussi de rétribuer un certain nombre de nos concitoyens pour du travail qu'ils effectuent concourent également au soutien de la demande intérieure et que, dès lors, elles soutiennent l'économie et la création de valeur ajoutée?

Et puis, faut-il aussi rappeler que l'État se tient, par différents biais, aux côtés de nos entreprises, par les investissements qu'il réalise en termes de logistique, de transport, d'aménagement du territoire, quand il ne s'agit pas de subsides directs? Bref, il nous faut nous extraire de certaines postures idéologiques.

Je tiens à saluer ici les membres de la commission des Finances, qui ont participé à un débat intéressant, durant lequel ont été entendus quatre économistes aux visions parfois différentes et nuancées. De la sorte, nous avons obtenu un panorama et une modélisation de ce qu'il conviendrait d'entreprendre pour mener une politique de relance efficace sur le plan économique.

Je ne parle même pas des aspects de justice sociale qui peuvent éventuellement nourrir des divergences, bien entendu, mais à quel moment un euro dépensé par l'État est-il efficace économiquement? Nous avons eu ce débat qui va d'ailleurs se poursuivre. Je pense vraiment que c'est tout à notre honneur d'assemblée parlementaire de nous réserver des espaces de temps pour débattre de ce genre de choses. Et ce n'est pas grave si nous avons des opinions divergentes. Au moins, nous prenons le temps de voir comment nous allons pouvoir, avec de l'expertise et avec des avis, concourir, les uns les autres, certains en majorité, d'autres en opposition, à ce qu'il y a de mieux pour le pays, pour gagner la bataille de l'emploi, la bataille de la relance économique et aussi, oserais-je le dire – et c'est ici que j'assume mon appartenance socialiste –, la bataille pour plus de justice sociale et de cohésion sociale dans notre pays.

Pour ce qui concerne les crédits provisoires, oui, nous avons eu cet après-midi une commission des Finances. Je remercie au passage Mme Kitir d'avoir été à l'initiative de cette demande. En l'absence de Mme Reuter qui n'a pu être présente pour des raisons indépendantes de sa volonté, cette réunion a été excellemment présidée par M. Bertels qui a laissé une grande place au débat, dans le respect des uns et des autres. Nous avons pu nous demander s'il n'était pas opportun et essentiel, tandis que le superkern a décidé de prévoir un chèque de 300 euros dans le chef des travailleurs salariés du secteur privé, que ce cadre que nous avons soutenu soit étendu à d'autres catégories socioprofessionnelles.

De fait et je n'en fais pas un élément de polémique, monsieur le ministre, en sortant du superkern, un membre de votre gouvernement a dit que si les communes et certains pouvoirs publics voulaient aussi donner ce chèque à leurs agents, ils pouvaient le faire. Chacun connaît la situation financière et budgétaire de certains pouvoirs locaux mais surtout, ce que ce membre oubliait de rappeler, c'est que ces pouvoirs locaux ne sont pas assujettis à l'impôt des sociétés. Or, le superkern, quand il a adopté cette mesure, a immédiatement dit que ce chèque de 300 euros pourrait être fiscalement déductible.

S'il y a ici des collègues impliqués au niveau local, je pense qu'ils ne me contrediront pas si j'affirme qu'une commune n'est pas soumise à l'impôt des sociétés. Une commune ne peut pas déduire de l'impôt des sociétés un chèque de 300 euros.

Toutefois, c'est la déclaration d'un membre du gouvernement (que je ne nommerai pas) qui a incité certains à se demander si des agents du service public au sens large ne pourraient pas, eux aussi, avoir droit à ce chèque de 300 euros.

C'est là que nous avons fait preuve d'un sens des responsabilités, en disant qu'à partir du niveau fédéral, il n'était peut-être pas possible de le financer pour tous ceux qui ne relèvent pas du secteur privé mais qui sont des travailleurs à part entière. Est alors arrivée la proposition de nos collègues du sp.a, que nous avons soutenue, et qui avait pour objectif de faire reconnaître le travail du personnel soignant, des infirmiers et infirmières, autrement dit de toutes ces personnes que nous avons, pendant des mois, considérées comme nos héros du quotidien.

Le **président**: M. Piedboeuf demande la parole pour une interruption.

02.09 **Benoît Piedboeuf** (MR): J'aimerais apporter une petite correction, dans le sens où c'est peut-être un

ministre du gouvernement qui a fait cette déclaration, mais la décision relative au chèque de 300 euros a, quant à elle, été prise par le kern élargi. Personnellement, je me suis réjoui de cette nouvelle, en espérant qu'un financement serait prévu, mais je me suis aperçu que ce ne serait malheureusement pas le cas.

02.10 Ahmed Laaouej (PS): Je vous confirme que cette décision a bel et bien été prise par le kern élargi. Il s'agissait de mon introduction, et nous avons d'ailleurs soutenu cette proposition.

Parmi ces catégories socioprofessionnelles qui doivent selon nous pouvoir être prioritaires, figure le personnel soignant. Dès lors, personne n'aurait compris que nous ne puissions pas décider, par un vote démocratique, de dégager une enveloppe en faveur de ces travailleurs, qui ont été en première ligne dans la lutte contre le coronavirus, afin de leur permettre de bénéficier eux aussi de ce chèque de 300 euros.

Je remercie mes collègues du sp.a d'avoir pris l'initiative de cette proposition, que nous soutenons bien entendu pleinement.

02.11 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de voorzitter, in december 2017 werd hier in het parlement voor het laatst een begroting goedgekeurd. Nu, bijna drie jaar later, ligt niemand van de verzamelde politieke klasse daar nog wakker van. Met het klassieke Belgische loodgieterwerk blijven we in dit land bijklussen op basis van de begroting die in december 2017 in dit parlement werd goedgekeurd. De financiële put in dit land stijgt ondertussen van 12 miljard euro vóór de coronacrisis naar 50 miljard euro vandaag.

Vijftig miljard euro aan welvaart wordt ook weggevaagd. De politici in dit land zijn vandaag bezig met het uitdelen van gratis treintickets, waarheidscommissies over een ver koloniaal verleden, de hondsdoelheid van een kat uit Peru en de aankoop van miljoenen mondklappers bij obscure Luxemburgse postbusvennootschappen. Dit zijn beschamende taferelen in het licht van de budgettaire realiteit. Mijnheer de minister, de raming en de verdeling van het zuurverdiende belastinggeld van de burger zou nochtans een van de belangrijkste taken moeten zijn van een volwaardige regering. Die hebben we natuurlijk niet in België.

Op 3 maart kwam Pierre Wunsch, de gouverneur van de Nationale Bank, naar de kamercommissie voor Financiën en Begroting en we stelden hem toen de vraag, vlak vóór de coronacrisis, of de Belgische begroting eigenlijk nog wel in staat was om een zware recessie door te maken. De vraag werd toen wat weggewimpeld, bijna weggelachen. Niemand kon natuurlijk de impact van de coronacrisis voorspellen, ook wij niet. Het is eigen aan een recessie dat ze niet voorspelbaar is, denk aan de wereldwijde impact van een aanslag zoals op 11 september of de implosie van het bancaire systeem bij de bankencrisis, de explosie van de rente op staatsschuld bij de Eurocrisis of een wereldwijde pandemie zoals vandaag het geval is. Dit zijn allemaal zaken die niet onmiddellijk voorspelbaar waren, maar wel op gezette tijdstippen een economische neergang veroorzaakten.

Vandaag moeten wij vaststellen dat gouverneur Wunsch wel aan de alarmbel trekt. Er komen 200.000 werklozen bij, er is een welvaartsverlies van 50 miljard en, vooral, de staatsschuld stijgt naar wat hij noemt onhoudbare niveaus.

Dinsdag noemde het Planbureau de budgettaire toestand nog bijzonder onrustwekkend. We onthouden dus onhoudbaar en bijzonder onrustwekkend. De gouverneur van de Nationale Bank ging daarmee ook lijnrecht in tegen de voorstellen van PS-voorzitter Paul Magnette om een relanceplan op poten te zetten van maar liefst 37,5 miljard euro.

Wunsch wijst er terecht op dat België nu de prijs betaalt omdat het de voorbije jaren heeft verzuimd begrotingsbuffers aan te leggen. Landen die dat wel hebben gedaan, zoals Duitsland of Nederland, kunnen vandaag veel meer doen voor hun bevolking, maar niet België.

Het doet ons terugdenken aan de passage van minister van Financiën De Croo in *De Zevende Dag* van 29 maart. Journaliste Lisbeth Imbo vatte de situatie toen in essentie samen in haar vraag, of was het eerder haar vaststelling, aan het adres van minister De Croo.

Ik herhaal haar woorden: "Een land als België is aan de coronacrisis begonnen met een put. Is het niet het moment waarop de Belgische politiek nu eindelijk eens moet toegeven dat we helemaal niet voorbereid zijn, dat we onze kans gemist hebben om onze begroting op orde te krijgen en om sterk te zijn wanneer er een crisis op ons afkomt die niet voorzien kan worden? Een soort verantwoordelijkheidsgevoel van wij hebben

ons land niet goed voorbereid?"

Tot daar de wel heel nauwkeurige analyse in *De Zevende Dag*. Uiteraard heeft minister De Croo deze bijzonder duidelijke vraag nooit beantwoord, want er is hier helemaal geen verantwoordelijkheidsgevoel over de putten van de Zweedse regering en de putten die eigenlijk al dateren van de regeringen-Verhofstadt.

Integendeel, de links-progressieve partijen in dit Parlement staan klaar met tientallen miljarden aan nieuwe uitgaven, maar ik zeg u duidelijk: die vlieger zal na corona niet meer opgaan. Heel wat sectoren vechten vandaag om te overleven, heel wat bedrijven dreigen failliet te gaan, honderdduizenden werknemers en zelfstandigen dreigen hun job te verliezen en ongelooflijk veel mensen hebben vandaag moeite om hun job te behouden.

Kom dus na corona niet meer aanzetten met miljarden voor klimaat of miljoenen voor asielzoekers, want onze mensen zullen dat niet meer pikken. Elke cent die nog rest in de staatskas, moet nu gaan naar onze eigen mensen.

Vorige week hebben wij echter hier in het Parlement nog gezien hoe partijen, van N-VA tot Groen, elkaar de loef afstaken om toch maar de grootste Europeaan te kunnen zijn. België zou tot 17 miljard euro bijdragen aan het coronaherstelfonds, en alle partijen in het halfrond juichen dat toe. Politieke wetmatigheden in dit Parlement worden compleet overhoop gehaald. U herinnert zich wellicht nog dat de kersverse fractieleider van Open Vld in zijn maidenspeech het fonds van 750 miljard euro verdedigde. Dat fonds bestaat voor twee derde uit niet-terugvorderbare subsidies, dus giften of transfers richting Zuid-Europese putten. In de commissie hebben de vertegenwoordigers van N-VA gepleit voor het uitdiepen van de interne markt. Liberalen pleiten voor honderden miljarden aan subsidies en Vlaams-nationalisten pleiten ervoor om de economische en fiscale autonomie van Vlaanderen steeds verder aan het federaal Europa, een België in het groot, te geven. Als het woord Europa valt, gaan de Vlaamse partijen onmiddellijk door de knieën. Als Merkel en Macron hun plannen ontvouwen, gaan de Vlaamse partijen plat op de buik.

Wij zijn dan ook niet te spreken over de maatregelen die in deze noodbegroting voorliggen.

De **voorzitter**: Mijnheer Vermeersch, de heer Loones wenst u te onderbreken.

02.12 **Sander Loones** (N-VA): Mijnheer Vermeersch, ik zal het kort houden.

Ik hou nogal van feiten. Enkele feiten zijn verifieerbaar. U beweert dat de Zweedse regering alleen maar budgettaire putten heeft achtergelaten. Welnu, toen wij met de Zweedse regering gestart zijn, bedroeg het begrotingstekort 3 % en toen N-VA de regering heeft verlaten was dat 0,8 %. U stelt ook dat wij eurofiel beloftes zouden maken en miljarden naar de Europese Unie willen sturen, terwijl wij gisteren in de commissie tegen een tekst hebben gestemd.

Als er één feit is in verband met de Europese Unie en haar plannen, dan zijn het wel de amendementen die Vlaams Belang gisteren in de commissie indiende. Een van die amendementen luidt dat wij op lange termijn de afspraken van het Verdrag van Maastricht op de schop mogen doen. De afspraken van het Verdrag van Maastricht bepalen nu net dat de begroting op orde moet staan, dat de schulden onder controle moeten zijn en dat het bankensysteem moet werken. Voor het Vlaams Belang mogen die afspraken weg.

Nog zo'n amendement van het Vlaams Belang: als er voorwaarden worden gekoppeld aan Europese centen die als steun worden gegeven aan een aantal Europese landen, dan zegt het Vlaams Belang in zijn amendement dat het tegen conditionaliteit is. Dat staat letterlijk, zwart op wit, in uw amendement, mijnheer Vermeersch. U stelt liever geen voorwaarden: ons belastinggeld kan naar Europa gaan en onmiddellijk worden doorgespoeld naar andere regio's in Zuid-Europa. Het doet er zelfs niet toe waaraan het geld besteed wordt: of het nu besteed wordt aan corona-uitgaven of niet doet er niet toe. Geen conditionaliteit, dus, mijnheer Vermeersch, het zou u sieren dat u bij de feiten blijft.

Ik heb nog een feit. Het Federaal Planbureau heeft uw verkiezingsprogramma destijds doorgerekend: met uw verkiezingsprogramma zouden wij de meest dieprode cijfers van allemaal hebben gehaald. Als ik het mij goed herinner, was het een begrotingstekort – een extra schuld erbovenop – van 8 miljard euro en wij zaten toen zelfs nog niet in tijden van corona. Dus, mijnheer Vermeersch, het zou u sieren om bij de feiten te blijven en dan zou u misschien iets geloofwaardiger overkomen.

02.13 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer Loones, u moet toegeven dat de regering gestart is met een kleiner tekort dan waar zij uiteindelijk mee geëindigd is en daarvoor draagt u de verpletterende verantwoordelijkheid. Na de verkiezingen is gebleken dat de putten van de Zweedse regering ondertussen oplopen tot 14 miljard euro en daar bent u mee verantwoordelijk voor. U bent ermee verantwoordelijk voor dat wij vandaag budgettair niet voorbereid waren op de coronacrisis. Dat is ook de verantwoordelijkheid van uw partij.

U hebt het graag over feiten in de discussie over Europa. U hebt een resolutie ingediend tegen het Europees Herstelfonds, maar zodra Groen afkwam met zijn eigen resolutie, hebt u de uwe netjes laten vallen. U hebt ze zelfs niet ter stemming gebracht in de commissie, dus van uw spierballengerol is niets meer te zien.

Ik wil, tot slot, ook antwoorden op uw verwijzing naar de Maastrichtnormen. Uit wat de economen deze week in de commissie voor Financiën hebben verklaard, is toch een ding duidelijk geworden, met name dat via monetair beleid een aantal heel belangrijke relancemaatregelen kan worden genomen. Wij hebben echter – ook uw partij heeft dat gedaan – alle nodige hefboomen weggegeven aan Europa, alle hefboomen die wij nodig hebben om vandaag te zorgen voor de relance van onze economie. Wij zijn vandaag met de handen op de rug gebonden. Wij zijn afhankelijk van de Europese Centrale Bank, die uiteraard autonoom is. Wij hebben die monetaire maatregelen eigenlijk nodig om onze economie de nodige relance te geven, maar wij hebben die vandaag niet. Wat uw partij doet in het Europees Parlement, is steeds verder de autonomie van Vlaanderen afgeven. Als Vlaanderen ooit onafhankelijk wordt, zullen wij geen economische en fiscale hefboomen meer in handen hebben als het van de N-VA afhangt. Daar passen wij duidelijk voor, daar verschilt ons model zeker en vast.

De **voorzitter**: Ik denk dat de heer Loones het niet met u eens is, want hij vraagt opnieuw het woord.

02.14 Sander Loones (N-VA): Het is niet zozeer dat ik het niet eens ben met de heer Vermeersch, het zijn de feiten die de heer Vermeersch tegenspreken. Bij de start van de Zweedse regering was er een tekort van meer dan 3 %. Toen wij de regering hebben verlaten, was dat 0,8 %. Dat kan iedereen verifiëren.

02.15 Wouter Vermeersch (VB): Daarvan is gebleken dat dat allemaal niet zo correct was.

02.16 Sander Loones (N-VA): Dat kan iedereen verifiëren, die cijfers zijn gewoon bekend. Ze werden ook bevestigd door de Nationale Bank en alle instanties.

Wat mij vooral stoort, mijnheer Vermeersch, is dat u nu hier opeens opnieuw een riedel afsteekt van begrotingsorthodoxie, tegen sinterklaaspolitiek, terwijl iedereen in het Parlement kan zien met wie u meestemt. U keurt constant mee voorstellen goed met PTB en PVDA. Constant. Elke dag hier in het Parlement keurt u mee extra uitgaven goed. Dat kan een bewuste keuze zijn. Sociaal-economisch is uw partij een linkse partij. Ik heb daar geen bezwaar tegen. U zegt zelf dat u sociaal-economisch een linkse partij zou zijn. Kom er dan ook voor uit! Wees er fier op dat u allianties met de PTB, met de communisten, zoekt. Dat is een bewuste beleidskeuze, doet u dat gerust. Maar alstublieft, houd dan uw feitenvrije, hoge praatjes daar op het spreekgestoelte voor uzelf. Neem verantwoordelijkheid op voor de keuzes die u maakt. Neem verantwoordelijkheid op voor het feit dat met uw programma het tekort met 8 miljard euro extra zou stijgen. Neem verantwoordelijkheid op voor het feit dat de Vlaming uiteindelijk die factuur zal mogen betalen, mijnheer Vermeersch. Neem daarvoor verantwoordelijkheid. U staat misschien voor het failliet. Wij staan alleszins niet voor het feit dat de factuur van uw beleid, samen met dat van de communisten, naar Vlaanderen zal worden gestuurd.

02.17 Wouter Vermeersch (VB): Ik wil daar even op antwoorden.

Inderdaad, mijn partij beoordeelt amendementen en wat hier in het Parlement aan de orde komt, niet op de indiener, maar op de inhoud. Wij hebben bijvoorbeeld nuance gebracht in de bepaling over de belastingparadijzen. Toen werd ons door links verweten dat wij verdedigers van het grootkapitaal zijn. Wij hebben tegen de totaal absurde coronataks gestemd en werden de rijkemanspartij genoemd. Anderzijds worden wij door u als meelopers van de communisten gezien. Het verschil is dat het Vlaams Belang in het Parlement een nieuwe wind doet waaien en amendementen uiteindelijk beoordeelt op de inhoud, niet langer op de indiener, zoals u kiest. Maar dat is niet onze keuze.

Tot slot, wil ik ook nog eens antwoorden op de berekening van het verkiezingsprogramma. U zegt dat er een put was bij het programma van het Vlaams Belang, maar u weet heel goed dat die put te maken had met het

feit dat het Planbureau weigerde de transfers naar Wallonië te berekenen. Die bedragen 12 miljard euro per jaar en die heeft uw partij, toen zij in de regering zat, nooit willen behandelen of bespreken. Er is ook onze enorme nettobijdrage aan de Europese Unie; ook die wilde het Planbureau niet berekenen. Wij wachten ook nog altijd op de berekening van de kostprijs van de migratie, die nog steeds niet in het Parlement werd voorgesteld, ook al zou de minister van Financiën ze tegen de zomer hebben beloofd. Wij wachten nog altijd op de berekening van de kostprijs van de migratie. Als u ons programma uitvoert zullen we heel wat overhebben op de begroting, omdat wij ons eigen belastinggeld teruggeven aan onze eigen mensen.

02.18 Sander Loones (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil feiten correct aanhalen. Ik heb zopas de analyse van het Planbureau van het verkiezingsprogramma opgezocht en ik heb mij vergist, want de put bedraagt niet 8 miljard euro maar 11 miljard euro. Mijnheer Vermeersch, ik zou geen verkeerde cijfers willen geven, uw cijfers zijn nog roder dan rood.

02.19 Wouter Vermeersch (VB): De put van 11 miljard euro kan men vullen met alleen al de transfers, aangezien die 12 miljard euro bedragen. U geeft hier dus eigenlijk toe dat onze rekening klopt. Als we er de kostprijs van de migratie en de Europese Unie bijtellen, dan hebben we zelfs een overschot.

Collega's, dat gezegd zijnde, wij zijn niet te spreken over de maatregelen die in de voorgestelde noodbegroting voorliggen. Minister De Block wil vandaag bijvoorbeeld nog eens 55 miljoen euro extra uittrekken voor de opvang van asielzoekers. Het budget voor dit jaar werd al bijna verdubbeld en Vlaams Belang dient hier dan ook een amendement in om die 55 miljoen euro te schrappen. Wij willen die miljoenen voor de asielzoekers schrappen en het geld aan onze eigen mensen geven. Daar moet voor ons uiteindelijk de prioriteit liggen, want belofte maakt schuld.

Herinner u, begin april heeft minister van Financiën Alexander De Croo een bonus van 1.450 euro beloofd aan de zorgverleners, een zogenaamde coronapremie. Dat was een van de maatregelen waarover de restregering-Wilmès een akkoord had in de strijd tegen het coronavirus en de impact ervan. In de krant *De Tijd* had minister van Financiën De Croo het over 10.000 aanvragen van 1.450 euro, samen goed voor 14,5 miljoen euro.

De **voorzitter**: Mijnheer Vermeersch, u hebt minister De Block genoemd en zij wenst te reageren.

02.20 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer Vermeersch, u spreekt mij aan, ik zal het u nog eens uitleggen. Wij werken nog met de voorlopige kredieten op basis van 2018. Die zogezegde meervraag komt natuurlijk altijd terug. U zegt dat er een volwaardige begroting moet komen. Wij werken nog altijd op basis van de begroting van 2018. Ondertussen werden er al zaken toegestaan. Die worden natuurlijk verrekend en die zaken komen altijd terug. U zegt dat er elke keer bijkomt, maar als u het niet snapt, kan ik het u niet uitleggen.

02.21 **Wouter Vermeersch** (VB): Ik snap het zeer goed, mevrouw de minister. Ik heb het juiste bedrag niet in mijn hoofd, maar ik dacht dat er in de begroting van 2018 200 miljoen euro was ingeschreven. Dit jaar hebt u er al bijna 200 miljoen bovenop gevraagd. Ik zie de heer Francken knikken. Hij is de specialist te zake en hij kan het bevestigen. U hebt dit jaar al bijna 400 miljoen nodig gehad. Dat is bijna een verdubbeling van de begroting van 2018.

Uiteraard komt u elke keer op de deur kloppen. Welnu, onze partij zegt al jaren dat de asielinstroom moet stoppen, zodat wij ons belastinggeld in de eerste plaats aan onze eigen mensen kunnen geven. Vergeet het om na de coronacrisis, zeker als we een zware economische crisis beleven, bij de mensen af te komen met nog meer geld voor asiel. Die vlieger zal jammer genoeg niet opgaan.

Ik had het over de belofte van uw collega-minister De Croo, namelijk een premie van 1.450 euro, goed voor 10.000 aanvragen en in totaal 14,5 miljoen euro. Het Vlaams Belang heeft die belofte van de minister in een tekst gegoten en in de commissie ingediend. De door de minister beloofde coronapremie hebben wij letterlijk, één op één, opgenomen in een amendement en ingediend. In de commissie heeft de PVDA dan de kopieermachine aangelegd. Ons amendement werd tijdens de vergadering letterlijk overgepend en er werd nog eens 10 miljoen euro bijgedaan. Voor deze vergadering heeft sp.a de kopieermachine opnieuw aangezet en er nog eens 10 miljoen euro aan toegevoegd.

Het is duidelijk dat er na het initiatief van het Vlaams Belang een opbod bezig is, maar het Vlaams Belang heeft uiteindelijk zijn rol als zweeppartij ten volle gespeeld. De ministers deden een belofte. Het

Vlaams Belang heeft die belofte in een tekst in het Parlement ingediend en de andere partijen hebben het initiatief van het Vlaams Belang overgenomen. Het werd uiteindelijk goedgekeurd en dat juichen wij natuurlijk toe.

Wij hebben het Parlement opgezweept om te geven wat de vrouwen en de mannen in de zorg toekomt.

Het Vlaams Belang beoordeelt amendementen niet op de indiener en niet op het feit of de partij tot het zogenaamde linkse of rechtse blok behoort. Links en rechts zijn mijn inziens verouderde politieke begrippen uit een verouderde politieke cultuur. Het zal niemand ontgaan zijn dat het Vlaams Belang een nieuwe wind laat waaien in het soms mufte Parlement. Wij beoordelen amendementen op hun inhoud en niet op de indiener.

Dat hebben wij hier ook gedaan. Wij hebben de juiste keuze gemaakt. Vandaag zal niemand meer ontkennen dat de coronacrisis het belang van de zorgsector duidelijk heeft aangetoond.

De Belgische begroting was al bijzonder ziek vóór de coronacrisis. De kas is leeg. België was al vóór de coronacrisis een risicopatiënt. Die risicopatiënt is bijzonder zwaar geveld door corona. België had de hoogste sterftecijfers en oversterfte. De Belgische patiënt moest dus aan het geldinzuig en wordt kunstmatig met Vlaams belastinggeld in leven gehouden, beademd dus door de Vlaamse belastingbetaler.

De strategie van de partijen die de nieuwe regering willen vormen, is duidelijk: zij willen de factuur van de coronacrisis naar de Vlamingen doorsturen. België moet voor hen blijvend met Vlaams belastinggeld worden beademd.

Laat een zaak duidelijk zijn, het Vlaams Belang zal geen belastingverhoging op de kap van de Vlamingen steunen. Vandaag betalen de Vlamingen al de factuur van de massamigratie, de spilzieke Europese Unie, Wallonië en de Belgische logge politieke structuur. Daar mag geen coronafactuur meer bijkomen.

Wij zullen de Vlaamse kiezer blijven oproepen om samen met ons het geldinzuig naar Wallonië door te knippen en de beademing van België met Vlaams belastinggeld stil te leggen. België is dood. Leve Vlaanderen!

02.22 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, collega's, vandaag ligt een ontwerp inzake voorlopige twaalfden op de banken. Normaal zou een debat daarover rimpelloos moeten verlopen.

Maar, zoals gezegd, het normale is vandaag in dit Huis het abnormale, en het abnormale wordt normaal.

Collega's, dit is de zevende editie van de voorlopige twaalfden. Ik ben daar niet fier op. Misschien zijn wij daar mee voor verantwoordelijk, maar ook al die andere fracties zijn mee verantwoordelijk.

Een begroting met voorlopige twaalfden is normaal een technische begroting. Dat wij die voor de zevende keer goedkeuren – ik herhaal dat ik er niet fier op ben – is noodzakelijk. Het is niet ideaal, maar het is noodzakelijk.

De eerste minister heeft vanmiddag nog eens opgeroepen om een volwaardige regering te vormen. Zij heeft overschot van gelijk. Als wij dat willen bereiken, collega's, moeten wij niet alleen vrijheid nemen, maar ook verantwoordelijkheid. Dan moeten wij ook durven uit onze egestellingen te stappen. Ook dat is politiek.

Deze voorlopige twaalfden, in een periode vanaf maart 2020, zijn abnormale voorlopige twaalfden geworden omdat wij natuurlijk door de coronacrisis een pak meer uitgaven moesten doen, behoorden te doen, en meer dan terecht hebben gedaan. Ik denk aan medische materialen, aan beschermingsmaterialen, aan overbruggingskredieten voor zelfstandigen. Dat heeft uiteraard meer dan terecht extra uitgaven betekend voor de sociale zekerheid, waar de tijdelijke werkloosheid een slokop is geweest. Maar zoals in 2008-2009 met de bankencrisis de tijdelijke werkloosheid een pilaar was voor de start van het relancebeleid is zij dat nu ook. Gelukkig hebben wij dat in ons land. Verschillende landen hebben dat trouwens van ons gekopieerd.

Uiteraard zijn er in dergelijke tijden minder fiscale ontvangsten. Ze smelten als sneeuw voor de zon en er ontstaat een tekort, dat het bedrag van 50 miljard euro zal benaderen en meer dan 11 % van het bruto binnenlands product zal bedragen.

Collega's, hoe horen wij ons als volksvertegenwoordigers in het Parlement te gedragen?

Op de eerste plaats zou ik stellen dat in een democratie misschien geen spelregels bestaan en dat in een democratie misschien ook wel eens onder de gordel mag worden gebokst. Wanneer wij van de Belgen echter verwachten dat zij de wet respecteren die wij hier goedkeuren, wat terecht is, dan horen wij dat op de eerste plaats zelf te doen.

De vraag is wat met een wet van voorlopige kredieten en dus een begrotingswet kan en mag worden gedaan. Die vraag hebben wij onszelf opgelegd teneinde onszelf onder controle te houden. Wij zitten in een toestand van lopende zaken en met een regering die geen volheid van bevoegdheid heeft en die niet de maatregelen kan treffen die zij misschien wilde en moest treffen. Daarom moeten wij een ontsporing vermijden. Dat is wat de wetgever in een begrotingswet, die al jaren bestaat, gebetonneerd heeft ingeschreven.

Daarom is daarop nog allusie gemaakt en ik heb ook in de commissie daarnaar verwezen.

Collega's, ik citeer even wat wij onszelf hebben opgelegd: "De voorlopige kredieten worden berekend op grond van de overeenkomstige kredieten in de laatst goedgekeurde algemene begroting." Dat is dus 2018. Nu komt het: "De voorlopige kredieten mogen niet worden aangewend voor uitgaven van een nieuwe aard, waartoe de wetgever voordien geen machtiging heeft verleend."

Wij mogen dus hier in de voorlopige twaalfden geen nieuwe uitgaven inschrijven waarvoor wij vooraf geen nieuwe machtiging hebben gegeven.

Dat is wat wij vandaag wel willen doen. Wij doen het omgekeerde van wat wij van de Belgen zelf verwachten.

De amendementen nrs. 24 en 25 werden goedgekeurd in de commissie en zullen straks ook goedgekeurd worden in de plenaire vergadering. We kunnen het hebben over de inhoud ervan of de methode. Ik verfoei de methode. Ik vind het onverantwoord. Ik schaam me voor onszelf. Ik sta echter wel achter de inhoud. Dit is evenwel niet het moment om dat te doen. Uiteraard hebben we, terecht, al zeer vele miljarden uitgegeven in het licht van corona. Uiteraard is dit in verhouding minder.

Diegenen die straks dit zullen goedkeuren, of dit daarstraks in de commissie hebben goedgekeurd, hadden bevoegdheden, hebben zichzelf machtiging gegeven. Ze hebben, behoudens de N-VA-fractie, vertrouwen gegeven aan deze regering. Ze hebben volmachten gegeven, met de N-VA, aan deze regering. Ze hebben elke zaterdag met de superkern kunnen samenzitten en daar kunnen discussiëren. In de loop van de week hebben ze hetzelfde kunnen doen met technici, 's zaterdags met de ministers en partijvoorzitters en de onvolprezen fractievoorzitter van de N-VA. Het was toen het moment om uw mouwen op te stropen voor deze dingen. Daar hebt u gezwegen. Nu komt u als een dief in de nacht, tegen de wet in, deze extra uitgaven door het Parlement jagen.

Ik had de inhoud van de amendementen gesteund als we samen aan de regeringsonderhandelingstafel hadden gezeten. Ik vind zelfs dat we voor de geestelijke gezondheidszorg misschien op termijn nog verder moeten gaan. De OESO beveelt ons dat ook aan. Mevrouw Van Hoof spreekt daar al jaren over. Ze heeft ter zake ook een resolutie ingediend, die trouwens binnenkort in de Kamer voor deze plenaire komt. Mevrouw de minister, u hebt de verdienste gehad om voor de eerste keer in middelen voor de eerste lijn psychologische hulp te voorzien, ter waarde van 22 miljoen euro. Dat zijn geen fortuinen, maar wel een eerste stap.

Daaraan zijn voorwaarden gekoppeld. Die voorwaarden, die drempels zijn niet evident. We leren dat de middelen daardoor in de praktijk niet opgebruikt geraken. Op dit ogenblik wordt slechts 500.000 euro van die 22 miljoen euro opgebruikt, niet meer. Onze goedbedoelde maatregel is duidelijk voor verbetering vatbaar. Wij horen die ook te verbeteren, maar waar hoort dat te gebeuren? Dat hoort te gebeuren met conventies binnen het RIZIV. Wat doet men? Gaat men eerst geld geven en als er dan straks geen conventie binnen het RIZIV komt, wat is men dan met dat geld? Eerst afspraken maken binnen het RIZIV en op basis van die afspraken in de nodige kredieten voorzien. Dat is goed bestuur.

Maar neen, dat doet men niet. Collega's, wij geven te weinig uit aan geestelijke gezondheidszorg. Wij geven

minder uit dan de OESO aanbeveelt. Wij moeten meer uitgeven. Inhoudelijk sta ik achter de doelstelling van deze maatregel, maar de methode keur ik niet goed en de wijze waarop kan beter en vergt meer afspraken.

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, collega Pas wenst u te onderbreken.

02.23 Barbara Pas (VB): Mijnheer Verherstraeten, ten eerste, ik vind het heel ontroerend dat u de wet en het volgen van de wet hier vandaag zo verdedigt. In uw functie als staatssecretaris, waar we samen een staatshervorming hebben besproken, was uw interpretatie van wetten en grondwetsartikelen net iets ruimer.

Ten tweede, u zegt dat het had moeten gebeuren in die kern van 10 en niet in het Parlement. Ik ben het wat dat betreft fundamenteel oneens met u. Als het ergens moet gebeuren, dan is het openlijk in een debat hier in de Kamer en niet in kernen, superkernen zonder statuut, in achterkamers waar achter gesloten deuren wordt gekonkelfoed en waar bepaalde partijen worden uitgesloten.

Ten derde, u bent hier aan het 'neuten' over een paar miljoenen, terwijl ik u geen woord heb horen zeggen over het feit dat die regering, gesteund door slechts 38 zetels van de 150 in dit Parlement, zich voor miljarden engageert in dat Europees Herstelfonds. Van de 750 miljard euro waarvoor dit land zich mee engageert, gaat dit land voor 17 miljard euro instaan en daarover hoor ik u met geen woord reppen, maar wel over enkele miljoenen die aan onze eigen mensen toekomen. U moet mij toch eens uitleggen waarom u daarover zwijgt.

02.24 Servais Verherstraeten (CD&V): Collega Pas, wat die uitsluiting betreft, hebt u gelijk en als het aan mij en onze fractie zou zijn, zal dat zo blijven voor eeuwen en eeuwen.

U beweert dat we met de zesde staatshervorming een grondwetsartikel zouden hebben overtreden. Ik daag u uit te zeggen welk. U hebt klachten ingediend tegen de toenmalige regering. Wij zijn zelfs voor het mensenrechtencomité mogen komen. Dat was gewoon een farce. Wij hebben ter zake alles gerespecteerd. Alle procedures die u en anderen hebben opgestart, werden afgewezen.

Wat het herstellfonds betreft, velen noemen ons land, met zijn kleine economie, de zoveelste staat van Duitsland. Economisch is dat voor een groot stuk waar. Dit land is afhankelijk van de economische groei van sterke economische motoren. Dit land en ook andere landen hebben er baat bij dat Europa herstelt en dat de economie gerelanceerd wordt. Daar zullen zeer veel Belgische ondernemers en later bijgevolg ook Belgische werknemers van profiteren. Zo is het gegaan in 2008 en 2009. Zo zal het ook nu gaan.

U zegt dat wij over een paar miljoentjes "neuten", om het met uw woorden te zeggen, maar 237 miljoen lijkt mij geen kleingeld te zijn.

Maar nogmaals, mijnheer de voorzitter, collega's, als dat geld met de juiste methode en op de juiste legistische wijze wordt gepend, dan kan dat uiteraard besproken worden. Over de wet moet in de Kamer worden gestemd, net zoals het debat over die wet ook hier wordt gevoerd. Wij zouden dat debat niet uit de weg zijn gegaan. Mijn argument luidt dat diegenen die aan de tafel uitgenodigd waren, daar hadden kunnen spreken, maar zij hebben daar gezwegen.

Collega's, hoe dan ook, ik had liever gezien dat de begroting tijdens de regeringsonderhandelingen werd besproken, zodat de wijze waarop op een meer correcte manier zou zijn gebeurd.

Wat de 37,5 miljoen betreft kan ik de vraag opwerpen wie er bezwaar heeft tegen een consumptiecheque van 300 euro voor mensen die in de storm hebben gewerkt, die wij zonder wapens noch bescherming naar de oorlog hebben gestuurd. De vraag luidt echter of dat de goede methode is, dan wel of de ontvangers ervan vragende partij zijn. Hebben de indieners van dat voorstel daarover overlegd met de sociale organisaties? Het antwoord is neen. Ik meende nochtans dat bij de groene, de rode en de communistische familie de herauten zaten van het sociaal overleg. Maar neen, dat hoeft niet. Welnu, de vakbonden, de vertegenwoordigers van die mensen, vragen geen *one-shot*, maar wel structurele maatregelen. Om die reden moeten de federale en de Vlaamse regering gezamenlijk dat sociaal overleg organiseren, zoals collega Van Hoof al geruime tijd zegt. Dat zou een betere werkwijze zijn. In het kader van dat sociaal overleg kan die premie perfect een onderdeel zijn, voor ons niet gelaten, voor ons prima. Ik vind wel, wellicht samen met een meerderheid in de Kamer, dat zij een beter statuut verdienen. Laten wij daaraan werken op een correcte wijze.

In het licht van de huidige politieke context betreur ik dan ook de goedkeuring van sommige amendementen. In mijn ogen gebeurde dat op een niet-wettelijke wijze. Als democraat accepteer ik de meerderheid van groen, rood, communisten en Vlaams Belang, een meerderheid die wij in de Kamer de jongste maanden geregeld moeten ondergaan. Het is een nieuwe alliantie, die ik weliswaar betreur.

Het wetsontwerp voor de voorlopige twaalfden zullen wij goedkeuren omdat wij willen dat de mensen hun uitkeringen krijgen en omdat de ambtenaren die het beste van zichzelf geven, hun loon verdienen.

02.25 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, het is al de zevende keer dat we dit debat over de voorlopige twaalfden voeren. Ik wil hier geen debat voeren over het budget. Dat is nu niet aan de orde. Het is wel zo dat anderhalf jaar geleden een asociaal budget werd goedgekeurd en dat de voorlopige twaalfden dat asociaal karakter week na week en maand na maand voortzetten. Dat is het probleem.

Donc, la question qui se pose est la suivante: est-ce qu'on peut attendre du peuple que parce qu'il n'y a pas de gouvernement, il attende passivement? Il n'y a pas de gouvernement, donc il n'y a pas de budget. Vous ne pouvez pas attendre cela du peuple. Il y a un débat, il y a une démocratie participative, il y a une pression; il y a une lutte de classes, elle se passe devant nos yeux. Qui sont les premières victimes du COVID? Ce sont les travailleurs manuels. Les études le montrent.

Wie zijn diegenen die daar aan het front zaten, die het meest het virus hebben opgelopen? Dat zijn de arbeiders. Die klassenstrijd, die klasseninegaliteit, die zagen we hier voor onze ogen. Het debat gaat over wie de crisis gaat betalen.

Ça c'est vraiment passionnant! Pendant cinq ans, des ministres du budget nous ont dit ceci: "écoutez, il y a une règle qu'on ne peut pas changer, c'est l'austérité." Franchement, il y avait la gravité (9,81 m par seconde au carré) et puis l'austérité européenne! Deux données objectives sur lesquelles on ne pouvait pas débattre! Si on osait sortir un tant soit peu du cadre, c'était le scandale! En trois mois, tous ces dogmes libéraux tombent comme un vulgaire château de cartes. Le débat maintenant est de savoir si le déficit sera de trente, quarante ou cinquante milliards. On n'est pas à dix milliards près. Je n'ai jamais vu le ministre Clarinval balancer les chiffres comme ça. On était en train de débattre pour savoir s'il fallait quelques millions à droite ou à gauche pendant cinq ans et ici, hop, trente, quarante, cinquante milliards. C'est bien la preuve que l'austérité est un choix purement politique, dogmatique, idéologique et pas du tout une donnée qui nous serait venue de on ne sait où et dont on ne pourrait sortir. Le débat aujourd'hui est de savoir où va aller cet argent, et surtout qui va payer.

Men zegt: "PVDA - uitgaven, uitgaven, uitgaven". Wij zijn hier de enige partij die met inkomsten aankomen. Ik heb in de debatten gehoord dat er wordt gevraagd aan de liberale ministers hoe ze de put van 30, 40 of 50 miljard euro gaan vullen. Het antwoord is dan dat men op terugverdieneffecten rekt.

L'effet retour! Si on investit un euro, on en a deux en retour! Les libéraux n'ont plus que cela à la bouche: pour tout euro investi, il nous revient deux euros! C'est exactement le contraire de ce qui a été dit pendant cinq ans. Pendant cinq ans, on nous a dit que plus on serrait, mieux l'économie allait se porter. Il y un problème systémique!

Nous venons avec des solutions. La taxe "corona" que nous proposons, ce sont des rentrées. Il y a un problème, en Belgique, on est passé en quinze ans de un à vingt-neuf milliardaires en euros. Les riches se sont enrichis dans cette crise. Croyez-vous que c'était la crise pour tout le monde? Pas du tout! Pourquoi une taxe "corona" ne serait-elle pas possible?

Zelfs Paul De Grauwe is ervoor en hij is een liberale ex-senator, toch geen PVDA'er. Hij vindt toch ook dat dat juist zou zijn. Als u andere voorstellen hebt om geld binnen te brengen, kom ermee af. Wij komen ten minste met een concreet voorstel: een coronataks van 5 % boven 3 miljoen euro brengt 15 miljard euro op. Dat is een concrete maatregel waarover kan worden gedebatteerd; dat is verantwoordelijk zijn; wij komen niet gewoon met grote slogans over terugverdieneffecten en *tutti quanti*.

Mijnheer de voorzitter, ik merk dat er een vraag is van de N-VA, waar ik graag op antwoord.

02.26 Sander Loones (N-VA): Ik gun u graag wat debat, maar u verwijst naar professor Paul De Grauwe. U komt met inkomstenvoorstellen, maar wij weten allemaal welke inkomsten dat zijn: belastingen,

belastingen, belastingen, meer taks, taks, taks. Alles zult u belasten en op de vraag wie u zult belasten, antwoordt u steevast dat u de rijken zult belasten.

Wat zegt u nu echter op het spreekgestoelte: ik verwijs heel graag naar het voorstel van professor Paul De Grauwe. Intussen hebben wij gezien wat het voorstel van professor De Grauwe inhoudt, want vorige week stond het in *Knack*. Als een gezin, een koppel, samen 4.500 euro netto verdient, dan wil hij die extra belasten. Dat zijn volgens professor De Grauwe de rijken. Dat is wat u verdedigt: elk koppel dat samen meer dan 4.500 euro verdient, wilt u meer belasten. Taks, taks, taks. Ook voor u, de feiten tellen. Wanneer u zegt dat de rijken de crisis moeten betalen, wees dan ten minste eerlijk over wat u voorstelt: het zijn niet de rijken, die de crisis zullen betalen, het is de middenklasse, die de crisis zal betalen met uw voorstel.

U houdt daarnaast een heel betoog over hoe asociaal de Zweedse regering was en hoe asociaal de begroting was. U zegt zelfs zeer terecht dat de voorlopige kredieten nog altijd gebaseerd zijn op de begroting van de Zweedse regering. Dat is trouwens het enige goede ervan, maar u vindt ze gigantisch asociaal. Grote woorden, stoere praatjes, patati en patata, maar wat doet u in het Parlement? Stemt u tegen? Nee, dat durft u niet. Het lef daartoe hebt u niet. Als u de begroting die op tafel ligt, zo asociaal vindt, stem er dan tegen en neem ook daar de verantwoordelijkheid voor en vertel dan aan de mensen dat, wanneer hun pensioenen niet kunnen worden uitbetaald en wanneer zorgpremies niet kunnen worden betaald, dat is omdat u vindt dat de begroting zo asociaal is, dat zij uw tegenstem verdient.

Wat zijn de echte feiten, dierbare collega? Er wordt immers herhaaldelijk beweerd in het Parlement dat de uitgaven voor de gezondheidszorg zijn gedaald – de minister zit hier –, maar de feiten hebben ook daar hun rechten: de absolute uitgaven voor de gezondheidszorg zijn gestegen onder de Zweedse regering. Er is meer dan 3 miljard euro bijgekomen, maar ook dat is misschien een van de feiten die u liever ontkent. Wat u liever hoort, is taks, taks, taks en betalen, betalen, betalen, maar het is de middenklasse, die daarvoor de rekening zal krijgen, en wij weten bovendien welke middenklasse: de Vlaamse middenklasse.

02.27 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Ik ben er nu echt van overtuigd dat u nooit ons voorstel hebt gelezen. Ik vind dat echt spijtig. Ik lees het programma van de N-VA en volg onder andere de politieke debatten. Ik wil weten waarom u de verkiezingen hebt verloren. Maar u leest kennelijk ons programma niet. Wij komen helemaal niet met een inkomensbelasting. Paul De Grauwe heeft het over inkomensbelastingen en vermogensbelastingen. PVDA heeft het exclusief over vermogensbelasting. Dat zijn geen vermogenswinstbelastingen of belastingen inzake lonen, maar dat is een belasting inzake vermogen. Komaan, u hebt toch een beetje fiscaliteit gestudeerd, dat kunt u toch begrijpen. Dat is een taks op het vermogen zelf.

La proposition que François Hollande a dû retirer en France concernait une taxe sur les revenus. Je ne propose pas une taxe sur les revenus. Je propose une taxe sur le patrimoine. Stock et flux! C'est quand même l'ABC quand on est en première année d'économie. Expliquez-lui! Faites un effort! Vous ne pouvez pas être d'accord.

In elk geval, stock is niet hetzelfde als flow.

Wij stellen die maatregel voor, net om de middenklasse niet te treffen. In onze definitie van de coronataks gaat het over alle fortuinen van meer dan 1 miljoen euro. Dat is 2,3 % van de bevolking. Zo treffen wij de middenklasse niet. Dat is de definitie van onze coronataks. Daarop kan geen uitzondering zijn.

Het gaat om patrimonium en dat werd geanalyseerd, centiel per centiel. Men kan daar voor of tegen zijn. Men kan voor de rijksten zijn, zoals dat bij de N-VA vaak het geval is. Als men voor die 2 % rijksten wil rijden, mag dat, maar wij doen dat niet. De overige 98 % wordt per definitie niet door onze coronataks getroffen. Dat is de definitie van onze taks.

U hebt er gewoon niets van begrepen. Dat is het ABC van de fiscaliteit. Dat leert men in het eerste jaar bachelor Economie. Dat is mijn eerste punt.

Ten tweede, wie heeft dan de middenklasse getroffen? Wie betaalt de btw van 21 % op gas en elektriciteit? Wie heeft dat goedgekeurd? De N-VA. Wie betaalt dat? De Vlaming. Wie heeft de verhoging van de accijnzen goedgekeurd? De Zweedse coalitie. Betalen gewoon. Wie moet al die taksen betalen?

De vraag is hier zeker waar dat geld vandaan moet komen.

Ten derde, waarom stemmen wij voor de voorlopige kredieten? Er was hier een belangrijk budgettair moment waar de stem van het volk hier te horen was in het amendement dat werd ingediend, niet een ten belope van 30 of 40 miljoen euro, maar een ten belope van 400 miljoen euro. Toen zei de N-VA dat dat niet mocht, dat men de kant koos van de populistten, maar nu is het dat men na de coronacrisis niet zo veel meer durft.

Kan een oppositiepartij iets doen? Ja, zij kon een wittewoedefonds van 400 miljoen euro laten goedkeuren. U hebt dat niet voor het plezier van de PVDA gedaan. Daar ben ik zeker van. U hebt dat gedaan, omdat u de druk van de witte woede allemaal hebt gevoeld in uw netwerken: mails, acties, lobbywerk, betogingen. U hebt allemaal die populaire druk gevoeld.

De **voorzitter**: Mevrouw Depoorter wil onderbreken.

02.28 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijn partij werd genoemd, voorzitter.

Collega Hedebouw, u hebt hetzelfde goede geheugen als uw collega vorige week. U vermeldt de 400 miljoen voor de witte bloezen en u vergeet te vermelden dat u in eerste instantie de samenwerking met Vlaams Belang hebt binnengehaald om die 400 miljoen in de begroting te kunnen krijgen.

Inderdaad, nadien heeft de N-VA heel constructief meegewerkt, heeft de collega van de PS de vergadering voorgezeten en zijn wij ertoe gekomen dat wij een structurele maatregel hebben die effectief over de hele zorgsector kon worden uitgespreid.

Wij hebben daar terugverdieneffecten ingestoken. Wij zijn gegaan voor meer handen aan het bed. Het is toch wel bewezen dat dit middelen zal genereren. Dat was een heel ander verhaal dan het rondstrooien van 400 miljoen euro die u initieel van op het spreekgestoelte hebt vermeld.

Dat gewoon even terzijde.

02.29 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Ik wil iedereen uitnodigen de notulen te herlezen van de plenaire vergadering waarin over dat fonds gestemd is. Wat heeft Vlaams Belang eerst aangeduid als stem? Onthouding. De linkse partijen hadden gezegd dat zij ervoor waren. Daar ben ik het mee eens, samenwerking is er geweest. Discussie is er geweest. Maar lees de notulen van de plenaire vergadering: onthouding.

Waarom? Omdat mathematisch gezien die stemmen niet nodig waren. Ik nodig iedereen uit de notulen van die fameuze plenaire vergadering te herlezen. Dan kan bevestigd worden wat er gezegd is.

02.30 Barbara Pas (VB): Dit is hetzelfde verhaaltje dat wij vorige week ook al hebben gehoord van uw collega, mevrouw Merckx. Als u het verslag volledig leest, weet u zeer goed dat collega Vermeersch midden in zijn betoog gevraagd werd wat ons stemgedrag zou zijn op het amendement van de PVDA, terwijl hij op dat moment het amendement nog niet eens gelezen had.

Dat hij dan veiligheidshalve zegt: wij zullen ons onthouden, is begrijpelijk. Wij hebben de amendementen maar nadien ontvangen. Dat weet u zeer goed. Dat staat ook in dat verslag. Het enige wat telt, collega Hedebouw, is het stemgedrag. Hadden wij het toen niet gesteund, hadden wij tegengestemd, dan was het er nooit geweest.

02.31 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): U bevestigt dat er een onthouding is geweest.

02.32 Barbara Pas (VB): Neen, ik spreek volledig tegen wat u zegt. Ik bevestig niets.

02.33 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Er wordt hier gezegd dat er geen coördinatie is geweest. Ze hebben tijdens het debat zelfs gezegd dat ze zich, in tegenstelling tot uiterst links, zouden onthouden. Dus er is effectief geen coördinatie geweest. Dat ziet men ook in de notulen. U hebt gezegd dat u zich zou onthouden bij de stemming.

De **voorzitter**: Mijnheer Hedebouw, u werd nog eens onderbroken. Ik heb de indruk dat u graag wordt onderbroken, maar ik wil graag dat u opnieuw de draad van uw betoog opneemt.

02.34 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de voorzitter, ik moet ook dat tegenspreken.

Mijnheer Hedeboom, als u de videobeelden van die namiddag herbekijkt, dan ziet u dat ik naast u ben komen zitten in de plenaire vergadering. Mijnheer Goblet was zelfs heel boos dat ik naast u kwam zitten, want ik kwam om de juiste cijfers vragen.

Ik zag 67 miljoen euro staan en wilde dat bevestigd zien. Dat het uiteindelijk 400 miljoen euro op jaarbasis was, hebben wij in deze plenaire vergadering besproken. Dat kunt u zien op de videobeelden. Ik nodig iedereen uit om dat na te kijken.

Wij wilden weten wat wij stemden en wij hebben dat uiteindelijk gesteund. Het is een feit dat als wij hadden tegengestemd dat zorgbudget er nooit was geweest. Op dat moment hebben wij dus een wijze beslissing genomen, waar wij vandaag achter blijven staan. U moet correct zijn, wij hebben op dat moment de steun gegeven en u hebt dat dankzij onze steun gedaan.

Voorzitter: André Flahaut, ondervoorzitter.

Président: André Flahaut, vice-président.

02.35 Raoul Hedeboom (PVDA-PTB): Je ne vais pas continuer, mais il est clair qu'il s'abstient.

À propos du débat concret qui nous est soumis aujourd'hui au sujet des douzièmes provisoires, nous soutiendrons l'initiative du sp.a. Je pense que c'est important. C'est un peu l'opération "chose promise, chose due". Le gouvernement s'étant engagé, je pense qu'il est logique de donner cela.

Mais je veux mettre en garde tout ce Parlement sur les négociations actuelles de ce secteur, à ceux qui croient que nous allons nous en tirer avec des petits amendements de 1,25 million d'euros. Le secteur est fâché. Le secteur exige une vraie revalorisation salariale. Une vraie revalorisation salariale, ce n'est pas une petite prime annuelle. C'est une augmentation des salaires. Le secteur ne va pas attendre qu'un gouvernement se forme, il va exiger que dans le cadre de ce gouvernement provisoire, de l'argent soit lâché.

Madame la ministre, pour pouvoir donner ces 200, 300, 400 euros bruts qui sont revendiqués par beaucoup de personnes dans le secteur, il faudra 800 millions d'euros. Nous n'allons pas attendre un prochain gouvernement pour aller chercher ce rapport de forces et cette augmentation salariale.

Ce sont 134 000 personnes qui ont mené le combat sur le front. Ces héros que nous avons applaudis à 20 h 00, allons-nous leur donner ces augmentations salariales? Trouvez-vous normal de nettoyer un hôpital pour 1 420 euros par mois? Je vous pose la question sérieusement. Il faut arrêter les blocages salariaux votés par tous les partis de droite. Aujourd'hui, il est temps de revaloriser tous ces salaires. Madame la ministre, je vous appelle à débloquer les fonds, parce que vous savez très bien que si cela reste au niveau des hôpitaux, il n'y aura pas assez d'argent.

S'il faut aujourd'hui refinancer un secteur, c'est bien celui des hôpitaux - les 6-7 milliards d'euros -, pour arriver à faire "kif kif" et éviter ainsi la faillite. Mais il faudra trouver les 800 millions d'euros pour permettre ces revalorisations salariales. Je vous parle ici à court terme, madame la ministre. Vous ne pouvez pas prétendre qu'ils étaient les héros du quotidien et, en même temps, ne pas revaloriser leurs salaires. Cela ne va pas! Je vous le jure: la colère dans le secteur est énorme.

In Vlaanderen, in Brussel en in Wallonië. Toen men de eerste minister de rug heeft toegekeerd was dat geen symbolische actie, dat was fundamentele woede. Ons amendement handelde over 400 miljoen euro. Nu moet dat bedrag dringend verdubbeld worden. Er moet 800 miljoen euro vrijgemaakt worden voor de lonen van iedereen in de sector. Dat is wat dringend is, beste collega's.

Dernier élément et dernier amendement. Après la discussion générale, je laisserai la parole à mon camarade Gaby Colebunders. C'est la question des dépenses militaires. On a proposé un amendement. J'entends toujours dire sur les bancs du gouvernement qu'on n'a pas d'argent, qu'on ne sait plus dépenser. Chers collègues, comment est-il possible qu'une telle décision ait été prise par ce gouvernement, celle de dépenser 4 milliards d'euros pour l'achat de bombardiers F-35? Cela fait 15 milliards si l'on compte l'entretien en plus. Le gouvernement a acheté 34 F-35, des avions payés pour faire la guerre. Je vous rappelle qu'un F-16 coûte 8 000 euros par heure de vol. Savez-vous combien coûte l'heure de vol d'un F-35?

24 000 euros!

Het kost 24.000 euro per uur om met een dergelijke machine te vliegen. Vijftien miljard euro zal hier worden uitgedeeld om de F-35-bombardiers te kopen.

Collega's, ik vraag u hier om beslissingen te nemen en dat contract te verbreken. Er komen 35 à 40 miljard euro schulden op ons af. Durf die politieke moed te tonen.

Als ik moet kiezen tussen het herwaarderen van de lonen van de hele witte-woedese sector en het uitgeven van 15 miljard euro voor F-35's, dan heeft mijn linkse hart de keuze gemaakt. Ik vraag u te stoppen met die F-35's, waarvan veel studies trouwens aantonen dat ze technisch gezien nog altijd niet to the point zijn.

Chers collègues, nous vous proposons aujourd'hui un amendement concret, clair et net pour casser cette décision du contrat des F-35, pour cas de force majeure. On ne peut pas assumer une dépense de 15 milliards pour des avions de guerre, alors que l'on va se trouver devant un trou budgétaire incroyable.

Chers collègues, j'espère que vous allez soutenir notre amendement. Je pense sincèrement que le PTB apporte des solutions budgétaires et non des banalités du type "effet-retour" à toutes les sauces. Parce que vous savez très bien que ce sont les travailleurs que vous allez faire payer. Et je ne suis pas d'accord!

02.36 Christian Leysen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ook al ben ik nu één jaar parlamentslid en heb ik hier gestaan voor de eerste voorlopige twaalfden, twaalf maanden geleden, ik val van verbazing in verbazing.

Met welk misprijzen voor de beginselen van een verantwoord begrotingsbeleid en degelijk parlementair werk gaan wij hier te werk? Alles is urgent geworden. Adviezen worden liefst niet gevraagd. Alle coalities, ook de meest ongezonde allianties, zijn mogelijk. Nooit gezien, zei mijn collega daarjuist, waarbij extreemlinks en extreemrechts worden ingeschakeld wanneer het goed uitkomt. Het is een combinatie van alle variaties van traditioneel-links, niet staatsdragend-, maar staatsuitgavendragendlinks, groen-links, communistisch-links, en vermits de woorden nationalistisch en socialistisch niet mogen worden gebruikt, kameleon-links van het Vlaams Belang.

Op twee uur tijd werd opeens een amendement boven getoverd om dit jaar nog 100 miljoen euro extra uit te geven in het kader van wat vandaag een virtuele begroting is, een begroting van voorlopige twaalfden, een begroting waarbij geen begrotingscontrole nodig is, waarbij geen beleid gevoerd kan worden, waarbij geprobeerd wordt iets aan elkaar te lijmen, en terecht. Er zijn heel wat maatregelen die op de juiste plaats en op het juiste moment moeten worden beoordeeld. Tienduizend mensen hebben heel hard gewerkt in de zorgsector, en vandaag wil men aan 125.000 mensen een premie geven. De overheid zal die wel betalen. We zullen jaarlijks in 200 miljoen euro voorzien voor gratis psychologische hulp. Ik weet niet of dat ook voor het parlement geldt.

Collega's, is alle budgettaire gezond verstand verdampt of verdwenen in deze coronacrisis? Of gaat het hier alleen over een manoeuvre van de PS om haar *pouvoir de nuisance* tentoon te spreiden, omdat ze zich bewust is dat ze niet voor honderd procent *incontournable* is?

02.37 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, j'entends l'expression "pouvoir de nuisance du PS". Monsieur Leysen, soit on fait un débat sérieux, un débat budgétaire. Vous nous expliquez alors pourquoi les amendements que nous avons soutenus ne se justifient pas sur le fond, sur la forme, sur ce qu'ils représentent en termes de rééquilibrage entre les décisions qui ont été prises en superkern, et que nous avons soutenues vis-à-vis du secteur privé et, d'autre part, d'autres travailleurs qui ne relèvent pas du secteur privé mais, par exemple, du secteur public. Et pas n'importe lesquels! Celles et ceux que, ici, nous avons célébrés et remerciés à maintes reprises.

Non, vous, depuis cette tribune, vous vous autorisez à dire "pouvoir de nuisance du PS", parce que nous, socialistes, nous souhaitons adresser un signal positif, certes insuffisant, mais un signal positif au personnel infirmier et vous me parlez de nuisance? À travers nous, ce sont ces travailleurs-là que vous insultez, ceux qui étaient en première ligne dans les hôpitaux pour soigner les gens, pour les guérir, pour éviter qu'ils ne meurent et vous me parlez de nuisance.

Monsieur Leysen, vous prenez maintenant des airs de Giscard d'Estaing. Je rappelle quand même qu'il s'est

bien planté lors de sa seconde élection présidentielle. Si vous voulez suivre le même chemin, libre à vous!

Je disais donc que soit on fait un débat sérieux et alors à ce moment-là, vous évitez les insultes, parce que "nuisance" c'est une insulte, soit on rentre dans autre chose, dans de la polémique mais je crois que notre Parlement vaut mieux.

Vous pouvez ne pas être d'accord pour certaines raisons, mais quand des partis politiques prennent leurs responsabilités et vous disent qu'il est à la fois possible de revaloriser le statut des infirmiers et des infirmières, du personnel soignant dans les maisons de repos par exemple et d'autres catégories de travailleurs qui méritent notre respect, je vous le dis clairement, monsieur Leysen, vous n'êtes pas à la hauteur du débat et moi, je ne vais pas accepter qu'à travers nous, ce soient ces travailleurs-là que vous insultiez. Que les choses soient claires, monsieur Leysen!

02.38 Christian Leysen (Open Vld): Ik ben geen lid van de superkern. Ik ben daar niet aanwezig. Ik weet ook niet wat daar juist besproken wordt. Het verbaast mij echter, als ik het zo mag zeggen, dat u dit gebrekkig wetgevend werk erdoor probeert te 'chassen'. Wij zullen nog zien tot welke resultaten dit leidt. Wij hebben het gezien met de *blouses blanches* - na negen maanden begint men die grote slogan, die men in een amendement heeft gegoten, te proberen uitvoering geven.

02.39 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Leysen, die middelen voor het jaar 2019 voor het Zorgpersoneelfonds kregen een uitwerking dankzij vele parlementariërs, u niet. Voor de middelen voor 2020 is er een uitwerking gekomen enkele weken geleden, misschien hebt u die mee goedgekeurd. Die middelen worden nu reeds aangewend op het terrein. Miskien de kracht van die middelen niet. En misprijs die alstublieft niet.

02.40 Christian Leysen (Open Vld): Ik misprijs die zeker niet, vermits ik mee heb gewerkt aan de invulling daarvan, samen met collega De Caluwé.

Mijn grote zorg is dat dit Parlement het parlement van de grote herverdeling wordt, niet van de herverdeling tussen rijk en arm maar van die tussen vandaag en morgen, dat alles nu wordt uitgegeven en niets meer voor morgen wordt overgehouden. De kas is reeds leeg. Iedereen draagt een rugzak van 40.000 euro schulden. Wij doen daar dit jaar 4.000 bij. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat men gelooft dat het geld uit de hemel zal komen dwarrelen. Als men geld uitgeeft dat men niet heeft, zal iemand ooit de rekening moeten betalen. Anders gaan wij rechtstreeks naar hyperinflatie, zoals Paul De Grauwe bevestigde. Honderd jaar geleden heeft men in Duitsland tot scha en schande dergelijke hyperinflatie gekend, met bankbriefjes van 200 miljard.

02.41 Sander Loones (N-VA): Mijnheer Leysen, het nieuwe narratief, de nieuwe riedel van Open Vld is dat we voorzichtig moeten zijn met belastinggeld. We moeten goed bekijken waaraan we het besteden en er mag geen Sinterklaaspolitiek zijn. U verkondigt dat er degelijk parlementair werk moet worden geleverd en u doet dat met enige hovaardigheid, hoog op de kansel.

Laten we echter even kijken naar de feiten bij deze voorlopige twaalfden en de vorige versie die we dit jaar hebben goedgekeurd. Open Vld-minister De Block heeft boven op de normale kosten voor de asielopvang in 2019 150 miljoen euro extra gekregen en dit jaar is dat zelfs 180 miljoen euro extra. Vervolgens komt u hier op de kansel zeggen dat we toch wat moeten opletten met onze belastingcenten, terwijl de kosten van een Open Vld-minister met meer dan 50 % toegenomen zijn. Dat is een eerste feit.

Een tweede feit is dat verschillende fracties in dit Parlement de begroting enorm ernstig nemen. We voeren daar een debat over en doen wat van parlamentsleden wordt verwacht, namelijk met amendementen komen. We doen dus zeer concrete tekstvoorstellen om de begroting bij te schaven, om te besparen bijvoorbeeld. De N-VA heeft verschillende amendementen ingediend om ervoor te zorgen dat er bespaard wordt, bijvoorbeeld op de steeds uitdijende asielopvang. Daar kunnen gerust wat miljoenen af die elders misschien efficiënter geïnvesteerd kunnen worden.

Wij komen net als heel wat andere fracties met amendementen maar van uw fractie en u zelf zien we niets. U bent parlamentslid en u zegt dat u staat voor begrotingsorthodoxie, degelijk parlementair werk, besparingen en efficiënte besteding van overheidsmiddelen. Doe dan alstublieft uw job en kom met concrete wetsvoorstellen en amendementen om dat alles te bewerkstelligen. Ik heb net even naar uw voorstellen gekeken en ik zag vooral een voorstel om in de kunstensector wat extra subsidies uit te delen. Mij niet

gelaten, het weze hen gegund. U kunt voorstellen wat u wil, maar kom dan alstublieft niet aan met het verwijt dat sommige fracties lichtzinnig omspringen met belastingcenten.

Een derde feit. Gisteren hadden wij een zeer interessante discussie over de Europese resolutie. Dat debat loopt al weken en de amendementen waren al meer dan een week geleden ingediend. Het gaat om een bijzonder belangrijk project, met 750 miljard euro aan uitgaven. Dat is natuurlijk enorm veel geld.

Wat was uw mening in de commissie voor Financiën? U had geen mening. Van die 750 miljard euro zullen er maar 5,5 miljard euro naar dit land terugkeren. Dit betekent dat elke Belg ongeveer 1.500 euro extra in de Europese pot zal stoppen en er maar 500 zal terugkrijgen. Een extra subsidie van meer dan 1.000 euro per Belg die uit dit land zal vertrekken. Alle fracties hebben daar het debat over gevoerd. We hebben uw mening daarover gevraagd. Wat was uw mening? U had geen mening!

Die Europese begroting, derde feit in dat stukje, zal ons mogelijk 17 tot 19 miljard euro extra kosten. Belgische belastingcenten die hier worden geïnd, zullen worden doorgestort aan de Europese Unie, terwijl wij al een begrotingstekort hebben van meer dan 50 miljard euro. Opnieuw hebben we daarover een debat gehad en uw mening daarover gevraagd. Wat was uw mening? U had geen mening!

Nog eentje. Nieuwe Europese belastingen. Ook daarover werd het debat gevoerd. De fracties hebben hun standpunten ingenomen. We hebben uw mening gevraagd. Opnieuw hetzelfde: geen mening. Wat was het ergste van al? Uw antwoord was, en iedereen kan het verslag erop nalezen: u had de teksten niet gelezen. U had zelfs de amendementen niet gelezen. U had gewoon de basistekst van de resolutie niet gelezen. Opnieuw, mij allemaal niet gelaten, u vult uw functie als parlements lid in zoals u dat wenst te doen, maar wat bescheidenheid zou u dan sieren. Als u zelfs niet de moeite doet wanneer er teksten komen die tot 19 miljard euro Belgisch belastinggeld betreffen, om dat te lezen, dan zou ik in uw plaats misschien met wat meer bescheidenheid spreken.

02.42 Christian Leysen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Loones, ten eerste, het beleid wordt gevoerd door een regering. Voor het feit dat wij sinds 2017 geen goedgekeurde begroting hebben, moet ik eerst naar u en uw fractie kijken.

Ten tweede, ik ben een pleitbezorger van minder maar betere wetten, regels en instellingen. U zal van mij dus geen plejade van nieuwe ideeën en voorstellen krijgen. Ik tracht en hoop te bekomen dat ik, wanneer mijn mandaat zal zijn beëindigd, een heleboel wetten en regels heb afgeschaft en desgevallend aangepast. Laat mij even doen.

Bij wetgevend werk is haast en spoed zelden goed. In alle bescheidenheid maak ik soms keuzes waarin ik energie steek. Voor mij zijn volle resoluties verklaringen door een vaste of toevallige meerderheid aan een regering die zelf nog naar een meerderheid zoekt. Dat zijn echter keuzes die ik maak.

Wij maken te weinig keuzes. Wij leven in de korte termijn. Misschien is op lange termijn durven te denken niet de praktijk van de politiek. Ik vertel zaken die u niet graag hoort. Ik zou liever veel meer parlementaire vergaderingen zonder streaming hebben. Indien er geen streaming is, merk ik immers dat de debatten inhoudelijk sterker zijn. Ik heb een bijzondere appreciatie voor een aantal werkvergaderingen die wij hadden, wat ik ook heb toegegeven.

Wat deze week nog belangrijker was dan de resolutie, was wat de Nationale Bank van België heeft verklaard. Er zullen in 2020 47 miljard euro minder inkomsten zijn, waarvan er 5 miljard euro netto minder inkomsten voor de burger zullen zijn. Zij hebben minder inkomsten, die echter grotendeels worden gecompenseerd. Er zullen 8 miljard euro minder inkomsten voor de bedrijven zijn. Een bedrag van 34 miljard euro, dus drie vierde van de ontbrekende inkomsten, is bij de overheid terechtgekomen.

Dat kan niet blijven duren. Dat bedrag van 5 miljard euro netto is immers 2 % van het beschikbaar inkomen. Indien wij nog veel cadeaus uitdelen, zal dat misschien nul worden. Acht miljard euro minder inkomsten voor de bedrijven betekent 10 % van de omzet. De overheid zal in 2020 17 % minder inkomsten hebben. Haar deficit zal ongeveer 20 % meer bedragen.

Neem mij niet kwalijk dat ik mij tot die basiselementen beperk en mijn verbazing daarover uit.

Wij leven hier enigszins in een virtuele wereld, alsof wij als parlementsleden een crisis kunnen aanpakken

zonder dat die aan iemand iets kost. In werkelijkheid zullen sommigen meer onder een crisis lijden dan anderen, waarbij wij als parlementsleden wel zaken kunnen compenseren, maar iedereen zal moeten betalen. Ik vind dat wij die waarheid onder ogen moeten durven te zien. Daarom ben ik ongelukkig over de huidige werkmethodes. Ik denk dat we veel beter kunnen. Dat geldt voor alle partijen, ook voor de mijne. Er is natuurlijk de geschiedenis van onze partij; iemand merkte zelfs op dat de liberalen al zestig jaar aan de macht zouden zijn. Dat is natuurlijk niet waar; feit is wel dat we verantwoordelijkheid dragen. Maar ofwel kijken we altijd naar het verleden en doen wij aan zwaetepieten – we kunnen natuurlijk ook voor sinterklaas spelen -, ofwel – en dit is mijn voorstel – kijken wij naar de toekomst, naar het volgende jaar en de volgende generaties.

Wij zullen het wetsontwerp steunen.

02.43 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer Leysen, uw woorden klinken mij geregeld als muziek in de oren. Wanneer u ertoe oproept, verwoord naar Alice Nahon, om allemaal eens "diep in 't eigen hert" te kijken, dan is die opmerking terecht. Laten wij met het zwartepieten opletten.

Daarnet hebt u de linkerzijde verweten socialist te zijn, maar dat kunt u hen niet verwijten, aangezien men dat van hen kan verwachten. Zij zijn socialist. Stel u voor dat zij dat niet zijn, hoe saai zou het dan in het Parlement worden.

Ook heb ik alle begrip voor uw verklaring niet veel op te hebben met resoluties. Ik ben lid van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen en daar worden resoluties tegen een hoog tempo door de machine gepompt. Ik kan uw opinie dus volledig volgen.

Daarom stel ik voor om concreet te worden, niet over resoluties te spreken en evenmin socialisten te verwijten socialist te zijn. Ik vraag u om steun in verband met een van de maatregelen voorgesteld in de vergadering van de superkern, waarvan ik deel uitmaakte. Als u consequent bent met uw woorden, dan zult u zeker onze bondgenoot zijn. Het gaat om het plan om iedereen tien treinritten cadeau te doen; het bleken er later twaalf te zijn. Dat plan, zo was de afspraak, zou niets kosten, maar naderhand blijkt niets gelijk te zijn aan minstens 110 miljoen euro. Welnu, laten wij afspreken, zonder resoluties uit te vaardigen, dat u onze bondgenoot bent in het afschieten van dat plan. Dat is concreet, dat is geen resolutie. De eerste 110 miljoen zijn binnen.

Op de laatste vergadering van de superkern – misschien hebben er nog plaatsgevonden, maar ik had niet meer de eer om uitgenodigd te worden om evidente redenen; ik had namelijk het feestje verknoeid – was u niet aanwezig, maar uw partij was er wel vertegenwoordigd. Daarom spreek ik u aan. Welnu, laten we afspreken dat we ook dat feestje afmeten aan de lat die u hier voor ons hebt neergelegd en laten wij bijvoorbeeld eens de vraag stellen waarom er plotsklaps en zonder enige logica nog eens een cheque van 100 miljoen wordt uitgereikt via de OCMW's, waarbij er nog eens 10% wordt toegevoegd om de kosten die de OCMW's maken voor de uitdeling van de 100 miljoen, te vergoeden.

Ik zal mij beperken tot die twee concrete maatregelen. We zullen dat niet in een resolutie gieten, collega Leysen. Wij zullen parlementaire initiatieven nemen om ervoor te zorgen dat die sinterklaaskeuzes niet worden uitgevoerd en ik reken erop dat u daarin onze concrete bondgenoot zult zijn, tegen de socialisten, want ik reken er niet op dat zij ons zullen helpen. Op u reken ik wel.

02.44 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik wil mij natuurlijk richten tot de heer Leysen, maar ik denk dat hij niet aanwezig was op die vergadering van de superkern, tenzij ik mij heb vergist. Ik heb de samenstelling van de superkern gezien en er zaten daar heel veel supermensen in en ook de gewaardeerde collega De Roover.

Hij heeft mij trouwens ook in geuren en kleuren verteld dat het een interessante bijeenkomst was. Ik heb ook gezien dat collega De Roover aan al die vergaderingen heeft deelgenomen en dat hij tijdens de laatste vergadering is weggelopen. Die laatste was er te veel aan voor hem. Hij heeft niet veel gezegd, maar er was blijkbaar een incident met PS.

Op de voorlaatste vergadering, die fameuze vergadering, heeft men gesproken over de horecacheque en de railpassen. Ik heb mij laten vertellen, maar ik kan mij vergissen, dat die maatregelen zijn goedgekeurd door alle partijen, inclusief de partij van de heer De Roover, de N-VA.

Die railpassen zijn daar principieel goedgekeurd, met lange tanden. Ik geef toe dat dat bij ons ook met lange tanden was. U was daarbij. Iets wat ik enorm apprecieer in u, mijnheer De Roover, is dat een woord voor u een woord is. Als u uw woord geeft, dan houdt u dat.

Wat de OCMW's betreft, ik moet toegeven dat de heer De Roover neen heeft gezegd tegen die 100 miljoen, dat dat erover ging, dat dat te ver ging. Mijnheer De Roover, als u consequent bent met die beslissing, dan stel ik voor dat het belangrijkste OCMW van het land, met name het OCMW van Antwerpen, dat geld resoluut weigert. Als u dat doet, als u aan uw voorzitter en de burgemeester van de stad Antwerpen zegt dat u dat geld van het OCMW niet nodig hebt, dan bent u consequent. Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

02.45 Peter De Roover (N-VA): Ik denk dat het persoonlijk feit zeer gepast is, mijnheer Van Quickenborne. Ik meen dat u op een bepaald ogenblik zei: da's d'erover. Dat ben ik. Dat is een zeer persoonlijk feit.

Ik heb twee punten.

Ten eerste, uw bewering dat het probleem wordt opgelost wanneer alle N-VA-gemeenten of eentje van de cadeaucheque zullen afzien, neemt u natuurlijk zelf niet ernstig. Dat is een poging om u eruit te werken. Ik denk dat ze weinig overtuigend is. Laten we dat ineens voor iedereen doen. U bent onze bondgenoot. Laten we het niet alleen voor Antwerpen doen. Laten we dat voor iedereen doen.

Ten tweede, ik was inderdaad aanwezig. Dat ik niet veel gezegd heb, hebt u van horen zeggen. Ik heb niet alleen in het begin gesproken. Ik heb tot drie keer toe tijdens de vergadering gesproken. Er bleek ook een soort van politieke wetmatigheid te heersen: als iedereen ontevreden is, zijn we het eens. Tot ieders verbijstering werd dat feestje verbod, omdat ik zei dat ik het niet eens was met de maatregel. Ik moest zelfs snel zijn, want men was al aan de rondvraag. Het was helemaal niet de bedoeling dat er iemand niet akkoord zou gaan.

Als u zegt dat een woord een woord is, dan spreekt u mij naar het hart. Als u zegt dat u een maatregel zult nemen die niets kost, dan moet u dat ook doen. Dat is het woord, dat gegeven is. Dat is ook het woord dat door uw voorzitter is gegeven. Daar werd op geen enkel moment een budget op gekleefd.

Collega Van Quickenborne, ik ken een goed restaurant. Ik stel voor dat we daar morgen gaan eten. Ik denk dat ik het voor 10 euro wel geregeld krijg: voorgerecht, hoofdgerecht, nagerecht en alle drank inclusief, met een lekkere pousse-café. Gaat u mee? U gaat mee en morgenmiddag zal ik u bellen dat het feest plaatsvindt, maar dat het 120 euro per persoon kost. U hebt gezegd dat u meeding naar het etentje, waarvan ik heb gezegd dat het 10 euro zou kosten. Wanneer u, nadat u gehoord hebt dat het 120 euro zal kosten, dan zegt toch niet te zullen meegaan, dan klaag ik dat u uw woord breekt. Dat verwijt u ons nu. U zei dat het niets zou kosten. Uw eigen voorzitter is onder die voorwaarden akkoord gegaan. 110 miljoen euro ligt net iets te ver van 0 om onder de categorie 0 te vallen.

Ik begrijp het, het is heel snel gegaan, en een mens ziet geen reden om mensen niet gratis de trein te laten nemen. Het openbaar vervoer stimuleren is allemaal wel heel goed, maar kom terug op die stommititeit en wees solidair met ons in het afschieten ervan.

Nu wil ik wel eens discussiëren over een envelop voor zorgpersoneel, want daar is nog iets voor te zeggen. Zij hebben wel inspanningen geleverd. Maar iedereen op 12 treinritten trakteren, omdat het woord corona erop gekleefd wordt, eerlijk, ik weet niet welke stroming daar een argument voor vindt. De liberalen volgens mij niet.

02.46 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, wat mij eigenlijk zorgen baart in deze non-discussie, is dat de supermensen, zoals collega Van Quickenborne ze noemt, in de superkern op dat moment blijkbaar allemaal geloofden dat treinticketjes en treinritten gratis waren. Dat wie met het idee kwam, mevrouw Almaci, zo'n, economisch beeld heeft, dat verrast mij niet, maar het baart mij toch zorgen dat in de superkern blijkbaar iedereen ermee weg was dat het een gratis affaire was.

Collega Leysen, u zegt dat het parlementair werk niet ernstig genomen wordt, dat men een loopje neemt met de belangrijkheid van een budget en dat men het zomaar laat ontsporen. Ik vind dat u zeer slecht geplaatst bent om daar lessen over te geven. Wij hebben paars gehad en het is pas onder paars dat de budgetten volledig beginnen ontsporen zijn.

Paars betekende 27 miljard euro in de gootsteen zonder dat er een coronacrisis was, integendeel, in volle hoogconjunctuur. Iets meer bescheidenheid aan de dag leggen zou u dus sieren.

02.47 Christian Leysen (Open Vld): Ik wilde niet onbescheiden zijn, maar ik denk dat wij allemaal wel voelen dat het zo niet meer werkt en dat wij eens goed moeten nadenken over onze werkwijze. Het kan en moet anders.

Ik denk dat wij er ons allemaal bewust van zijn dat, als er veel geld wordt verdeeld een deel daarvan belandt waar het niet moet belanden en dat een deel ervan belandt waar het niet nodig is. Hoe sneller wij beslissen, hoe groter dat aandeel is. Ik durf daar vandaag geen percentages opklevan. Het voorstel van collega Van Quickenborne is in dat opzicht een goed voorstel: wie het niet nodig heeft, heeft de moed...

Als mensen die een dag technisch werkloos waren, een cheque krijgen om hun energiefactuur te betalen en zij nog bij hun ouders wonen, dan is het normaal dat zij die terugsturen. Dat mag beter worden gedaan, want nu denken wij dat wij allemaal sinterklaas mogen spelen. Het is een beetje 'straf, straffer, strafst' geweest tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus.

Ik ga er volledig mee akkoord dat wij bijzonder waakzaam moeten zijn voor wat er op Europees niveau gebeurt. Wij hebben te veel instellingen, wij hebben te veel mensen die graag sinterklaas willen spelen.

U zult in mij en anderen een bondgenoot vinden voor een beleid dat op de lange termijn en op verantwoordelijkheid mikt.

Ondanks mijn slechte gevoel over de procedure die wij volgen, zal onze fractie de voorlopige twaalfden goedkeuren. Ik hoop met u allen goed te kunnen samenwerken.

De **voorzitter**: Mijnheer Loones, er zijn nog drie mensen van uw fractie ingeschreven en daar bent u zelfs niet bij.

02.48 Sander Loones (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijn fractieleider heeft een zeer duidelijke vraag gesteld waarop wij geen antwoord hebben gekregen van de spreker, hoewel wij in de laatste twee zinnen wel gehoord hebben dat hij tegen sinterklaaspolitiek is en voor verstandig budgettair beleid.

Mijnheer Leysen, zult u samen met ons het uitdelen van twaalf gratis treintickets tegenhouden?

02.49 Christian Leysen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik laat eerst de andere collega spreken, daarna zal ik antwoorden. Ik wil niet...

02.50 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, de heer Leysen mag van mij antwoorden maar ik wil hem ook geen oneer aandoen en als hij mij voorrang geeft zal ik die nemen. Dat is geen probleem, ik ben flexibel en pragmatisch.

Collega's, we bespreken hier het wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de volgende vier maanden.

Ik zal eerst vier grote principes behandelen en daarna de amendementen.

Het is intussen al de zevende keer dat we hier voorlopige twaalfden moeten goedkeuren. Wij hebben daarbij altijd onze verantwoordelijkheid genomen en we zullen dat opnieuw doen. Mijnheer Verherstraeten, ook al is de basis van die voorlopige twaalfden reglementair, toch heeft die begroting voor 2018 onze goedkeuring niet weggedragen. Net als de meeste collega's hier gedragen wij ons echter verantwoordelijk en stellen wij dat het absoluut nodig is dat er continuïteit is voor de openbare dienstverlening.

Ik heb het reeds in het verslag aangestipt en vele collega's zeggen het: nog beter is dat er een nieuwe federale regering komt, dat we eindelijk kunnen discussiëren over een volwaardige begroting, over de inkomsten en over de uitgaven. We moeten kunnen discussiëren over iets structureels.

Ik nodig de collega's uit om de verslagen te lezen van de ongelofelijk interessante hoorzittingen die we hebben gehad in de commissie voor Financiën, met verschillende experts en met de Nationale Bank. Wat is er uit die hoorzittingen gebleken? We moeten meer overheidsinvesteringen doen. Goede

overheidsinvesteringen, ik zal het er zelf bij zeggen. Zij zijn absoluut noodzakelijk voor de relance van ons land, dat moeten we doen. Er werd ook gesproken over de rol van de ECB bijvoorbeeld, absoluut nodig. Er is ook over gesproken in de resolutie met betrekking tot Europa. Dat moeten we doen.

Welnu, collega's, de sp.a heeft daar een voorstel voor. Wij hebben een *new social deal* uitgewerkt om ons land opnieuw op de rails te krijgen, om allemaal samen vooruit te gaan. Die discussie willen wij onmiddellijk aangaan. Wij hebben een plan klaar. Laat ons de discussie voeren. U weet waar wij voor staan, wij willen daar open en bloot over discussiëren.

Wij hopen dat er snel een nieuwe federale regering komt, maar dat hangt niet van ons af. Wij willen wel. Mijnheer De Roover, het is heel simpel. Het kan heel snel gaan. Als we de *new social deal* goedkeuren, hebben we morgen een regering. Het staat u vrij. Kijk ernaar, zeg ja en het is oké. We hebben wel een probleem: wij willen een beetje wijzigen aan uw beleid. Dat beleid is voor ons niet oké. Maar u kunt er voor stemmen. *(De heren Calvo en De Roover repliceren zonder micro)*

Met de discussie over de inkomsten en de uitgaven moeten we, mijns inziens, niet wachten op een volwaardige begroting. We kunnen die discussie nu al voeren in de commissie voor Financiën. Daar liggen onze voorstellen neer.

Ik neem er de effectentaks tussenuit. Die is minder discutabel. Hij ligt prioritair neer. Laten we dit bespreken en niet wegduwen. Laten we daar open en bloot over discussiëren. Dat kunnen we nu doen. Ik ben daar vragende partij voor. Er liggen ook nog andere voorstellen klaar. Daar kunt u ons dus niet van onverantwoordelijkheid beschuldigen.

Bij een regering in lopende zaken, of bijna in lopende zaken moet het Parlement voor een aantal zaken zijn verantwoordelijkheid nemen. Dat is niet de eerste keer. Anders zouden er geen afwijkingen zijn van de voorlopige twaalfden. Nu zijn er een heleboel. Ook hier zullen we dat niet voor de eerste keer doen. Dankzij het Parlement en de collega's van de commissie voor Financiën en Begroting is bijvoorbeeld bij de vorige schijf voorlopige kredieten die nu nog geldt, 1 miljard provisie toegevoegd voor dringende COVID-19-maatregelen. Dat is dankzij het Parlement gebeurd, met meerderheden die gestemd worden. Het Parlement heeft zijn verantwoordelijkheid genomen voor de mensen. Wij willen dat nu opnieuw doen. Daarover gaat het, niet over ons ego als politici, zoals ik vorige week ook heb gezegd.

We hebben dat ook gedaan met het Zorgpersoneelfonds. Dat hebben we uitgewerkt en is nu in werking op het terrein. Ziekenhuizen werven daarmee mensen aan. U moet mij niet geloven, u moet het gewoon aan de ziekenhuizen vragen. Zij hebben daarvoor middelen ter beschikking gekregen en kunnen daarmee mensen aanwerven. De eerste mensen zijn al lang begonnen, gelukkig maar.

Voor de middelen 2020 hebben we dat ook gedaan, met heel velen samen. Dit is concreet uitgewerkt, ten goede van de mensen op het terrein, ten goede van de verpleegkundigen in de ziekenhuizen, de thuisverpleegkundigen en ten goede van de opleidingen. Dat zijn goede zaken en daar waren we twee weken geleden allemaal fier op. Dat was een goede zaak. Het Parlement moet dat doen en blijven doen. Ik zal dat in ieder geval blijven doen.

Voor de middelen en de bijkomende noden van de mensen is er amendement nr. 24 over de geestelijke gezondheidszorg. Ik heb ook in de commissie uiteengezet dat wij daarvoor een goede resolutie en een heel goed kader hebben uitgewerkt. Wij hebben dat samen met mevrouw Van Hoof, die daarnet nog aanwezig was, ingediend. Wij hebben in de commissie voor Gezondheid daarover een heel goede discussie gehad.

Collega's, onze geestelijke gezondheidszorg is ondergefinancierd is en er zijn meer middelen nodig voor een sterke gezondheidszorg. Iedereen is het daarover eens

Ik ben heel zen. Dat was het geval voor de lockdown en dat is zeker het geval na de lockdown. Kijk maar naar de oefeningen inzake veerkracht die er nu in onze ziekenhuizen zijn. *(De heer De Roover spreekt zonder micro)*

De **voorzitter**: Dat klopt.

Collega's, de heer Bertels heeft het woord. Kunnen wij dus respect voor de spreker opbrengen? Dat is de vraag van de heer De Roover en ik treed hem bij.

02.51 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, iedereen heeft verklaard dat op dat vlak actie nodig is. Daar hebben wij pre-corona al op gewezen. Ik herinner u immers aan de discussie die wij met de minister en de ministers hebben gehad bij de bespreking van de vorige schijf van voorlopige twaalfden. Toen hebben wij dezelfde discussie gehad. Hetzelfde amendement is toen immers ingediend.

Daarover gaat het en dat heeft ook de heer Vanbesien aangegeven. Toen hebben wij het amendement ingetrokken omdat er een belofte van de regering was om er werk van te maken. Beloftes moeten worden nagekomen. Over de laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg is iedereen het immers eens. Ze moet er komen. Wij hebben daarvoor in de commissie voor Gezondheid een heel mooi kader uitgewerkt, waardoor dat mogelijk wordt.

Collega's, indien beloftes worden gemaakt, mag het niet bij woorden blijven. Er moeten ook daden volgen. Wij moeten die middelen aanwenden. U moet de tekst, die goed gemotiveerd is, goed lezen. De middelen die kunnen worden aangewend, moeten op basis van een multidisciplinair overleg worden besteed.

Dat is mogelijk binnen het conventiesysteem, binnen de overlegorganen van het RIZIV. Daar wordt gewerkt op basis van begrote middelen. Er worden middelen begroot in het kader van de gezondheidszorgbegroting en de conventies, de overlegorganen, werken dat uit. Dat is ook hiermee mogelijk. De actoren zijn daar zeker klaar voor, wat gebleken is uit de commissiehoorzittingen met de actoren op het terrein en de experts.

Zoals ik daarnet al zei, dit zal onmiddellijk effect kunnen resulteren, niemand zal dat ontkennen. Een derde van het huidige budget van de uitkeringsverzekering voor ziekten is gewijd aan mentale problemen. Wij moeten de mentale problemen oplossen, waardoor er minder uitkeringen zullen zijn. Er geldt zelfs een economisch argument, want de OESO heeft berekend dat psychische problemen ons 20 miljard euro kosten. Ik noem het geen returneffect, maar er is wel een onmiddellijk effect op het sociaal welzijn van onze mensen; daarvoor doen wij het.

02.52 Sander Loones (N-VA): Mijnheer Bertels, wanneer u ertoe oproept verantwoordelijkheid te nemen, dan denk ik dat u een gevoelige snaar raakt, zeker in het Parlement en zeker met dit thema. Het gaat over mensen in de zorgsector die enorme inspanningen hebben geleverd tijdens de coronacrisis. De snaar is gevoelig omdat wij vinden dat die mensen serieus moeten worden behandeld. Wij willen absoluut vermijden dat er beloftes worden voorgehouden die niet snel kunnen worden ingelost. Ik meen dat de uiteenzetting van collega Verherstraeten zich in dezelfde context situeert.

Een begroting werkt op een bepaalde manier. Eerst wordt er in het Parlement zeer grondig gedebatteerd, men zoekt een meerderheid en wijzigt de wet. Nadien becijfert men de kostprijs en vervolgens wordt die kostprijs in de begroting ingevoegd. Dat is de normale manier van werken.

Vandaag echter draait u die volgorde om. U begint met de begroting en dan zegt u dat u er nadien wel voor zult zorgen dat het geld wordt uitgegeven en dat het terechtkomt bij wie het moet terechtkomen. Ik begrijp dat ongeduld, maar toch heb ik er wat vragen bij.

De discussie ten gronde wordt op dit moment in het Parlement namelijk wel al gevoerd. Ik verwijs naar de teksten van collega Van Hoof en onze N-VA-collega Kathleen Depoorter en ook uzelf bent daar heel actief mee bezig. Op dit moment wordt er in het Parlement een diepgaande resolutie afgewerkt waarin enkele maatschappelijke keuzes worden uitgediept en beslist.

De logische werkwijze zou erin bestaan om eerst dat te doen om vervolgens de budgettaire impact te bekijken en het te vertalen in de begroting. U doet echter net het tegenovergestelde. Ik ben daar specifiek bezorgd over omdat dit bij een vorige schijf van de voorlopige twaalfden al eens gebeurd is met het witteblousenfonds van 400 miljoen euro. Ook daar is de begroting gekaapt en heeft men beslist om die centen uit te geven waarna we negen maanden nodig hebben gehad om daarvoor de wettelijke basis te voorzien zodat de centen ook effectief op het terrein konden worden besteed. Ik wil hier alleen mijn zeer grote bezorgdheid uitspreken.

U neemt met dit amendement een belangrijke beslissing maar tegelijk ook een bijzonder grote verantwoordelijkheid. Wij geven de mensen in de zorgsector hier het signaal dat er een premie zal worden uitgereikt en ik hoop dat wij oprecht op u en de andere collega's zullen kunnen rekenen om ervoor te zorgen dat zij geen negen maanden moeten wachten op de effectieve uitreiking van die premie. Als dat wel het

geval is, dan zal dat de verantwoordelijkheid zijn van de partijen die dit dossier op een oneigenlijke manier hebben aangepakt. Men is immers niet begonnen met de inhoud om te eindigen bij de centen, men wou liefst onmiddellijk de centen in de etalage plaatsen. Mijnheer Bertels, ik twijfel niet aan uw oprechtheid en ik meen zelfs dat u een aantal pistes in het hoofd hebt om dit te verwezenlijken. U zult het echter wel moeten waarmaken.

02.53 Jan Bertels (sp.a): Ik zal dat met veel plezier en verantwoordelijkheid proberen waar te maken. Ik zal straks nader ingaan op de zorgpremie want ik was nu aan het punt van de geestelijke gezondheidszorg. De geestelijke gezondheidszorg is niet zomaar de kar voor het paard spannen...

02.54 Sander Loones (N-VA): (...)

02.55 Jan Bertels (sp.a): Goed, maar ik had het nog niet over de premie. Ik had het over de geestelijke gezondheidszorg. Het cijfer dat ik heb aangehaald komt van Zorgnet-Icuro dat daar een heel schema voor heeft uitgewerkt. De actoren op het terrein weten wat ze daarmee willen, binnen het kader dat wij schetsen. Als men het wil kan dat dus snel uitgevoerd worden en die wil is er bij de actoren.

Daar bestaat geen twijfel over. Alle partijen hebben gezegd dat ze willen, ze zijn vragende partij. Er is bijvoorbeeld een staten-generaal van de geestelijke gezondheidszorg geweest, waaruit allerlei plannen zijn gekomen. Het Kenniscentrum heeft een studie uitgevoerd. Er bestaan allerlei plannen die mooi uitvoerbaar zijn in de eerste, tweede en derde lijn, met de netwerken en verbindingen ertussen. Ook het multidisciplinaire overleg, waarnaar ik in het amendement verwezen heb, staat erin. Ik heb dat zelf niet uitgevonden. Ik heb daarover veel overleg gehad met de actoren op het terrein. De collega's hebben dat ook allemaal gehoord in de hoorzittingen over de geestelijke gezondheidszorg. Het is ook verwerkt in de resolutie over de geestelijke gezondheidszorg, die normaliter volgende week op de agenda komt. Ik geef daarvoor credits aan alle collega's die eraan meegewerkt hebben, ook collega's van de partij van de minister. Zij hebben daar ook positief aan meegewerkt. Collega's, op een bepaald ogenblik moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen om te doen wat wij beloofd en gezegd hebben.

Ik kom tot het amendement over de solidariteitspremie. Collega's, voor ons kan het absoluut niet dat de consumptiecheque, de 300 euro die gegeven kan worden ter ondersteuning van het culturele leven, de horeca en lokale winkels, sociaal en fiscaal vrijgesteld en betaald door de werkgever, wel zou toekomen aan bepaalde werknemers, wat mag en goed is, maar niet aan degenen die het volgens u allemaal het meest verdienen, namelijk het zorgpersoneel, wegens onder meer de financiële situatie van de ziekenhuizen. De ziekenhuizen hebben nu niet de financiële marge daarvoor. Wij zijn als federale overheid de grootste financier van de ziekenhuizen. Voor thuisverpleegkundigen geldt hetzelfde. Zij hebben niet de marge om die 300 euro te geven aan het zorgpersoneel. Dat is toch niet wat wij willen? Daarom willen wij ervoor zorgen dat het zorgpersoneel, en het liefst al het zorgpersoneel – voor de woon-zorgcentra moeten we kijken naar de deelstaten, maar wij zijn wel bevoegd voor het federale zorgpersoneel, die helden van de zorg in de federale gezondheidssectoren – die 300 euro kan krijgen op een gelijkaardige manier als de consumptiecheque kan worden bekomen.

Dat is ook belangrijk voor de geloofwaardigheid van de politiek, collega's. Wij zijn het niet die begonnen zijn met beloften aan het zorgpersoneel. Het zijn leden van de federale regering. Als er dan beloften worden gedaan, is het geloofwaardig dat wij na de woorden ook de daden laten volgen. Niet alleen applaus, maar ook financiële erkenning voor de helden van de zorg. Voor de federale gezondheidszorg moeten wij dat absoluut doen. Dat hebben wij hier dan ook mee geregeld.

Dat is ook nodig collega's, de mensen van de commissie voor Gezondheid weten dat ook, voor de motivatie van ons zorgpersoneel. De motivatie van het zorgpersoneel was in de behandeling van de coronacrisis zeer hoog. Ik hoop van ganser harte dat het niet opnieuw nodig is, maar misschien zullen wij ze opnieuw nodig hebben voor een tweede golf. Laten wij hopen van niet. Laten wij hen ook niet demotiveren door valse beloften. Wij moeten een gerichte investering doen voor ons zorgpersoneel, zodat zij die solidariteitspremie, die consumptiecheque, kunnen krijgen conform de regeling die er is.

Ja, ook dat is uitvoerbaar. Ja, mijnheer Loones, daar zijn pistes voor. Daar zijn zelfs precedents voor. Ik heb ook de berekening gemaakt op basis van de precedents die bestaan voor het personeel binnen de federale gezondheidssector. Ik ben niet over één nacht ijs gegaan. Ik had gehoopt dat de regering er zelf mee zou komen, maar die deed dat niet. Dus moet het Parlement zijn verantwoordelijkheid nemen.

Laat het duidelijk zijn, collega's, voor mij is dit geen of-ofverhaal. Dit is heel duidelijk een en-enverhaal. Ik herhaal wat ik hier vorige week gezegd heb: in de onderhandelingen voor een nieuw sociaal akkoord met het oog op verlaging van de werkdruk, de verbetering van de arbeidsomstandigheden, en de loon- en arbeidsvoorwaarden, krijgt de minister, die zichzelf een deadline heeft opgelegd, en die in de plenaire vergadering gezegd heeft dat er tegen 21 juli een nieuw sociaal akkoord zou zijn, alle steun. Dat moet.

Wij zullen structurele maatregelen moeten nemen.

Die mensen hebben daar recht op. We hebben dat zorgpersoneel nodig. Iedereen erkent hier dat er in het zorgpersoneel moet worden geïnvesteerd.

Mevrouw de minister, u hebt voor 110 % onze steun. U moet zeker een goed nieuw sociaal akkoord afsluiten. De discussie over IFIC laat ik aan u over. Ja, er moet een structurele herfinanciering komen in het kader van het sociaal akkoord voor ons zorgpersoneel. Het is én én.

02.56 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer Bertels, dank u voor uw steun bij de onderhandeling van een nieuw sociaal akkoord die ik samen met mevrouw Muylle, de minister van Werk, en minister Clarinval voer, maar ik ben toch verbaasd. Hebt u zich echter geïnformeerd bij de andere mensen die rond de tafel zitten? De eerste eis van de vakbonden is immers de implementatie van IFIC aan 100 %. De tweede eis is geen premie. Een iemand aan de tafel heeft zelfs gezegd dat het cynisch zou zijn om een habbekrats te geven. Zij willen structurele loonopslag voor de volgende jaren.

Ik ben verbaasd dat u zegt dat u mij steunt voor het sluiten van een nieuw sociaal akkoord, terwijl u andere keuzes maakt. Dat hebt u vanavond gedaan met het goedkeuren van dat amendement. Misschien wilt u zich ook informeren over wat aan de tafel wordt gezegd? Wij zitten na vier of vijf vergaderingen inderdaad ver. Het zijn de vakbonden die gevraagd hebben om tegen 21 juli af te kloppen. Ik heb dat aanvaard. Ik vind dat het steeds vlotter verloopt.

U haalt iets anders aan dat zij unisono niet belangrijk vinden. De heer Hellendorf heeft namens het gemeenschappelijk vakbondsfront gezegd dat de premies voor hen niets betekenen. Zij willen een structurele loonopslag voor alle mensen in de zorg. Wat u doet is niet voor alle mensen in de zorg. U sluit categorieën uit. Dat wil ik niet doen.

02.57 **Jan Bertels** (sp.a): Mevrouw de minister, u hebt niet goed geluisterd. Het is een en-enverhaal.

Mijnheer Van Quickenborne, ik heb die eenmalige premie niet beloofd. Dat waren twee ministers van uw partij. Als men dat belooft, moet men dat ook doen. Als die ministers hun belofte niet kunnen, willen of mogen nakomen – dat laat ik allemaal in het midden – dan moet het Parlement maar zijn verantwoordelijkheid opnemen. Het is een en-enverhaal.

U weet heel goed dat er structurele maatregelen moeten komen, mevrouw de minister. Laat die onderhandelingen maar lopen tot 21 juli. Het zullen structurele arbeids- en loonsvoorwaarden moeten zijn.

02.58 Minister **Maggie De Block**: (...) 200 miljoen euro hier en 300 miljoen euro daar. Ik wil dat allemaal wel. Voor mij mag het 2 miljard euro zijn, maar het moet wel aan iedereen toekomen.

02.59 **Jan Bertels** (sp.a): Maar het komt toe aan iedereen waarvoor de federale regering bevoegd is, tenzij u federaal geld wilt geven aan iets anders. Het komt toe aan de hele federale gezondheidssector. U moet niet zeggen dat dat niet waar is. Iedereen is meegenomen.

02.60 Minister **Maggie De Block**: (...) dat de mensen van de woon-zorgcentra...

02.61 **Jan Bertels** (sp.a): Vallen de woon-zorgcentra onder de federale overheid? Dat zou u ondertussen toch al mogen weten.

02.62 Minister **Maggie De Block**: Ik zeg het u maar.

02.63 **Jan Bertels** (sp.a): Zij vallen niet onder de federale overheid. Ik neem aan dat u dat ondertussen weet.

02.64 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer Bertels, ik hoor u graag zeggen dat het een en-verhaal is. Als dat zo is, hoe zult u dat dan financieren?

02.65 Jan Bertels (sp.a): Ik heb al gezegd dat er een voorstel van ons voorligt in de commissie voor Financiën. Stem het mee en het is meer dan gefinancierd.

02.66 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): (...) van de communisten, is het dat?

02.67 Jan Bertels (sp.a): Dat hebben wij niet ingediend, dat ligt daar niet.

02.68 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Ik zie telkens opnieuw dat de creativiteit boven komt als men naar centen zoekt. Als men dan vraagt, hoe men de pensioenen en de minimumlonen wil verhogen, dan zal dat telkens met een taks gebeuren. De creativiteit van die taks komt daar opnieuw naar boven, maar intussen worden de gaten groter en groter. Eerlijk gezegd, het zijn nobele initiatieven, maar wat mij verontrust, is de lichtzinnigheid waarmee hier elke week geld wordt uitgegeven en waarmee putten groter worden gemaakt die achteraf door de toekomstige generaties gevuld zullen moeten worden. Ik verwacht meer verantwoordelijkheidszin van een partij als de uwe, die ik hoog inschat. Dit is een gevaarlijk budgettaire risico dat u neemt, vandaar dat onze partij daarover bezorgd is en ik hoop dat er veel mensen bezorgd zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Loones, ik denk dat u inzake spreektijd alle records breekt.

02.69 Sander Loones (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik voel dat er enige spanning is, dus ik kom graag met een compromis. De treintickets komen nog, die liggen vandaag niet ter stemming voor.

Wat vandaag wel ter stemming voorligt, mijnheer Bertels, mijnheer Van Quickenborne, is om terug te keren naar het migratiebeleid zoals dat werd gevoerd onder collega Theo Francken. Van dat migratiebeleid heeft uw minister afstand genomen. Ze heeft zelfs letterlijk gezegd een ander beleid, een meer open beleid te willen voeren. Dat is een letterlijk citaat, denk ik, of het lijkt er toch sterk op. Door dat lakse beleid besteden wij vandaag 180 miljoen euro extra aan asielopvang, dus boven op de 400 miljoen euro die we normaal al geven komt 180 miljoen euro extra. Wij hebben een amendement ingediend om terug te keren naar het beleid van Theo Francken, wat wil zeggen dat wij 180 miljoen euro besparen. Daar kunnen we bijna vijf of zes keer de zorgpremie voor de zorgsector mee betalen. U hoeft dus niet te zoeken naar nieuwe taken, wij hebben voor u een besparing. Het enige wat u straks moet doen, is op het groene knopje duwen wanneer het amendement van Theo Francken, een zeer goede collega, hier straks ter stemming voorligt.

De **voorzitter**: Het ging over een open migratiebeleid, mijnheer Francken, en toen kwam u binnen.

Mijnheer Bertels, wilt u een poging doen om verder te gaan en min of meer af te ronden?

02.70 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik rond af.

Mijnheer Van Quickenborne, voor ons zijn dit verantwoorde uitgaven. Voor de meeste van de collega's zijn dit verantwoorde uitgaven. Wij zijn even bekommerd om de gaten in de begroting als u. Wij hebben daar andere oplossingen voor, u moet daar misschien eens naar kijken. Wij hebben onze *new social deal* voorgelegd. Wij hebben ons verkiezingsprogramma voorgelegd zoals jullie. Het is financierbaar. U moet er maar eens naar kijken en u kunt daar gerust in meegaan, dan lossen we dat probleem rechtvaardig en eerlijk verdeeld misschien ten goede op. Voor ons is deze uitgave, zowel voor de geestelijke gezondheidszorg als voor het zorgpersoneel dat dit verdient, niet iets als morsen met geld. Dit is gewoon verantwoord en die mensen verdienen het dit te krijgen.

02.71 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is een bijzonder interessant debat, waar ik de woorden budgettaire orthodoxie en verantwoordelijkheid hoor vallen en waar er, enerzijds, op de borst wordt geklopt dat wij die zorgpremie geven en waar men, anderzijds, de zorg gaat vergelijken met F-35-toestellen.

Dat is hallucinant. We hebben het hier over de volksgezondheid en over de zorg voor onze patiënten. Het woord dat ik in geen enkele van die discussies heb horen vallen is het farmaco-economisch budgettaire inzicht. We zullen het budget van Volksgezondheid tegenover een vliegtuig, een auto of eender wat stellen.

Neen, collega's, in het budget van Volksgezondheid moeten we heel goed nadenken over hoe we omgaan met die zorg en hoe we de toekomst van de zorg zullen inrichten. Dan zijn we goed bezig, dan zijn we bezig voor de zorg en dan hebben we het niet over een premie, maar over structurele veranderingen.

Dan doen we dat ook op een wetenschappelijke basis.

Gezondheidseconomen genoeg wijzen ons erop dat wij in het budget van de gezondheidszorg 10 à 15% kunnen besparen, om opnieuw in de zorg te investeren en een toekomstplan te maken, waarin onze patiënten en onze zorgverstrekkers centraal staan. Dat heeft mij hier vanavond tijdens de drie uur dat ik hier nu zit, bijzonder ontgoocheld.

Ik nodig iedereen dan ook uit, om tijdens de komende parlementaire debatten daarover effectief in discussie te gaan en ons, weg van de symbooldiscussies, echt over het budget van de gezondheidszorg te ontfermen.

De efficiëntiewinsten zijn immers niet zomaar iets. Zij kunnen in de medische beeldvorming gerealiseerd worden. Zij kunnen in de globale medische dossiers gerealiseerd worden door een opschaling van de dossiers. Zij kunnen in biosimilars gerealiseerd worden. Zij kunnen in de facturatie van de ziekenhuizen gerealiseerd worden.

Al die concrete voorstellen kunnen en zullen in de commissie voor Volksgezondheid worden besproken en kunnen misschien ook erg interessant zijn voor de leden van de commissie voor Financiën.

Collega's, ik smijt nog een tip in de groep, indien wij in het domein van de volksgezondheid echt structureel willen werken en besparen. Een aantal partijen legt herfederalisering op tafel. Welnu, door te regionaliseren zullen wij structurele keuzes maken en dat zal structureel ook centen opleveren. Dat geef ik echter even terzijde mee.

Hoe dan ook, de collega van sp.a weet heel goed dat onze fractie veel liever eerst die discussie had gevoerd, vooraleer amendementen goed te keuren. Trouwens, nog leden wezen op het belang dat wij eerst een wettelijk kader zouden uittekenen om daarna in te vullen wat wij met de centen zullen doen.

Het verwonderde mij alvast dat de minister van bij de start van de bespreking van het rapport heel trots aankondigde dat er al middelen voor de geestelijke gezondheidszorg en eerstelijnspsychologie waren ingeschreven. Dat klopt. Die waren er. Met 500.000 euro per jaar en 500 aangesloten eerstelijnspsychologen hadden wij inderdaad eerstelijnspsychologie.

02.72 Minister **Maggie De Block**: Mevrouw Depoorter, het ging om 22 miljoen euro en voor 2020 is dat bedrag al hoger.

02.73 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mevrouw de minister, u hebt het over het jaar 2019.

U hebt het KCE-rapport gelezen. Welnu, dat concludeert dat België vastgeroest is wat psychiatrische zorg betreft. Daarom is er een resolutie ter zake gekomen.

02.74 Minister **Maggie De Block**: Het gaat over psychologische zorg, geen psychiatrische zorg.

02.75 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Het gaat over de totaliteit van de geestelijke gezondheidszorg.

02.76 Minister **Maggie De Block**: De maatregelen zijn voor de psychologische zorg genomen, niet voor de psychiatrische zorg. Ik neem aan dat u dat verschil toch kent?

02.77 **Kathleen Depoorter** (N-VA): U wil de twee scheiden? Mevrouw De Block, u bent arts, u weet wel beter.

Heel duidelijk is dat er terugverdieneffecten zijn; de heer Bertels heeft ernaar verwezen. Het is precies omdat er ook vanuit farmaco-economisch standpunt wordt nagedacht dat de N-VA-fractie heel graag is meegegaan in het voorstel van mevrouw Van Hoof en het mee heeft ondertekend. We kennen de noden, we kennen de problemen in de sector: jongeren en ouderen hebben onvoldoende toegang tot eerstelijnspsychologen. We gaan breder en dieper. Het was beter dat de regeling op een andere manier tot stand zou zijn gekomen, maar we zullen minstens de middelen kunnen besteden, nu ze ingeschreven zijn.

Ik heb het ook moeilijk met de vergelijking van de eenmalige kosten van 38 miljoen euro ten opzichte van recurrente kosten ten belope van 450 miljoen euro voor het opschalen van de IFIC. Dat is geen vergelijking, mevrouw de minister. Het klopt inderdaad dat de N-VA-fractie een koele minnaar is van eenmalige zorgpremies. Wij grijpen veel liever structureel in. Ik begrijp dat aan de tafel met de sociale partners de zorgpremie niet het eerste is waaraan wordt gedacht, uiteraard niet. Tegenover akkoorden die al in 2014 werden gesloten en waarvoor er nog steeds geen middelen werden vrijgemaakt, stelt u nu een eenmalige premie van 300 euro voor verpleegkundigen in federale instellingen en ziekenhuizen. Dat is geen correcte vergelijking.

Waar moeten we wel naartoe? We moeten naar een opschaling van de lonen. We moeten naar meer handen aan het bed. Het is wetenschappelijk aangetoond dat meer handen aan het bed resulteren in minder doden, in minder chronische zieken, in meer actieve mensen. Hoe krijgen we onze begroting nu het beste weer op orde? Door onze mensen aan de slag te krijgen, door onze activeringsgraad te verhogen. Zo gaan volksgezondheid en activering hand in hand. Zo moeten wij redeneren; dat wordt van ons verwacht.

Heel wat collega's hebben al opgemerkt dat we het niet zullen halen met een zorgpremie of coronacompensatie. Alleszins kan het niet dat wie in de privésector het beste van zichzelf tijdens de coronacrisis heeft gegeven, wel de premie ontvangt, terwijl de zorgverleners in de woon-zorgcentra, die ook dag en nacht hebben gewerkt, het 12 uur lang moesten doen met hetzelfde beschermingspakje, een mondmasker van de week voordien moesten dragen en zich daarmee maar beschermd moesten voelen, afscheid van collega's moesten nemen en stervenden begeleiden, uit de boot vallen. Vandaag moeten zij opnieuw aan de slag en misschien zullen ze weer ingezet worden bij een tweede golf. Ik vind dat zij die premie echt verdienen en dat we het voorstel ter zake mogen steunen. De vorm is dan wel niet zoals het hoort, maar niemand in het halfrood kan zeggen dat zij geen zorgpremie zouden verdienen.

02.78 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Hedebouw heeft al een aantal zaken gezegd. Ik denk dat we de enige partij zijn die voorstellen naar voren heeft gebracht om geld in het laatje te brengen. Kleine voorstellen zijn ook voorstellen. Alle kleine beetje helpen.

Het amendement dat we net hebben ingediend strekt ertoe om de lonen van de ministers te halveren. Misschien brengt dat op jaarbasis niet de grote getallen op die we vandaag hebben gehoord, maar symbolisch zou dat een enorme meerwaarde voor de bevolking kunnen betekenen.

Wij blijven deze dossiers naar voren brengen. Waarom blijven wij hierop hameren? Dat is duidelijk. Jullie leven met jullie politieke kaste in een bubbel, waarover menig viroloog de wenkbrauwen zou fronsen. Met tienduizend euro per maand behoren de ministers tot de allerbeste verdieners in ons land. Jullie delen een leefwereld met de 1 % van bankiers en bedrijfsleiders. Jullie moeten zichzelf de vraag stellen wie jullie vertegenwoordigen. De politiek moet net het volk vertegenwoordigen.

De PVDA leeft van een werknemersloon. Dat weten jullie. Op het einde van de maand moeten wij ook zien dat we toekomen, net zoals de bevolking, met alle maatregelen die jullie hier elke keer nemen. Wij voelen hoe hard dat sociale beleid van de afgelopen jaren er inhakt en jullie niet. Dat is echt wel een democratisch probleem.

Wij deden eerder al het voorstel van de eenmalige solidariteitsgeste naar aanleiding van de coronacrisis. Heel veel landen hebben ons dit voorgedaan: Bulgarije, Turkije, Griekenland, Marokko. Daar stortte de politiek een deel van het loon terug uit solidariteit. België mist die kans opnieuw.

Die eenmalige bijdrage was een belangrijk signaal geweest. Nog belangrijker is dat we de rianten lonen van de politici structureel verlagen. Zo halen we de politiek uit zijn wereldvreemde bubbel.

Bovendien is vandaag het debat over de factuur van de coronacrisis hier langs alle kanten losgebarsten. We hebben cijfers gehoord waarvan we achterover vallen. We hebben alleen niet gehoord wie die rekening gaat betalen, maar we hebben wel een vermoeden.

We gaan miljarden in het rood. Wij zeggen daarop duidelijk: ga het geld halen waar het zit! Laat ook de politici die veel verdienen een duit in het zakje doen. Het wordt tijd dat de politiek met de voeten op de grond komt en eens een beetje voelt wat het betekent gewoon te moeten rondkomen met een loon. Daarom hopen wij erop eindelijk een meerderheid te vinden voor ons voorstel om de graaicultuur aan banden te leggen.

02.79 Sander Loones (N-VA): Mijnheer de voorzitter, wij horen de collega van de PTB praten alsof wij allemaal in een bubbel zouden leven. Tegelijkertijd is er vandaag een amendement van zijn fractie om het budget voor alle gevechtsvliegtuigen te schrappen.

Dan stel ik mij oprecht de vraag: wie leeft er in godsnaam in een bubbel?

Zeer kort een aantal feiten, collega Colebunders.

Ten eerste, geen enkel departement heeft de jongste decennia zoveel bespaard als Defensie. Van elke 100 euro belastinggeld gaat slechts 1,6 euro naar Defensie.

Ten tweede, de F-35-toestellen gaan 40 jaar mee en in die 40 jaar tijd zullen zij samen 12 miljard euro gekost hebben. Alles inbegrepen. Vliegreuen, personeel enzovoort. In diezelfde 40 jaar zal de gezondheidszorg 1.700 miljard kosten. De pensioenen nog eens 2000 miljard. Vergelijk die 3.700 miljard misschien eens met die 12 miljard voor de gevechtsvliegtuigen, en zeg dan alstublieft eens waar de verhouding verkeerd zou zitten.

Ten derde, er zijn contracten afgesloten om die vliegtuigen te kopen. Wie die contracten zou opzeggen, wat u blijikbaar voorstelt, collega, zal ook de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen voor het feit dat er schadevergoedingen moeten worden betaald. Belastinggeld dat op een onnuttige manier zou worden besteed.

Ten vierde, corona leert dat wij ons moeten beschermen. Vandaag hebben wij een gezondheids crisis. Een aantal jaren geleden hadden wij een terreur crisis. In de toekomst mogen wij ons helaas opnieuw verwachten aan nieuwe veiligheids crisisen. Laten wij hopen niet te veel en niet te snel.

Wat zien wij? Defensie heeft daarin een rol te spelen, en ja, ook onze luchtgevechtscapaciteit speelt daarin een belangrijke rol. Daarop zegt de heer Van Hees in de commissie dat dit voor verre buitenland is en allemaal niet belangrijk voor de veiligheid hier op ons grondgebied. Dat is gewoon niet juist. Ook de gevechtscapaciteit is enorm belangrijk voor de beveiliging van het luchtruim van dit land, van Nederland, van heel de Europese Unie en van onze NAVO-partners. Die gevechtscapaciteit is eveneens belangrijk om terroristen te bestrijden in de landen waar zij wonen, zoals het Midden-Oosten.

Ten vijfde en ten slotte, Limburg. In het midden van de coronacrisis was Limburg de zwaarst getroffen provincie. Defensie heeft er toen voor gezorgd dat de mensen die te ziek waren en niet konden worden opgevangen in Limburgse ziekenhuizen op een veilige manier werden vervoerd naar andere ziekenhuizen in het land. Wie denkt een spanningsveld te moeten creëren tussen gezondheid en veiligheid bewijst niemand een dienst, als zeker de Limburgers niet.

02.80 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, ik vind het leuk dat ik mag antwoorden op punten die ik via ons amendement niet eens naar voren heb gebracht.

Mijnheer Loones, met N-VA hebt u alvast wel bewezen dat jullie de beste waren in Latijn, maar wiskunde was niet jullie sterkste punt.

Ik wil wel antwoorden op wat u aanhaalt. Het gaat over keuzes maken. Laten we naar Limburg gaan. Ik heb in de Fordfabriek gewerkt. Op een gegeven moment waren wij allen ons werk kwijt, een fiasco voor heel Limburg. Ik moet een keuze maken tussen ofwel de PlayStation die mijn kinderen met kerstmis vragen ofwel hen een boterham geven. Welke keuze zou u maken, mijnheer Loones? Ik stel u de vraag, u mag antwoorden, maar u hoeft niet. Ik zal zelf antwoorden: ik zorg eerst dat mijn kinderen boterhammen hebben; daarna komt de PlayStation.

Mensen van onze bevolking hebben honger. U hebt daarnet wel twintig keer gezegd en met cijfers beargumenteerd hoe goed jullie beleid was. Welnu, ik zal u zeggen wat ik als graadmeter neem. De kinderarmoede in België is alleen maar gestegen, de armoede in het algemeen in België eveneens, en ook het aantal werklozen in België is gestegen. Dat is dankzij jullie.

Op het einde van de rit, vlak voor de coronacrisis, blijkt het begrotingstekort 13 miljard euro te bedragen. Dat komt door jullie beleid. Dan wil ik wel de eindafrekening maken over de kostprijs van de F-35's en de

eventuele opbrengst ervan. Al onze voorstellen en amendementen brengen geld op. U brengt andere dossiers naar voren, die totaal niets te maken hebben met mijn amendement. Maar ja, zo kennen we jullie.

De **voorzitter**: Mijnheer Loones, ik zie dat u het woord vraagt. Ik ben zeer gul geweest in alle onderbrekingen. Komaan, het debat van in de commissievergadering wordt hier geheel overgedaan. Het is ondertussen 23.30 uur. Ik weet niet of u zich nog vragen stelt bij de relevantie van een en ander. Ik heb een motie ontvangen. Er staat nog een punt op de agenda. Ik begrijp niet waar men naartoe wil. Sprekers van alle fracties zijn aan bod gekomen. Er wordt nu gewoon een spel gemaakt van de ene naar de andere en terug. U kunt niet beweren dat ik u het woord niet gegeven heb, mijnheer Loones. Minstens zes of zeven keer hebt u het woord gehad, daarnet nog in repliek op de heer Colebunders. U hebt feiten naar voren gebracht waarover de heer Colebunders zelfs niet had gesproken. Laten wij nu toch proberen om deze algemene bespreking af te ronden. De heer Colebunders heeft zijn uiteenzetting ook beëindigd.

Ik vraag dat de regering kort een toelichting geeft.

02.81 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil graag nog een amendement bespreken.

De **voorzitter**: Mijnheer Francken, wij zijn nu met de algemene bespreking bezig. Eerst houden we een algemene bespreking. Wanneer die is afgerond, bespreken we de amendementen. Zo werkt dat.

Mijnheer Donné, u vraagt nog het woord? Mag ik er vanuit gaan dat dit de laatste tussenkomst is? (*Instemming*)

02.82 Joy Donné (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen kort te zijn.

Mijnheer de minister, wij bespreken vandaag de nieuwe voorlopige twaalfden, met een nieuw pleidooi van mij voor de politiediensten. Ik doe dat telkens, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, bij elke bespreking van de voorlopige kredieten, zolang er geen finale oplossing is voor het eindeloopbaanstelsel van de politie.

Een deel is al opgelost: voor de lokale politie hebben wij een oplossing gevonden in het begin van het jaar op initiatief van een wetsvoorstel van onder andere mevrouw Taquin en mijzelf. U hebt daar toen gevolg aan gegeven, waarvoor dank.

Wat betreft de federale politie – dat heb ik in de commissie vorige week ook opgemerkt – zijn er echter nog altijd geen kredieten uitgetrokken, zowel voor de vertrekkers als voor de blijvers in het NAVAP-systeem. Die middelen zijn nochtans dringend nodig. Ik heb u toen ook het bedrag meegedeeld dat nodig is voor de financiering: het gaat om 34 miljoen euro op jaarbasis. U hebt tijdens de commissievergadering beloofd actie te ondernemen. Mijn amendement werd niet aanvaard. U hebt gezegd dat u zou kijken of er via de interdepartementale provisie kan worden gewerkt, maar u hebt het engagement aangegaan om voor de federale politie een oplossing te vinden, zowel voor de vertrekkers als voor de blijvers en dat die oplossing gevonden zou worden v or de plenaire vergadering waarop de voorlopige twaalfden aan bod zouden komen, vandaag dus.

Ik was enkele dagen geleden dan ook aangenaam verrast toen ik las dat u in de kern gepleit hebt en de toestemming zou hebben gekregen om een subsidie van 34 miljoen euro te verlenen aan de federale politie voor 2020, waarmee het NAVAP-systeem gedekt zou zijn, zowel voor de vertrekkers als voor de blijvers. Ik zou u daar graag voor willen bedanken, maar ik ga eerst naar uw uitleg en toelichting luisteren.

Ik zou alvast willen vragen om rekening te houden met de hoogdringendheid van deze middelen. Aangezien u zou willen werken via de interdepartementale provisie in de begroting, zou ik u willen vragen om zo snel mogelijk en zeker v or de start van het reces op 21 juli een herverdelingsbesluit te treffen zodat de door u aangegane engagementen nageleefd zullen worden. Ik zou graag de bevestiging krijgen dat v or het reces de middelen ter beschikking zullen worden gesteld voor onze politie. Aangezien zij onze gemeenschap ten dienste staan en dagelijks het beste van zichzelf geven, is het niet meer dan rechtvaardig dat wij hun die nodige ondersteuning geven.

02.83 David Clarinval, ministre: Monsieur le président, je vais tenter d'être bref tout en répondant à toutes les questions qui m'ont été posées.

Tout d'abord, je souhaiterais dire à M. Van der Donckt qu'on ne va pas refaire le débat sur les chiffres macroéconomiques qu'on a eu l'occasion d'aborder de manière très détaillée en commission. Je ne peux que les réitérer ici. Les chiffres annoncés restent toujours dans la même mesure.

Comme d'autres membres de cette assemblée, je déplore le fait que nous travaillons toujours en douzièmes provisoires. J'aurais aussi préféré avoir un vrai budget de plein exercice. Je vous avoue, comme je l'ai déjà fait en commission, que j'ai tenté de voir s'il était possible – non pas avec un autre parti du gouvernement mais avec un contact en dehors des trois partis du gouvernement – de faire un budget de six mois. Je n'ai pas senti un enthousiasme débordant dans les échanges que j'ai eus. Dès lors, je n'ai pas été plus loin. C'est la raison pour laquelle nous continuons à travailler en douzièmes provisoires.

Monsieur Gilkinet, monsieur Bertels et d'autres, pour ce qui est des deux amendements votés cet après-midi, comme je l'ai dit tout à l'heure et comme l'a rappelé ma collègue, Maggie De Block, sur le fond, que ce soit la prime ou l'intervention pour les soins psychologiques, le gouvernement est favorable aux mesures qui ont été évoquées. La plupart des partis du kern élargi étaient d'ailleurs présents lors de ces débats. Comme l'a dit Maggie De Block, nous avons déjà rencontré les organisations syndicales à cinq reprises pour objectiver et avoir un accord avec elles pour refinancer les hôpitaux mais aussi revaloriser les salaires de ces travailleurs. Le travail avance bien. Il est clair que nous ne sommes pas encore parvenus à une conclusion mais nous devrions pouvoir y arriver assez vite.

Pour ce qui est du fond des deux amendements, je répète que nous n'avons pas émis de reproche. Par contre, nous trouvons la forme un peu déplorable pour plusieurs raisons. Tout d'abord, ces deux amendements viennent perturber ces négociations. Comme l'a précisé Mme De Block, les syndicats ont clairement dit qu'ils ne demandaient pas la prime. Je peux le confirmer. Ils ont demandé d'autres choses mais ils ont bien dit: "La prime n'est pas une revendication que nous formulons."

Donc, en proposant ces amendements, vous intervenez directement dans les négociations. Ensuite, cela représente un coût estimé grosso modo à 237 millions d'euros sur une base annuelle. Ce n'est pas rien, et aucun financement n'est prévu. C'est donc un peu la même histoire que pour d'autres événements similaires. On prévoit des dépenses mais on n'a pas les recettes correspondantes. De plus, je n'ai pas de base légale pour dépenser cet argent.

S'agira-t-il d'une prime? Vous n'avez fait qu'inscrire un montant dans le budget. Vous n'avez pas prévu de mécanisme légal pour le dépenser. Si c'est une prime, sera-t-elle défiscalisée? Je n'en sais rien. On pourrait imaginer des impôts sur ces revenus. Soyons de bon compte. Je n'ai pas de base légale pour pouvoir appliquer ces deux amendements. Nous serons donc inévitablement amenés à en reparler. Je ne vois pas comment je pourrais les appliquer.

Par ailleurs, je vous l'ai dit en réunion, monsieur Bertels, cela crée des discriminations. Vous avez assumé que ces primes ne seraient octroyées qu'au personnel de soin fédéral. Or, des membres du personnel de soin qui ont été en première ligne, que nous avons applaudis parce qu'ils le méritaient, n'auront pas cette prime. Je pense à ceux qui travaillent dans les maisons de repos, et à d'autres niveaux. Vous assumez donc le fait qu'il y aura une discrimination parmi ceux qui ont travaillé pendant cette crise du COVID-19.

J'ajouterai un dernier élément. Je suis peut-être un peu dur, mais je trouve qu'il y a une forme de manque de loyauté de la part de certains partis qui ont assisté à tous les superkerns, qui ont participé aux discussions et qui aujourd'hui, en passant par la fenêtre comme l'a dit M. Verherstraeten, viennent faire voter ce texte alors qu'ils avaient l'occasion de le faire via les superkerns. Je déplore donc la forme, et je prends acte de la décision.

Monsieur Laaouej, j'ai bien entendu votre question sur l'immunisation de la dette publique corona envers la Commission européenne. Je partage évidemment cet objectif comme je vous l'ai dit en commission, mais je n'ai pas plus qu'il y a quinze jours la certitude que cela sera le cas. Je ne suis pas encore en mesure de vous le confirmer. Je l'espère cependant.

Monsieur Vermeersch, pour les 55 millions d'euros que vous évoquez à propos de Fedasil, comme Mme Maggie De Block vous l'a confirmé, nous nous basons sur le budget de 2018. À l'époque, des réserves étaient constituées et ont été utilisées à raison de 87 millions, qui doivent donc être compensés. C'est pourquoi ces montants ont été inscrits. De plus, 10 millions ont été transférés. Vous n'ignorez pas que cette année est un peu particulière, puisque l'Office des étrangers a été fermé, entraînant des problèmes de flux.

Ce sont toutes ces raisons qui justifient le montant évoqué.

Monsieur Hedebow, à propos des avions, M. Loones a apporté beaucoup d'arguments parfaitement valables et qui rejoignent les miens: quand on casse un contrat, on paie des indemnités. Je n'aborderai que cet aspect, comme M. Loones a donné plusieurs éléments pertinents. En l'espèce, non seulement cette rupture de contrat nous coûterait cher, mais de plus nous ne respecterions pas nos engagements envers l'OTAN et nos partenaires internationaux. Je sais qu'au PTB, l'Alliance atlantique n'est peut-être pas le partenaire que vous privilégiez dans vos accointances internationales. En tout cas, pour ce qui nous concerne, un accord est important. Nous souhaitons donc le respecter.

Enfin, monsieur Donné, vous avez raison au sujet du régime NAPAP (non-activité préalable à la pension). Je vais vous transmettre les informations en ce domaine. Voici quinze jours en commission, je m'étais engagé à venir ici avec une solution. Je l'ai trouvée. Elle a été négociée avec le commissaire général de la police fédérale ainsi qu'avec mon collègue Pieter De Crem et l'Inspection des finances, de façon à nous mettre d'accord sur les chiffres. En guise de synthèse, je vous informe que, pour la police locale, nous allons accorder un montant de 51 millions d'euros, lesquels s'ajoutent aux 46 millions qui avaient déjà été actés en ce début d'année, de manière à aboutir à un total de 97 millions d'euros qui couvrent à 100 % les régimes NAPAP communaux. C'est donc plus que par le passé, puisque l'enveloppe précédente ne couvrait qu'une partie des NAPAP. Pour la police fédérale, nous sommes parvenus à un accord, dans la mesure où il existait auparavant des différences d'interprétation quant aux chiffres. C'est un montant de 34 millions d'euros qui est prévu à cet effet. En outre, 13 millions étaient déjà programmés dans les budgets précédents. Avec les 21 millions supplémentaires, nous couvrons à 100 % les régimes NAPAP fédéraux. Par ailleurs, dans cet accord, nous avons ajouté une cerise sur le gâteau, à hauteur de 30 millions pour des investissements policiers. Nous avons ainsi répondu à des demandes nécessaires en matière d'IT, de matériel roulant et d'équipement radio.

Il est clair que cet accord a été validé en kern de même que par l'Inspection des finances. Mais je m'engage à vous déposer avant le 21 juillet un texte qui reprend trois éléments.

Premièrement, ce texte comprendra une partie relative aux régimes NAPAP, que je viens d'évoquer. Deuxièmement, il comprendra les modifications des dotations aux entités fédérées, dont je vous ai parlé en commission. La loi de financement des entités fédérées prévoit que nous octroyions aux Communautés et aux Régions des montants au prorata de la croissance de l'année précédente. La croissance de l'année précédente étant évidemment beaucoup plus grande que celle de cette année, nous nous sommes mis d'accord, avec les Communautés et les Régions, pour ne pas leur octroyer le montant prévu afin de lisser dans le temps l'impact du coronavirus. En effet, si nous donnions le montant prévu cette année, nous devrions donner un montant beaucoup plus faible l'année prochaine. Les Communautés et les Régions, unanimes, ont souhaité que cela soit lissé pour éviter un impact brutal l'année prochaine.

Troisièmement, je pense qu'il faudra aussi, malheureusement, venir avec un nouveau milliard pour faire face aux dépenses; il s'agira donc d'un troisième milliard dans la provision interdépartementale.

En résumé, je devrai vous présenter avant le 21 juillet – c'est normalement possible –, si vous êtes d'accord évidemment, ce texte qui reprendra le dossier NAPAP, les modifications pour les entités fédérées et un milliard de plus pour la provision interdépartementale. C'est un peu un texte pot-pourri, comme le dirait mon collègue de la Justice. Il s'agira d'un seul texte, parce que la situation est ce qu'elle est. Je vous remercie déjà pour la collaboration que vous m'apporterez afin de conclure ces trois éléments très importants.

Monsieur le président, je crois avoir répondu aux principales questions. Je n'entre pas dans toutes les polémiques qui ont émaillé ce débat, très intéressant au demeurant.

02.84 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de minister, ik wil even corrigeren wat u zei over de kosten van asielzoekers. We hebben het daar al vaak over gehad. Het budget waarin werd voorzien in de begroting 2018 bedroeg 262 miljoen euro. Als men daar nu vier maanden van neemt, vier twaalfden, dan komt men uit op 87 miljoen euro. Uiteindelijk wordt hier 142 miljoen euro uitgegeven of een verhoging met 55 miljoen euro ten opzichte van het budget 2018. Bij de eerste voorlopige twaalfden werd al een verhoging gevraagd met 87 miljoen euro en bij de tweede voorlopige twaalfden een verhoging met 42 miljoen euro. Als men die zaken samen neemt, ziet men dat er een overschrijding is van het budget, de originele 261 miljoen euro, met 84 %. Dat is een feit, dat staat zo in de begroting, dat leest men zo uit de tabellen af, daar moet men geen groot wiskundige voor zijn. Dat wil ik toch correct zien, dat er bijna een verdubbeling is van het budget dit

jaar. We zullen afwachten wat het wordt voor de laatste maanden van 2020, maar houden ons hart vast voor wat er nog komt. Dat moet toch zeker rechtgezet worden.

02.85 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Monsieur le président, j'ai entendu le ministre indiquer qu'une prime n'allait pas tout résoudre. C'est évident.

Monsieur le ministre, l'initiative de ma collègue du sp.a est de vous rappeler une promesse que vous avez faite il y a quelques semaines.

Je vous ai entendu répéter, ainsi que la ministre De Block, qu'il faut une solution structurelle. Puis-je interpréter cela comme étant un accord de principe de la part des ministres sur le cahier de revendications du secteur, qui est négocié aujourd'hui et qui est estimé à 700 ou 800 millions?

02.86 David Clarinval, ministre: Les négociations sont en cours et je ne m'engage sur aucune enveloppe.

02.87 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Il n'y a pas de refus de la part du gouvernement minoritaire de pouvoir satisfaire les demandes budgétaires.

02.88 David Clarinval, ministre: Mes collègues Muylle et De Block et moi-même assistons aux réunions avec les représentants syndicaux. Nous écoutons et nous travaillons sur des revendications. Cela va probablement aller vers le haut mais je ne peux vous dire à quelle hauteur exactement.

02.89 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Je retiens que cela va aller vers le haut. Nous saurons à quelle hauteur dans les jours à venir. C'est un signal important de la part du ministre.

02.90 Sander Loones (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden, in het bijzonder om de bezorgdheden van collega Joy Donné mee te nemen en die investeringen in onze politie te garanderen, investeringen in zowel pensioenen als materieel.

Wij hebben deze voorlopige twaalfden enkele weken geleden voor de eerste keer bestudeerd en besproken in de commissie voor Financiën en Begroting. Toen hebben wij u expliciet gevraagd of wij in extra middelen dienden te voorzien in de coronaprovisie, omdat de 2 miljard euro niet zou volstaan. Wij vroegen of wij al in wat extra moesten voorzien, om zeker te zijn. Uw antwoord was toen negatief. Vanmiddag in de commissie voor Financiën en Begroting is ook op geen enkele manier ter sprake gekomen dat deze provisie zou moeten worden uitgebreid. Het is dus wat verrassend om te vernemen dat dit nu wel het geval zal zijn.

Dat betekent dat wij opnieuw een beetje kunst- en vliegwerk zullen hebben, zowel in de commissie voor Financiën en Begroting als hier in de plenaire vergadering, om nog voor 21 juli een aangepaste versie van deze voorlopige twaalfden goed te keuren. Dat had vermeden kunnen worden als wij dat vanmiddag in de commissie ineens hadden gedaan. Dat was misschien iets transparanter geweest.

02.91 David Clarinval, ministre: Pour ce qui concerne la provision, je veux être transparent avec vous. Lors de la dernière séance de commission, l'addition relative à la provision était de l'ordre de 1,8 milliard d'euros. Je pense que tout le monde s'en souvient. Vous conviendrez également que 1,8 milliard d'euros, c'est quasiment 2 milliards d'euros. Nous sommes bien d'accord. Or certains dossiers sur la table pourraient très rapidement faire passer le cap des 2 milliards d'euros. Je prends ici un exemple qui ne surprendra personne. Je crois d'ailleurs déjà en avoir parlé avec M. Bertels. Si le dossier de la SN Brussels Airlines venait sur la table, on dépasserait largement les 2 milliards d'euros.

Nous sommes fin juin et vous n'ignorez pas qu'après le 21 juillet, arrivent les vacances parlementaires...

(...): (...)

02.92 David Clarinval, ministre: Et gouvernementales! Je voudrais effectivement bien prendre des vacances cette année-ci. Je ne vous le cache pas.

En attendant, je n'ai pas envie de tomber avec une provision interdépartementale trop courte en plein mois d'août. Je suppose que vous n'avez pas non plus envie que je vous rappelle. Même M. Hedebouw n'a pas envie que je le rappelle le 15 août pour venir voter cela.

Par conséquent, c'est un peu à titre de précaution que je demanderai, dans les prochains jours, un troisième milliard pour permettre de passer le mois d'août et le mois de septembre et pour que nous puissions, je l'espère, nous revoir en septembre-octobre, à la rentrée parlementaire, sans avoir dû faire appel à vous en plein cœur des vacances. C'est donc un peu un troisième milliard de précaution mais je ne vous cache pas qu'on risque quand même d'en avoir besoin, en partie en tout cas.

Je voulais être transparent avec vous. Monsieur Loones, je suis d'accord avec vous. Voici quinze jours, les chiffres étaient de 1,8 milliard mais les choses évoluent très vite pour le moment. Par ailleurs, des négociations sont encore en cours avec le secteur des soins de santé et je n'exclus pas qu'il y ait là aussi des demandes. Un homme averti en vaut deux!

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1300/1+7)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1300/1+7)**

Le projet de loi compte 35 articles.
Het wetsontwerp telt 35 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 2

- 29 – Marco Van Hees (1300/8)
- 33 – Wouter Vermeersch cs (1300/8)
- 26 – Theo Francken (1300/8)
- 28 – Theo Francken (1300/8)
- 27 – Theo Francken (1300/8)
- 30 – Marco Van Hees (1300/8)

Art. 22/1(n)

- 31 – Marco Van Hees (1300/8)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:
Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements, l'article 2 et les tableaux annexés.
Aangehouden: de amendementen, artikel 2 en de bijgevoegde tabellen.

Adoptés article par article: 1, 3 à 35.
Artikel per artikel aangenomen: 1, 3 tot 35.
* * * * *

De heer Francken heeft het woord gevraagd om zijn amendementen te verdedigen.

02.93 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, ik wil opnieuw een korte toelichting geven. Ik heb het in de commissie geprobeerd een en ander te achterhalen, maar ik heb geen duidelijke antwoorden gekregen.

Ik heb drie amendementen ingediend op sectie 13, FOD Binnenlandse Zaken, migratiebeleid. Opnieuw

wordt er heel wat geld bijgevraagd voor de asielopvang in dit land, meer dan 55 miljoen euro. Daarvan is 10 miljoen euro een overdracht, dus daarmee heb ik geen problemen, maar 45 miljoen euro is extra budget. Daarvan wordt gezegd dat het hetzelfde budget is als in 2018. Dat begrijp ik niet. Ik weet niet waarover het gaat.

Ik heb mijn raadgever inzake begrotingen toch even gecontacteerd om zeker te zijn. Het budget van 2018 bedroeg 261 miljoen euro. Dat stond zo in de begroting, dus zeggen dat de middelen gewoon worden overgedragen en dat alles eigenlijk hetzelfde is, begrijp ik absoluut niet. Het gaat wel degelijk om extra nieuw budget.

Ik blijf herhalen dat ik begrip heb voor de moeilijke situatie van de asiendiensten, zeker tijdens deze coronacrisis. Ik begrijp ook dat er op het vlak van de meervoudige asielaanvragen wel degelijk een beperking is gebeurd dankzij – ik geef het toe – een creatieve oplossing om de secundaire migratiestromen naar ons land in te perken. Hoe dan ook lijkt het mij beter dat de opvangwet daarvoor wordt gewijzigd. Ik heb daartoe een voorstel ingediend en heb uw advies ontvangen, mevrouw De Block. Dat zal binnenkort in het Parlement worden besproken.

Ik ben wel nog steeds van oordeel dat de aanpak van het najaar van 2018 had moeten worden voortgezet. Wij moeten duidelijk maken dat er een grens is aan heel het asielverhaal. De regering moet durven te zeggen dat het ook wel ergens stopt en de opvang van bepaalde categorieën, bijvoorbeeld jonge alleenstaande mannen, die toen massaal uit Palestina kwamen, principieel te beperken tot een bepaald aantal personen per dag, omdat de asielcentra gewoonweg vol zitten.

Daar komt het op neer: het hele opvangnetwerk zit nog steeds vol. Er blijven heel wat opvangproblemen, hoewel de instroom sterk is gedaald en het bezettingspercentage, naar ik aanneem, wel al wat zal zijn gedaald, zij het niet zoveel. De asiendiensten zijn door de coronasituatie niet heel erg hard opgeschoten met het werk, zoals ik heb gemerkt aan het aantal behandelde dossiers per maand bij het CGVS. Het ene zorgt natuurlijk voor het andere. Het bezettingspercentage blijft erg hoog.

Wij zijn ter zake van oordeel dat het geld niet nodig zou zijn geweest, mocht een andere piste zijn bewandeld. Daar blijven wij bij. Wij zijn ook van oordeel dat te veel geld naar opvang gaat. Dat is een unieke crisis in België; die is er niet in andere Europese landen. Er had een ander beleid moeten zijn gevoerd; dat kan nog steeds.

Het tweede amendement gaat over het terugkeerbeleid. Ik begrijp dat het terugkeerbeleid op dit moment zo goed als stilgevallen is, wat logisch is. De grenzen zijn ook zo goed als dicht. Er is enkel sprake van terugkeer binnen Europa en waarschijnlijk ook naar Albanië en naar de Balkan. Terugkeerlanden zoals Marokko hebben de grenzen echter nog niet geopend. Daarheen terugkeren gaat dus niet.

U schrijft echter minkosten in voor de komende vier maanden. Maar u verwacht toch dat de terugkeerprocedures stilaan kunnen worden heropgestart? Dat moet toch de bedoeling en de ambitie zijn. Daarom willen wij het terugkeerbeleid voldoende middelen geven in plaats van te besparen of uit dat budget geld te schrappen. Een bedrag van 1,1 miljoen euro is geen hoog cijfer, maar het is wel belangrijk om extra geld aan de terugkerdienst bij te geven, zodat die dienst goed en efficiënt kan werken na de coronaperiode, wanneer de werkzaamheden opnieuw worden opgestart. Dat is voor ons een heel belangrijk punt.

Mijnheer de minister van Begroting, over mijn derde punt hebben wij het al een paar keer gehad. U reageert er niet meer echt op, omdat u daarmee blijkbaar bij het begin van uw mandaat, toen u net minister was, werd geconfronteerd. Ik neem het u ook niet kwalijk. Het gaat over het extra budget voor de Dienst Vreemdelingenzaken, met name voor de afdeling Toegang en Verblijf.

Ik blijf daarop hameren. Wij hebben heel veel debatten over de gezinshereniging en over de wetgeving ter zake gehad. Een van meest pijnlijke punten die bij die debatten over onder andere de Dienst Vreemdelingenzaken naar voren kwam, was dat er veel vertraging in de behandeling van de dossiers van de gezinshereniging is.

Er was de expliciete vraag van de vreemdelingendiensten naar extra geld, zodat er meer personeel kon worden aangeworven en de gezinsherenigingsaanvragen efficiënter en sneller behandeld zouden kunnen worden. U hebt dat geld toegezegd in de commissie. U bent daar eigenlijk op teruggekomen. Ik vind dat eigenlijk geen manier van werken. De Dienst Vreemdelingenzaken en de ambtenaren op Toegang en

Verblijf hebben uw belofte gelezen en voelen zich in de maling genomen. Zij vragen wel degelijk dat dat extra geld er komt, zodat de diensten hun werk kunnen doen.

Op het moment worden duizenden dossiers gezinshereniging niet behandeld en krijgen die na twaalf maanden positief nieuws, want als een aanvraag niet binnen de twaalf maanden wordt beantwoord, krijgt de betrokkene een visum. Ik kan mij onmogelijk voorstellen dat de MR, uw voorzitter en andere partijen in de regering achter zo'n beleid kunnen staan. Dat geld is noodzakelijk. Ik blijf op die nagel kloppen, tot er effectief extra geld is binnengehaald voor de dienst Toegang en Verblijf.

Mevrouw De Block, ik hoef u er niet aan te herinneren dat het een pijnpunt is dat de wachtlijsten bij de dienst Gezinshereniging zodanig oplopen dat duizenden dossiers visa krijgen zonder dat er één iemand naar gekeken heeft. Dat is een heel ongezonde situatie. We laten mensen binnen in ons land waarvan we het dossier niet eens bekeken hebben. Dat is een zeer pijnlijke realiteit.

Het gaat over 3 tot 6 miljoen euro. Met 2 miljoen euro zal men op de dienst ook al blij zijn, daar kunnen 40 personeelsleden mee worden aangeworven. Geef dat geld. Dat is echt belangrijk. We praten over miljarden, hier 100 miljoen, daar 200 miljoen of nog 300 miljoen. We praten over honderden miljoenen voor de sociale zekerheid. Ik vraag 4 tot 6 miljoen euro extra voor Toegang en Verblijf. Ik moet daar keer op keer om vragen en ik krijg daar voortdurend een negatief antwoord op, ook al hebt u dat beloofd, mijnheer de minister. Ik vind het zeer spijtig dat het zo gaat en ik blijf dus op die nagel slaan en dat amendement indienen, ook in de plenaire vergadering.

De **voorzitter**: Wenst de regering nog te antwoorden?

02.94 David Clarinval, ministre: En ce qui concerne ces trois amendements, la dérogation de 55 millions d'euros a déjà été évoquée. L'utilisation des réserves de Fedasil en 2018, à hauteur de 85 millions d'euros, doit être compensée. Un transfert de 10 millions d'euros vers la Régie doit être restitué mais, surtout, nous observons une occupation du réseau d'accueil plus importante. En raison de la pandémie, il n'y a pas de flux sortants.

À la mi-mars, l'Office des étrangers a fermé ses guichets pendant deux semaines. Depuis lors, les demandeurs se présentent sur rendez-vous et, comme dans le cas des auditions au Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA), le rythme de traitement des dossiers n'est pas celui d'avant la pandémie.

Notre estimation pour le quatrième trimestre fait état d'un solde négatif de 18 millions d'euros. En effet, au cours du premier trimestre, la dérogation concernait des avances pour les conventions entre Fedasil et les partenaires. Comme vous le savez, monsieur Francken, les partenaires d'accueil tels que la Croix-Rouge ont contractuellement le droit de percevoir en début d'année une avance de 25 % des dépenses de l'année précédente en vue de financer leur fonctionnement. Il est, dès lors, logique de récupérer une partie de ces avances a posteriori.

En ce qui concerne la politique de retour, ma collègue Maggie De Block et moi-même avons répété que c'est la bonne collaboration avec l'agence Frontex (en particulier les vols spéciaux qui ramènent les migrants illégaux dans leur pays d'origine) qui permet à l'État belge de réaliser une économie sur les dépenses de rapatriement. En effet, les dépenses y afférentes sont prises en charge par l'Europe. Depuis le début du mois de mars, il est difficile de parler de politique de retour en raison de la fermeture de nombreuses frontières.

J'en viens à présent au débat qui nous préoccupe depuis quelque temps, à savoir le service de l'Office des étrangers. Il va sans dire que toute procédure de recrutement est bloquée depuis le début de la crise sanitaire et que le recrutement d'agents n'était déjà pas aisé avant la crise, en raison du manque de candidats sur le marché du travail et des diverses procédures à respecter.

Mes collaborateurs ont eu l'occasion de se réunir avec les administrations et la Cellule stratégique de l'Asile et de la Migration à plusieurs reprises. Les profils à recruter sont établis. Il ne reste plus qu'à lancer les procédures.

De mon côté, je peux vous l'assurer une fois de plus: ce que j'avais déclaré en séance plénière du 12 décembre 2019 est toujours d'actualité. Les trois millions annoncés sont bel et bien prévus à la provision

interdépartementale. Il y a deux millions pour l'Office des étrangers et un million pour le CGRA. Cependant, il est évident qu'il ne m'appartient pas à moi, ministre du Budget, de décider de l'affectation de ces moyens à un service spécifique, que ce soit le Service asile ou le Service accès et séjour. C'est au comité de direction et à la ministre de tutelle notamment de déterminer les besoins au sein de l'Office des étrangers.

En ce qui me concerne, je peux vous garantir que la dernière actualisation pour 2020 et 2021 des crédits de personnel démontre qu'il existe même aujourd'hui une marge de 4,4 millions au sein des crédits de personnel de l'Office des étrangers. Grâce au total de 6,4 millions (2 + 4,4), l'Office est donc en mesure de renforcer ses effectifs d'environ 200 équivalents temps plein.

Par conséquent, il ne s'agit pas pour l'instant d'un problème budgétaire mais d'un problème de recrutement. La preuve en est qu'il n'existe aucune demande de dérogation à la règle de trois douzièmes pour les crédits de personnel des instances de l'asile. Nous avons même prévu 45 millions à la provision interdépartementale, car on s'attend à ce que le flux entrant dans le réseau d'accueil revienne rapidement à un niveau normal, voire plus élevé que précédemment. En effet, l'European Asylum Support Office (EASO) a déjà averti en mai qu'il y aurait une forte augmentation des flux migratoires à destination de l'Europe dans les prochains mois. De plus, des demandes sont en attente d'enregistrement depuis le début de la pandémie et naturellement, il faut honorer nos engagements.

J'en viens à la réinstallation de 1 600 personnes. Cette démarche est déjà depuis longtemps en suspens et produit un taux élevé d'occupation dans le réseau d'accueil. Il s'agit davantage d'un problème de recrutement que d'un problème de budget. Des ces services-là, il y a un taux de rotation du personnel qui est important. Le personnel n'augmente pas suffisamment rapidement pour effectuer le travail nécessaire. En tous cas, en termes budgétaires, je vous confirme que les moyens sont là. Monsieur le président, j'espère avoir été très clair.

02.95 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u zegt dat van die 45 miljoen euro 10 miljoen euro moet worden afgetrokken omdat dat terugbetaald werd aan de Regie der Gebouwen. Dat neem ik aan. Dat heb ik trouwens ook gezegd.

Het valt mij op dat u zegt dat er niet meer uitstroom uit het netwerk is geweest tijdens de pandemie, want er was geen instroom. Het Klein Kasteeltje was dicht. Er waren geen nieuwe asielaanvragen door corona. Toch zegt u dat er niet meer uitstroom is. Ik vind dat zeer spijtig. Ook het CGVS heeft voor een stuk platgelegen door corona. Ik heb vooral begrepen dat het CGVS en de asiendiensten zeiden dat er geen nieuwe interviews meer werden afgenomen.

U moet weten, er zijn duizenden dossiers achterstand. Ik zou dan denken dat met betrekking tot alle dossiers waarin reeds interviews werden afgenomen en waar nu eindelijk conclusies moeten getrokken worden, de mensen met thuiswerk die dossiers kunnen afwerken. Ik ben eigenlijk ontgoocheld in het aantal behandelde dossiers van het CGVS, want dat komt elke maand op de website. Ik ben ontgoocheld dat dit niet hoger is. Ik begrijp ook niet goed dat dit niet hoger kan. Ik heb dat reeds gezegd.

In die zin verbaast het mij dat u zegt dat het opvangnetwerk zeer *dense* blijft en dat er niet meer uitstroom is dan anders. Er is geen instroom geweest. Hoe komt het dat er niet meer uitstroom is? Daar is iets fundamenteel niet juist. Dat is een kwestie van slecht management in mijn ogen.

U zegt dat u minder geld nodig hebt, dankzij de goede samenwerking met Frontex. Ik ben daar blij voor. Wij hebben een paar jaar geleden die samenwerking opgezet. Er is echter ook daar een enorm tekort aan personeel op de terugkeerdiensten, CID, identificatie van illegalen, identificatie van mensen met een strafregister, enzovoort. Er is daar een enorm tekort, men schreeuwt om volk. Daarom zeggen wij om in extra geld te voorzien.

Ik begrijp dat Frontex een deel van de factuur voor de terugkeervluchten op zich neemt. Dat is een heel goede zaak. Laat Europa dat maar betalen. Ze mogen ook iets betalen. Ze moeten niet altijd geld van ons hebben. Wij mogen ook iets terugkrijgen. Mooi zo. Maar laten wij dat geld dan gebruiken voor een versterking van de terugkeerdiensten.

Ten derde, u zegt dat u bij het punt blijft dat u in december hebt gemaakt, namelijk dat er in 3 miljoen euro is voorzien in de interdepartementale provisie, 2 miljoen euro voor de DVZ en 1 miljoen euro voor het CGVS. Dat gaat echter specifiek over asiel, niet over toegang en verblijf. Mevrouw De Block heeft dat geld in het

kader van de asielcrisis gevraagd en blijkbaar is het nog niet opgenomen. Het is echter niet bestemd voor toegang en verblijf of voor gezinshereniging, het grote probleem.

U had het verder ook over het bedrag van 4,4 miljoen euro van het personeelskrediet van DVZ dat op dit ogenblik niet is opgenomen. Mijnheer de minister, als ik u goed begrepen heb is het dat wat u zegt. Er is dus in feite geen probleem met geld, wel met de aanwerving. Waarom schiet de heer Rosemont niet in gang? Waarom gaat hij niet met Selor samenwerken om ervoor te zorgen dat dit personeel wordt aangeworven? Er is immers geld genoeg.

Ik heb dat jaren gehoord, uw departement Begroting zei tegen mijn toenmalige diensten dat ze zich niet druk hoefden te maken aangezien er geld beschikbaar was. Mevrouw Wilmès zei destijds ook dat er geld was. Vervolgens bleek dat geld echter geblokkeerd te worden door Begroting. Dat is het welles-nietesspelletje dat ik jaren heb meegemaakt in de administratie. De ene administratie zegt dat er geld genoeg is en dat men kan aanwerven terwijl de andere administratie zegt dat ze het geld niet gedeblokkeerd krijgt en dus ook niet kan aanwerven via Selor. Daar is duidelijk nog steeds geen oplossing voor. Ik heb toen met collega's samen gezeten, onder andere met de heer Vandeput, die toen bevoegd was voor Ambtenarenzaken, om met Selor te bekijken of dat opgelost kon worden. Dat is toen niet gelukt en ik begrijp dat dit twee jaar later nog steeds niet gelukt is, wat bijzonder betreurenswaardig is. Hetzelfde verhaal is dus weer aan de gang.

Ik hoop dat met de economische crisis en de technische werkloosheid die we nu kennen voldoende mensen kunnen worden gevonden voor een job bij de Dienst Vreemdelingenzaken zodat ook daar de dossiers eindelijk sneller kunnen worden behandeld. Wie is er immers de dupe van als men één of twee jaar moet wachten voor het behandelen van een gezinshereniging? Dat zijn de mensen die deze gezinshereniging aanvragen.

Die krijg ik als burgemeester ook op mijn bureau. Zij vragen hoe het komt dat het zo lang duurt. Ik ben verliefd en getrouwd met iemand uit het buitenland. Ik wil graag dat het visum in orde komt. Wij zijn niet afhankelijk van de overheid. Ik heb een goede job. Ik kan hier komen wonen. Ik ben verliefd. Waarom kan die niet komen? Zij moeten maar wachten en wachten, soms een jaar tot anderhalf jaar, voor dat visum komt.

Wie is er ook de dupe van die inefficiënte overheid? Dat zijn ook al die mensen die het goed menen met dat vreemdelingenbeleid. Zij hebben helemaal geen slechte intenties met ons land of wie wij zijn. Zij zijn verliefd geworden op een meisje of jongen uit het buitenland. Zij willen graag dat die naar hier komt. Zij vragen dat visum aan, maar moeten dan maandenlang wachten, tot zelfs een jaar of twee jaar. Ik vind dat heel erg. Laten we daarom net in die versterking voorzien.

Mevrouw De Block, ik hoop echt dat hier nog eens naar gekeken wordt. Uw minister van Begroting zegt dat er 4,4 miljoen euro nu beschikbaar is aan te werven. Ik hoop dat dit dan ook gebeurt, want dit is een straatje zonder einde. Ik vraag nu geld bij. Uw minister zegt dat dit niet nodig is, want er is geld zat. Werf gewoon aan. Waarom doet de DVZ dat niet? Toen ik zelf bevoegd was, zei ik tegen mijn topambtenaar: wat is daarvan aan? Doe dat toch gewoon. Wie heeft nu gelijk?

Ik hoop dat dit toch eens kan worden aangekaart en er snel versterking kan komen bij de dienst Gezinshereniging, zodat die dossiers kunnen worden behandeld en de mensen binnen een redelijke, eerlijke termijn een antwoord op hun aanvraag krijgen. Ik heb het dan over de bonafide aanvragen. Ik heb het niet alleen over de malafide aanvragen. Er zijn veel meer mensen die het goed menen en die heel lang moeten wachten. Ik hoop dat hiervoor een oplossing komt. Ik zal op deze nagel blijven kloppen.

Mijnheer de voorzitter, het is al laat, maar dit zal de volgende keer opnieuw op tafel komen. Er moet een oplossing komen voor de dienst Toegang en verblijf.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Francken.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, het

aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

03 Proposition de loi modifiant la loi du 19 mars 2013 relative à la Coopération belge au Développement introduisant un Code de conduite applicable aux acteurs de la coopération internationale (647/1-9)

03 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking tot invoering van een gedragscode voor de bij ontwikkelingshulp betrokken actoren (647/1-9)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Kathleen Depoorter, Peter De Roover, Anneleen Van Bossuyt, Kristien Van Vaerenbergh, Valerie Van Peel.

L'intitulé a été modifié par la commission en première lecture en "proposition de loi modifiant la loi du 19 mars 2013 relative à la Coopération belge au Développement et introduisant une charte d'intégrité applicable aux acteurs de la coopération au développement".

Het opschrift werd door de commissie in eerste lezing gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking en tot invoering van een integriteitscharter voor de bij ontwikkelingshulp betrokken actoren".

La commission des Relations extérieures propose, après deuxième lecture, de rejeter cette proposition de loi. **(647/9)**

De commissie voor Buitenlandse Betrekkingen stelt voor, na tweede lezing, dit wetsvoorstel te verwerpen. **(647/9)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

Mevrouw de Laveleye, rapporteur, verwijst naar de verslagen. Ik geef het woord aan de hoofdindienster van het voorstel, mevrouw Depoorter.

03.01 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zal het wetsvoorstel zelf kort toelichten.

Het gaat om de invoering van het integriteitscharter bij actoren in ontwikkelingssamenwerking. Ik ben ervan overtuigd dat dit wetsvoorstel bijzondere aandacht geniet. Het gaat om machtsmisbruik in de vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Ik ben er zeker van dat iedereen hier in het halfrond het ermee eens is dat dit onaanvaardbaar is. Het is onaanvaardbaar in deze maatschappij, maar zeker ook wanneer we het hebben over kwetsbaren in het Zuiden. Jammer genoeg blijft ontwikkelingssamenwerking niet gespaard van dergelijke feiten. We hebben allemaal de schandalen meegemaakt rond een aantal grote organisaties.

Wanneer we terugkijken naar de debatten die hier werden gevoerd over slachtoffers van seksueel misbruik, dan weten we dat zelfs in een maatschappij met heel wat omkadering, waar slachtoffers terecht kunnen voor hulp, het taboe heel groot is. Slachtoffers hebben daar soms jaren nodig om effectief hulp te zoeken. Hoe kunnen we ons dan inleven in de situatie van een meisje of jongen in het Zuiden die seksueel grensoverschrijdend gedrag ervaart in het kader van machtsmisbruik, in het kader van iemand waarvan zijn of haar leven of dat van zijn of haar familie afhangt! Vandaar dat wij dit wetsvoorstel hier weer in plenaire vergadering brengen na de discussie in de commissie.

Wat willen wij nu concreet doen?

Wij stellen een centraal meldpunt voor waar de slachtoffers zich in alle neutraliteit en in alle geborgenheid kunnen melden. Wij willen het integriteitscharter verheffen tot de nationale standaard voor alle actoren in de ontwikkelingssamenwerking. Dan hebben wij het over de institutionele organisaties, dan hebben wij het over privé-actoren, dan hebben wij het over organisaties van de civiele maatschappij.

Als er inbreuken worden gemeld, kan er worden overgegaan tot de schorsing of tot de schrapping van subsidies, en dit volgens de ernst van de inbreuken.

Dit wetsvoorstel zal ook werk maken van een voortgangsrapport, waardoor het Parlement zijn controletaak kan uitvoeren wat de middelen van de ontwikkelingssamenwerking betreft en waardoor wij het draagvlak van de ontwikkelingssamenwerking kunnen verhogen.

In de commissie hebben wij dit voorstel grondig besproken en waren er nog enkele juridisch-technische amendementen die ter stemming moeten worden voorgelegd. Wij vragen de Kamer de toestemming het wetsvoorstel opnieuw naar de commissie te brengen. Er is een stemming geweest. Er zijn enkele foutjes gebeurd. Er is gevraagd om opnieuw tot de stemming over te gaan, maar dat kon niet volgens het Reglement. Wij zouden nu graag opnieuw met die tekst aan het werk gaan in de commissie voor Buitenlandse Zaken, over de amendementen stemmen, en dan terugkeren naar de plenaire vergadering met een door de commissie voor Buitenlandse Zaken gedragen tekst, om ons er hier dan ten gronde over uit te spreken.

Le **président**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.

04 Renvoi d'amendements en commission

04 Verzending van amendementen naar een commissie

Le 18 juin 2020, j'ai demandé l'avis du Conseil d'État sur les amendements que j'avais reçus sur la proposition de loi (Mmes Özlem Özen, Ludivine Dedonder et Sophie Thémont, M. Patrick Prévot et Mmes Evita Willaert et Julie Chanson) améliorant la situation des travailleurs du secteur culturel, n° 1154/1 à 13.

Op 18 juni 2020 heb ik de Raad van State om advies verzocht over de amendementen die ik had ontvangen op het wetsvoorstel (de dames Özlem Özen, Ludivine Dedonder en Sophie Thémont, de heer Patrick Prévot en de dames Evita Willaert en Julie Chanson) tot verbetering van de toestand van de werknemers in de culturele sector, nr. 1154/1 tot 13

Je vous propose de renvoyer ces amendements à la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions.

Ik stel u voor deze amendementen te verzenden naar de Commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen.

Dat is de beslissing die wij genomen hebben in de Conferentie van voorzitters in verband met het voorstel rond de culturele sector. Wij hebben de beslissing genomen om dat volgende week of in de week van 9 juli te agenderen op de plenaire vergadering en voordien de commissie te laten vergaderen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

05 Renvoi d'une proposition de résolution à une autre commission

05 Verzending van een voorstel van resolutie naar een andere commissie

Conformément à l'avis de la Conférence des Présidents et à la demande des auteurs, je vous propose de renvoyer la proposition suivante à la commission de la Défense nationale:

- la proposition de résolution (MM. Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Georges Dallemagne et Nabil Boukili et Mme Sophie Rohonyi) relative à la protection des civils contre l'utilisation des armes explosives à large rayon d'impact en zones peuplées, n° 1222/1.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van Voorzitters en op verzoek van de indieners, stel ik u voor volgend wetsvoorstel te verwijzen naar de commissie voor Landsverdediging:

- het voorstel van resolutie (de heren Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Georges Dallemagne en Nabil Boukili en mevrouw Sophie Rohonyi) voor de bescherming van burgers tegen het gebruik van explosieve wapens met een groot bereik in bevolkte gebieden, nr. 1222/1.

Cette proposition avait été précédemment envoyée à la commission des Relations extérieures.
Dit wetsvoorstel werd eerder verzonden naar de commissie Buitenlandse Betrekkingen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

06 Dépôt d'une motion **06** Indiening van een motie

Par courriel du 25 juin 2020, MM. Ahmed Laaouej, Servais Verherstraeten, Benoît Piedboeuf, Vincent Van Quickenborne, Peter De Roover et François De Smedt ont déposé une motion portant sur une demande d'instituer une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19.
Bij e-mail van 25 juni 2020 hebben de heren Ahmed Laaouej, Servais Verherstraeten, Benoît Piedboeuf, Vincent Van Quickenborne, Peter De Roover en François De Smedt een motie ingediend aangaande een verzoek om een bijzondere commissie in te stellen die belast wordt met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie.

La motion est recevable.
De motie is ontvankelijk.

Alvorens over te gaan tot de bespreking ten gronde moeten wij akkoord gaan met de toevoeging van dit punt aan de agenda.

Y a-t-il une observation à ce sujet?
Zijn er dienaangaande opmerkingen?

Uit het aantal handtekening blijkt dat een derde van de leden het verzoek tot toevoeging van dit punt aan de agenda steunt.

En conséquence, ce point est ajouté à l'ordre du jour.
Bijgevolg is dit punt aan agenda toegevoegd.

Wij vatten nu de bespreking ten gronde aan.

Je vous propose de présenter la motion.
Ik stel u voor de motie voor te dragen.

La motion est libellée comme suit:

La Chambre, conformément au prescrit de l'article 21, alinéa 2, du Règlement, institue une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 sous les conditions suivantes:

MISSION

Cette commission spéciale est installée au plus tôt et est chargée:

- d'examiner les mesures prises au niveau fédéral, en particulier depuis la grippe H1N1, en matière d'anticipation et de gestion de crise sanitaire de grande ampleur;
- d'examiner de quelles informations provenant d'autorités internationales et d'autres pays la Belgique disposait entre l'apparition du COVID-19 en décembre 2019 en Chine et les premiers cas confirmés de contamination dans notre pays début mars 2020 et d'examiner les suites qui ont été données à ces informations;
- d'examiner les décisions et mesures prises au niveau fédéral entre l'annonce, en décembre 2019, de l'apparition du COVID-19 à Wuhan, en Chine, et les premiers cas confirmés en Belgique, début mars 2020, en ce compris au regard des mesures prises dans d'autres pays européens;
- d'examiner la préparation et la planification de gestion de crise concernant notamment la gestion des stocks stratégiques de matériel médical et de médicaments;
- d'examiner la coordination et la mise en œuvre des mesures de lutte contre l'épidémie, concernant

notamment:

- a) la fourniture et la distribution du matériel de protection pour les hôpitaux, le personnel de santé et les intervenants de première ligne ainsi que d'autres établissements de soins;
- b) l'organisation des capacités hospitalières, notamment la mise en place d'unités COVID au sein des hôpitaux et l'augmentation des capacités dans le cadre des soins intensifs et des soins respiratoires;
- c) l'activation du plan de répartition des patients entre les hôpitaux;
- d) la mise à disposition du matériel de protection pour la population tenant compte des recommandations officielles;
- e) le choix des circuits de production et de distribution des moyens de protection ainsi que l'association de l'industrie et des entreprises belges, de la grande distribution et des pharmacies dans ce cadre;
- f) l'accessibilité et la distribution des biens et produits nécessaires à la lutte contre la pandémie;
- g) la disponibilité de tests en cas de suspicion de contamination au COVID-19 et l'organisation du traçage des contacts;
- h) la disponibilité, l'extension et l'utilisation des capacités de dépistage ainsi que l'évolution de la politique de dépistage menée notamment au regard d'autres pays européens;
- i) les relations et les coopérations avec les pays voisins, les différentes institutions européennes et internationales;
- j) la commission spéciale procédera régulièrement à des concertations et à des échanges d'informations avec les commissions instituées au sein des parlements des entités fédérées et les autorités chargées d'évaluer ou d'examiner la gestion de la crise du COVID-19 afin, si nécessaire, de coordonner leurs travaux dans le respect mutuel des compétences de chacun, notamment pour examiner l'efficacité de la coordination au niveau national;
- k) l'association et l'implication des laboratoires cliniques ainsi que les accords passés avec l'industrie pharmaceutique en matière de dépistage et de recherche ;
  - d'examiner les mesures prises en termes d'accompagnement opérationnel et de soutien financier pour les hôpitaux ainsi que la concertation avec les acteurs dans ce cadre;
  - d'examiner les effets de la crise du COVID-19 dans le domaine des soins non liés au virus;
  - d'examiner les effets de la crise du COVID-19 dans le domaine des soins de santé mentale;
  - d'examiner la chaîne de communication des autorités fédérales sur la crise du COVID-19;
  - d'examiner la manière dont le confinement et ensuite les différentes étapes du déconfinement ont été décidés et organisés entre mars et juin 2020;
  - d'examiner la manière dont les aspects non médicaux liés à la crise ont été gérés: fermeture des frontières, rapatriement des nationaux, contrôle des déplacements, etc.;
  - d'évaluer le rôle du Centre de Crise dans le cadre des missions qui lui sont attribuées, notamment dans le cadre de l'arrêté royal du 31 janvier 2003 établissant le plan général d'urgence au niveau national;
  - d'examiner la manière dont la Belgique a assuré le rapportage des données sanitaires vis-à-vis du Centre européen de prévention et de contrôle des maladies, notamment au regard des autres pays européens, et a rendu accessibles ces données vis-à-vis de la population;
  - de formuler des recommandations pour améliorer et revoir la prévention et la gestion des pandémies, tant sur un plan national qu'international, et tirer des enseignements sur la manière dont la santé publique est organisée en Belgique sur le plan institutionnel;
  - de déposer un rapport, dont les conclusions et les recommandations seront, après un débat en séance plénière, soumises au vote dans les 12 mois au plus tard qui suivent sa création.

COMPOSITION

La commission est composée de 17 membres effectifs et d'autant de suppléants, désignés par la Chambre des représentants parmi ses membres, suivant la règle de la représentation proportionnelle des groupes politiques.

Les autres groupes politiques peuvent chacun désigner un membre qui participera, sans droit de vote, aux travaux de la commission spéciale.

FONCTIONNEMENT

La commission entend les personnes et demande les documents qu'elle juge nécessaires.

Elle pourra faire appel à quatre experts qui rédigeront le cas échéant dans les deux mois qui suivent l'installation de la commission un rapport préparatoire sur les missions de la commission.

La commission veille, dans l'exercice de ses missions, à la protection de ses sources, ainsi qu'à la prise en compte des intérêts stratégiques des sociétés ou organismes qu'elle pourrait entendre.

Les réunions de la commission sont en principe publiques. La commission seule peut, d'initiative, ou à la demande des personnes invitées, recourir au huis clos.

La commission fixe toutes les règles de fonctionnement qui ne sont pas prévues dans le présent texte, sans porter atteinte au Règlement de la Chambre des représentants.

FONCTIONNEMENT ET STATUT DE LA COMMISSION SPÉCIALE

Si la commission spéciale devait rencontrer des difficultés dans l'exercice de ses missions, ses travaux seront à tout moment poursuivis par une commission d'enquête parlementaire.

Sans préjudice de l'alinéa précédent, lors de l'examen du rapport de la commission, son fonctionnement et son statut sont évalués. Il est examiné à cet égard dans quelle mesure les travaux peuvent éventuellement être poursuivis par une commission d'enquête parlementaire.

De motie luidt als volgt:

De Kamer, stelt, conform artikel 21, tweede lid van het Reglement, een bijzondere commissie in die belast wordt met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie, waarbij de volgende voorwaarden vervuld moeten zijn:

OPDRACHT

De bijzondere commissie wordt zo spoedig mogelijk geïnstalleerd en wordt ermee belast:

- de maatregelen te onderzoeken die op het federale niveau genomen werden, in het bijzonder sinds de H1N1-griepuitbraak, op het stuk van de voorbereiding op en de aanpak van een grootschalige gezondheidscrisis;
- na te gaan over welke informatie van internationale instanties en andere landen België beschikte tussen de uitbraak van het COVID-19-virus in december 2019 in China en de eerste vaststellingen van besmettingen in ons land begin maart 2020, en de manier waarop er gevolg aan deze informatie is gegeven;
- de beslissingen en maatregelen te onderzoeken die op het federale niveau werden genomen tussen december 2019 (de eerste berichten over een COVID-19-uitbraak in Wuhan, China) en begin maart 2020 (de eerste bevestigde besmettingen in België), ook in het licht van de maatregelen in andere Europese landen;
- de voorbereiding en de planning van de crisisbeheersing, meer bepaald met betrekking tot het beheer van de strategische voorraden van medisch materiaal en geneesmiddelen, te onderzoeken;
- de coördinatie en de uitvoering van de maatregelen ter bestrijding van de epidemie te onderzoeken, meer bepaald wat betreft:
  - a) de levering en verdeling van beschermingsmateriaal voor de ziekenhuizen, de gezondheidswerkers en de eerstelijnsactoren en andere zorgstellingen;
  - b) de organisatie van de ziekenhuiscapaciteit, inzonderheid de inrichting van COVID-afdelingen in de ziekenhuizen en de verhoging van de capaciteit voor intensieve zorg en respiratoire zorg;
  - c) de activering van het plan voor de spreiding van de patiënten over de ziekenhuizen;
  - d) de terbeschikkingstelling van beschermingsmateriaal voor de bevolking, rekening houdend met de officiële aanbevelingen;
  - e) de keuze voor de kanalen voor de productie en distributie van beschermingsmiddelen, en het daarbij betrekken van de Belgische bedrijven en industrie, de supermarkten en de apotheken;
  - f) de beschikbaarheid en distributie van de noodzakelijke goederen en producten voor het bestrijden van de pandemie;
  - g) de beschikbaarheid van tests bij vermoeden van besmetting met het COVID-19-virus en de organisatie van contacttracering;
  - h) de beschikbaarheid, de uitbreiding en de aanwending van de screeningcapaciteit en de evolutie van het screeningsbeleid, onder meer in het licht van het beleid in andere Europese landen;
  - i) de betrekkingen en samenwerking met de buurlanden, en de Europese en internationale instellingen;
  - j) de bijzondere commissie zal geregeld overleggen en informatie uitwisselen met commissies in de deelstaatparlementen en instanties die het beheer van de COVID-19-crisis evalueren of onderzoeken om zo nodig hun werkzaamheden op elkaar af te stemmen met wederzijds respect voor elkaars bevoegdheden,

met name om de efficiency van de coördinatie op het nationale niveau te onderzoeken;

k) het inschakelen en de betrokkenheid van de klinische laboratoria en de akkoorden met de farmaceutische industrie inzake screening en research.

- de maatregelen op het stuk van operationele begeleiding en financiële ondersteuning van de ziekenhuizen en het overleg met de actoren in dat verband te onderzoeken;
- de gevolgen van de COVID-19-crisis te onderzoeken op het vlak van de niet-COVID-gerelateerde zorg;
- de gevolgen van de COVID-19-crisis te onderzoeken op het vlak van de geestelijke gezondheidszorg;
- de communicatieketen van de federale overheid over de COVID-19-crisis te onderzoeken;
- de besluitvorming over en de organisatie van de lockdown en van de verschillende fasen van de exitstrategie tussen maart en juni 2020 te onderzoeken;
- de manier waarop de niet-medische aspecten van de crisis werden aangepakt te onderzoeken: sluiting van de grenzen, repatriëring van landgenoten, controle van de verplaatsingen, enz.;
- de rol van het Crisiscentrum in het kader van zijn opdrachten te evalueren, met name in het licht van het koninklijk besluit van 31 januari 2003 tot vaststelling van het noodplan voor de crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen;
- de manier waarop België de gezondheidsgegevens aan het Europees Centrum voor ziektepreventie en –bestrijding gerapporteerd heeft te onderzoeken, met name in het licht van de situatie in de andere Europese landen, alsook de manier waarop België die gegevens toegankelijk heeft gemaakt voor de bevolking;
- aanbevelingen te formuleren voor het verbeteren en het herzien van de preventie en de aanpak van pandemieën, zowel op het nationale als op het internationale niveau, en lering te trekken over de manier waarop het volksgezondheidsbeleid in België op het institutionele georganiseerd is;
- een verslag in te dienen, waarvan de conclusies en aanbevelingen na een debat in de plenaire vergadering uiterlijk binnen 12 maanden na de oprichting van de commissie in stemming zullen worden gebracht.

SAMENSTELLING

De commissie wordt samengesteld uit 17 vaste leden en evenveel plaatsvervangers, die door de Kamer van volksvertegenwoordigers onder haar leden aangeduid worden volgens de regel van de evenredige vertegenwoordiging van de fracties.

De andere fracties mogen elk één lid aanduiden dat zonder stemrecht deelneemt aan de werkzaamheden van de bijzondere commissie.

WERKING

De commissie hoort de personen van wie zij vindt dat zij gehoord moeten worden, en vraagt de documenten op die zij nodig acht.

Ze kan een beroep doen op vier experts die in voorkomend geval binnen een termijn van twee maanden na de installatie van de commissie een voorbereidend verslag opstellen over de opdrachten van de commissie.

Bij de uitvoering van haar opdrachten waakt de commissie over de bescherming van haar bronnen, evenals over de inachtneming van de strategische belangen van de ondernemingen of instellingen die zij zou kunnen horen.

De vergaderingen van de commissie zijn in principe openbaar. Enkel de commissie kan op eigen initiatief of op verzoek van de uitgenodigde personen beslissen te vergaderen met gesloten deuren.

De commissie stelt alle werkingsregels vast die niet in de onderhavige tekst vermeld worden, zonder afbreuk te doen aan het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

WERKING EN STATUUT VAN DE BIJZONDERE COMMISSIE

Indien de bijzondere commissie moeilijkheden zou ondervinden bij de uitvoering van haar opdrachten, zullen haar werkzaamheden te allen tijde voortgezet worden door een parlementaire onderzoekscommissie.

Onverminderd het bepaalde in het vorige lid zullen de werking en het statuut van de commissie bij de bespreking van het commissieverslag geëvalueerd worden. In dat verband zal er worden nagegaan in welke mate de werkzaamheden eventueel voortgezet kunnen worden door een parlementaire onderzoekscommissie.

Pour rappel, seul les auteurs de la motion et un membre par groupe politique peuvent prendre la parole.
Ter herinnering, in het debat mogen enkel de indieners en één lid per politieke fractie het woord voeren.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Ik moet u ook verwijzen naar het gesprek dat we daarover gisteren hebben gevoerd in de Conferentie van voorzitters. U kent het spanningsveld. Er zijn ook voorstellen ingediend strekkende tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie. Dit voorstel behelst de oprichting van een bijzondere commissie.

U weet ook wat er in de parlementen gaande is op dit ogenblik, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, het Vlaams Parlement, et cetera. Ik denk dat wij daarover vandaag een beslissing moeten nemen in deze plenaire vergadering.

Wie vraagt daarover het woord? Ik geef eerst het woord aan de hoofdingiener, met name collega Laaouej.

06.01 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, chers collègues, ce texte qui vous est soumis propose l'institution d'une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique. Vous aurez remarqué d'emblée en fin de texte que cette commission spéciale peut à tout moment se transformer en commission d'enquête s'il apparaît qu'elle éprouve des difficultés. On peut évidemment imaginer toute une série de situations que nous avons vécues dans d'autres commissions spéciales. Cette possibilité, qui prévoit un quasi-automatisme, figure bien dans le texte qui vous est soumis et qui doit évidemment faire l'objet d'une décision en commission spéciale.

Pour le reste, je ne serai pas beaucoup plus long. L'objectif est évidemment de pouvoir broser très largement tous les aspects de l'évaluation et de l'analyse de cette gestion de crise. Il est prévu aussi une collaboration étroite avec les autres niveaux de pouvoir à travers les autres commissions mises en place dans le respect des compétences de chacun. Pour le reste, les libellés des différentes dispositions prévues dans cette motion sont clairement suffisamment larges pour permettre un débat approfondi et qui, n'en doutons pas, permettra de tirer au clair tout ce qui nous semble devoir l'être, en tant que parlementaires.

Nous ne manquons pas de prévoir aussi un certain nombre d'éléments liés aux leçons à tirer de cette analyse, afin que nous puissions disposer des éléments d'information nous permettant aussi de faire des recommandations.

Vous aurez constaté que cette commission prévoit une composition de 17 membres avec une répartition proportionnelle comme à l'accoutumée, et également un délai dans lequel le rapport final devra être rendu, considérant qu'il est certainement souhaitable de pouvoir saisir des experts désignés. Mais j'anticipe déjà sur ce qui pourrait être décidé au moment de l'installation de cette commission. Nous pensons qu'elle devrait se faire le plus rapidement possible. On rappellera qu'en général, on désigne quatre experts pour assister à ce type de commission. Il faudra disposer d'un rapport préliminaire qui nous permettra d'avoir déjà une base de travail.

Je le répète, et je sais que certains collègues envisageaient peut-être d'autres véhicules, d'autres façons de faire: cette commission spéciale peut se transformer à tout moment en commission d'enquête.

De **voorzitter**: Ik deel u ondertussen mee dat ik van mevrouw Fonck een aantal amendementen heb ontvangen, die ik op dit ogenblik laat ronddelen.

Mijnheer De Roover, u hebt het woord.

06.02 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de voorzitter, het is redelijk laat, maar dat is niet het argument dat ik wil aanhalen om mijn vrees uit te spreken. Ernstige dingen staan los van de klok, maar ik hoop wel dat wij hier geen al te lange discussies hebben – ik vrees echter van wel – over het minder relevante deel, namelijk de vorm. Daarover bestaan verschillende standpunten. Ik ben zelf niet de grote believer in de ene of de andere formule.

Wat wel erg belangrijk is, is dat de corona-aangelegenheid aanleiding geeft tot de meest grondige parlementaire analyse van wat er is gebeurd, in eerste instantie alleszins met het oog op het leren uit de fouten. Er zal misschien een tweede moment komen in de coronacrisis, maar in de toekomst zullen wij misschien nog totaal andere pandemieën meemaken waar ook accuraat op gereageerd zal moeten worden.

Wij hebben nu de ruimste meerderheid kunnen vinden voor het idee van een bijzondere commissie. Wat ik echter wel belangrijk vind is het volgende. Collega Laaouej heeft er daarnet de aandacht op gevestigd. Vanaf het ogenblik dat zou blijken dat de formule van een bijzondere commissie beperkingen oplegt die een grondige analyse verhindert van alles wat is gebeurd, moeten wij wel degelijk opschalen naar de formule van een onderzoekscommissie. Dat is ook het engagement van alle collega's, die daar ook de logica ten volle van inzien.

Dat staat expliciet in de tekst en voor ons is dat niet zomaar een zinnetje. Mocht blijken dat de formule, die op zich al bijzonder is – vandaar ook de naam bijzondere commissie –, volstaat, dan kunnen wij binnen dat kader onze werkzaamheden afronden.

De vraag is vooral in welke mate wij ernstig werk zullen leveren en dat staat eigenlijk enigszins los van de vraag welke vorm die commissie aanneemt. Wij menen dat rond de formule van de bijzondere commissie de grootste groep verzameld kan worden en die formule willen wij volgen. Ik roep alle collega's ertoe op om eerder aandacht te hebben voor de inhoud dan voor de vorm die gehanteerd wordt. Als over de vorm van een bijzondere commissie de meest ruime consensus bereikt kan worden, dan is dat vandaag de formule waarin wij moeten meestappen. Als wij dat niet doen, dan dreigen we vooral heel lange discussies te hebben die juist de opstart van het onderzoek hinderen, wat de bedoeling niet kan zijn.

06.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad al heel laat, maar het voortraject van de nu voorliggende tekst is nog veel langer dan de duurtijd van deze plenaire vergadering. Het staat al een tijdje in de sterren geschreven dat het Parlement zich vastbijt in de evaluatie van de coronacrisis en het beheer ervan. Het is eveneens een publiek geheim dat er al een tijdje gedebatteerd wordt over de beste vorm daartoe. Vergelijkbare debatten vinden ook in andere parlementen plaats.

Bij het begin van de coronacrisis heeft mijn fractie daarin een heel duidelijke lijn gekozen. Wij pleitten ervoor om eerst de crisis te beheren en de krachten te bundelen om de curve plat te krijgen en om nadien de krachten ook te bundelen voor een grondige evaluatie. Die woorden heb ikzelf uitgesproken bij de installatie van de huidige regering. Sinds de installatie van de regering zijn er volgens mij alleen maar argumenten bijgekomen om tot een grondige evaluatie over te gaan.

Om die reden heeft mijn fractie al enige tijd zowel publiek als achter de schermen gezocht naar een meerderheid tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie. Op ons beleidsniveau kennen wij toch een relatieve traditie om belangrijke kwesties uit te spitten met een onderzoekscommissie. In mijn parlementaire ervaring, hoewel dat niet de grootste is, heb ik gezien dat het parlementair onderzoek via een onderzoekscommissie helpt om dingen grondig uit te spitten, verantwoordelijkheden bloot te leggen en lessen te trekken voor de toekomst.

Het beste en meest recente voorbeeld is de onderzoekscommissie rond de aanslagen die u ook hebt geleid, mijnheer de voorzitter. Er is daar grondig gewerkt en verantwoordelijkheden zijn blootgelegd, maar er is ook op een heel constructieve manier vooruitgekeken.

Die ervaring, maar ook de problematiek, de grondigheid en het gigantische karakter van de coronacrisis vormen de reden waarom wij nog altijd ervan overtuigd zijn dat een parlementaire onderzoekscommissie de beste manier van werken is.

Ik heb in de contacten voor en achter de schermen moeten vaststellen dat er daarvoor op dit moment geen meerderheid is en ik betreur dat. Ik begrijp de collega's die zeggen dat een parlementaire onderzoekscommissie vooral neigt naar het zoeken naar verantwoordelijkheden en schuldigen. Ik begrijp dat, maar ik vind dat ook normaal. Na wat er is gebeurd, is de vraag naar de verantwoordelijkheid geen foute vraag om te stellen. In het verleden is ook aangetoond dat een parlementaire onderzoekscommissie iets heel constructief, heel opbouwend en heel toekomstgericht kan zijn. Ik begrijp de argumenten die daartegen worden aangevoerd niet helemaal.

Tegelijkertijd stel ik ook vast dat er een meerderheid wordt verzameld om de zaak op een andere manier te evalueren en te onderzoeken en aanbevelingen te formuleren voor de toekomst. Ik wil trouwens collega Laaouej expliciet bedanken om zijn nek uit te steken en daar te proberen tot iets te komen. Hij zou dat niet moeten doen. Hij is formeel een fractieleider van de oppositie - er is geen meerderheid, maar toch behoort collega Laaouej formeel nog tot de oppositie -, maar hij heeft toch gezocht naar een formule die kan beschikken over een parlementaire meerderheid.

Ik wil namens mijn fractie nog altijd duidelijk maken dat wat ons betreft een onderzoekscommissie de beste formule is. Er zijn teksten ingediend door PVDA-PTB en door ons. Die teksten zullen wellicht volgende week nog aan bod komen.

De vraag die men vandaag stelt, is of men voor of tegen een bijzondere commissie is. Mijn fractie zal daarvoor opstaan. Ik heb mij net nog eens geïnformeerd bij de diensten. Het is een stemming bij zitten en opstaan. Op dit moment neig ik eerder naar een onthouding, maar bij een stemming bij zitten en opstaan moet men voor- of tegenstemmen.

In alle eerlijkheid kan ik ook niet tegen een bijzondere commissie stemmen want dat zou betekenen dat er op dit moment niets is en niets zou in deze crisis totaal onverantwoord zijn. Het is dan ook met een sterke overtuiging pro onderzoekscommissie en een sterk engagement voor een eventuele bijzondere commissie dat mijn fractie straks zal opstaan, maar daarmee is het debat niet afgerond. Er zal nog gesproken worden over een onderzoekscommissie, de opstart en de invulling van de modaliteiten. De scope is vrij breed, maar het zal uiteindelijk ook een zaak zijn die in de praktijk waar te maken.

De tekst biedt een belangrijk perspectief. Zodra de bijzondere commissie op haar limieten stuit, moeten wij geen grote discussies meer houden over de omvorming tot een parlementaire onderzoekscommissie. Daarover willen wij heel duidelijk zijn. Het zou beter nu al gebeuren, maar als er straks redenen zijn om de bijzondere commissie om te vormen tot een onderzoekscommissie, dan moeten wij meteen die keuze maken.

Het volgende is misschien een klein beetje polemisch, maar ik wil het toch gezegd hebben, ook in de openbaarheid. Wij hebben in dit Huis de traditie, die ik niet contesteer, om de sleutel-D'Hondt te respecteren voor de toewijzing van het voorzitterschap. Dat betekent dat het voorzitterschap op dit moment toekomt aan de Open Vld-fractie. Ik wil dat principe niet in vraag stellen, maar iedereen beseft dat er toch belangrijke verantwoordelijkheden liggen bij de liberale politieke familie.

Als wij de sleutel-D'Hondt respecteren, iets waar ik voor pleit, - laat daarover geen twijfel bestaan - wil ik bij de opstart van de commissie een heel duidelijk engagement van de voorzitter van de bijzondere commissie voor een onderzoek, evaluatie en werking in alle onafhankelijkheid. Er mag op geen enkele manier affiniteit spelen op het vlak van politieke kleur en familie. Ik heb dat al uitgesproken ten aanzien van een aantal collega's in meer besloten vergaderingen, maar ik wil dat ook in de openbaarheid van deze vergadering zeggen. Ja, we moeten de sleutel-D'Hondt respecteren. Als deze commissie de eerstvolgende is die wordt opgericht, dan komt het voorzitterschap toe aan de Vlaamse Liberalen en Democraten, maar er zijn bijvoorbeeld belangrijke vragen gerezen, bij het dossier van de mondkmaskers, over liberale ministers. Als een commissie voorgezeten wordt door iemand van de Open Vld, dan wil ik een duidelijk engagement dat het onderzoek in alle onafhankelijkheid en openheid gebeurt.

Mevrouw Pas, u grinnikt. De sleutel-D'hondt is een belangrijke afspraak in ons midden, die ik niet wil contesteren. Ik wil echter in de huidige fase wel mijn bezorgdheid daarover uiten, temeer omdat wellicht wordt geopteerd voor een bijzondere commissie veeleer dan voor een onderzoekscommissie.

Dat was tot nu toe mijn uiteenzetting in een debat dat wellicht vandaag zijn doorstart kent, maar dat vandaag ook niet is beëindigd.

06.04 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, toen mijn fractie in maart 2020 al als eerste een voorstel indiende tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie, was daarover nagedacht. Dat was niet zomaar. Dat was geen voorstel tot oprichting van een bijzondere commissie.

Ik ben ondertussen al dertien jaar lid van de Kamer en heb in verschillende parlementaire onderzoekscommissies gezeteld en heb als lid ook verschillende bijzondere commissies meegemaakt. Men moet geen jurist zijn, om te weten dat tussen die commissies een hemelsbreed verschil is. Een

parlementaire onderzoekscommissie kan de onderzoeksdaden van een onderzoeksrechter stellen, wat in een bijzondere commissie absoluut niet het geval is. Een bijzondere commissie is veel vrijblijvender. Van de bijzondere commissies waarvan ik deel uitmaakte, kan ik meegeven dat zij uitblonken in vrijblijvendheid.

Ik ben ervan overtuigd dat een meerderheid voor een parlementaire onderzoekscommissie had kunnen worden gevonden. Als ik alleen al alle uitspraken herlees van fracties en partijen in het halfroond die zich allemaal al voor een parlementaire onderzoekscommissie hebben uitgesproken, zou dat zelfs een heel ruime meerderheid zijn geweest. Als natuurlijk op voorhand partijen worden uitgesloten en ze niet worden geconsulteerd, is het moeilijk daarvoor een meerderheid te vinden. Mijn vermoeden is echter veeleer dat bewust voor de meer vrijblijvende optie is gekozen.

Een parlementaire onderzoekscommissie zou nochtans de logica zelve zijn geweest. Ze is het instrument bij uitstek om tegemoet te komen aan alle stoere verklaringen dat alles tot op het bot moet worden onderzocht. Er zijn in dit Huis al voor alles en nog wat parlementaire onderzoekscommissies opgericht, van dioxinekippen tot in de vorige legislatuur Kazachgate, Optima Bank, minnelijke schikking in strafzaken en noem maar op. Het is dan ook niet uit te leggen dat voor een crisis van die omvang niet van bij aanvang geen gebruik wordt gemaakt van de juiste aanpak.

Het is een nooit geziene crisis met tienduizend overlijdens, waarvan er veel te vermijden waren. Zoveel gezinnen die getroffen zijn, niet alleen door het leed van zieke naasten en vrienden, maar ook financieel leed, jobverlies enzovoort. Ten aanzien van die burgers moeten wij toch alle middelen die dit Huis heeft, aanwenden om klaarheid te brengen. Tegenover hen zijn wij dat verplicht. Ik begrijp de angst voor een parlementaire onderzoekscommissie niet. Zo kan het van in het begin grondig worden aangepakt. Dan geeft u alleen maar het signaal dat u een en ander te verbergen heeft.

Als het alleen bij de vorm bleef, zou ik nog kunnen overwegen om de oprichting van deze bijzondere commissie goed te keuren, omdat er dan tenminste nog een onderzoek komt. Als ik de opdracht van de ordemotie lees, is dat een goede aanzet om inderdaad ervoor te zorgen dat de vele fouten en blunders die gemaakt zijn, geanalyseerd worden, zodat die zich nooit meer kunnen herhalen. Er ontbreekt echter een zeer essentieel stuk in die opdracht, namelijk de vraag naar verantwoordelijkheden. Het staat niet in uw omvangrijke, uitgebreide opdracht, zoals u het formuleerde. U hoeft zich dus helemaal geen zorgen te maken over het systeem D'Hondt, mijnheer Calvo. Die bijzondere commissie heeft zelfs geen partijgenoot van de liberale ministers nodig om hen uit de wind te zetten, omdat er zelfs helemaal niet naar verantwoordelijkheden gevraagd wordt. Een commissie die daar geen werk van maakt, hoort er onlosmakelijk bij. Wij kunnen dat onmogelijk steunen.

Voor ons is het nodig om die politieke verantwoordelijkheden vast te leggen: waarom er zoveel maatregelen te laat genomen zijn, waarom er zo nefast is gecommuniceerd, waarom heel die crisis bewust is geminimaliseerd. Waarom houdt een minister van Volksgezondheid tot half maart vol dat het maar om een onschuldig griepje gaat, terwijl diezelfde regering www.infocoronavirus.be al eind januari registreerde? Dat doe je niet voor een onschuldig griepje. Voor ons moeten die politieke verantwoordelijken wel aangeduid worden. Dat is in de opdracht van deze bijzondere commissie niet het geval.

Het Vlaams Belang zal die dan ook niet steunen. Ik herhaal het nog eens: als er voor tienduizend overlijdens in dit land geen parlementaire onderzoekscommissie kan worden opgericht, waarvoor dan wel, collega's?

06.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, uiteraard is er een verschil tussen een onderzoekscommissie en een bijzondere commissie. Op de eerste plaats politiek-symbolisch, anderzijds ook juridisch. Sommige collega's hebben al historische en minder historische voorbeelden aangehaald. Ik stel vast dat de kwaliteit van de commissies niet afhangt van de soort commissie. Sommigen doen het voor alsof een parlementaire onderzoekscommissie succes heeft, tot op het bod gaat, opportuun is, terwijl een andere commissie niks om het lijf heeft. Dat moet ik tegenspreken.

Ik heb hier bijzondere commissies gekend, bijvoorbeeld die over seksueel misbruik, bijvoorbeeld die over de banken, die zeer succesvol waren, die ernstig werk leverden, die grondige aanbevelingen deden waarmee we rekening hebben gehouden. Ik heb ook een parlementaire onderzoekscommissie gekend die succesvol was, waar ook naar werd verwezen: de laatste, met betrekking tot de aanslagen. Ik heb er ook andere geweten, ook in vorige legislatuur, waar het op zijn zachtst uitgedrukt niet opportuun was. Ik heb er daarvoor nog gekend, waar de politieke politicienne speelde, waar men een rapport dat door een commissie werd goedgekeurd, in de vuilnisbak smeedt. Ook dat is gebeurd.

Collega's, ik zou eerder zeggen: laten we starten. Vanmorgen zei ik dat hoe de kat heet, geen rol speelt, als ze maar muizen vangt. Laten we starten. De commissie kan iedereen uitnodigen die ze wil, de commissie kan alle vragen stellen die ze wil, de commissie kan alle documenten opvragen die ze wil volgens de wet op de openbaarheid van bestuur. Als zij scherp is in haar analyses en zo bijgevolg onrechtstreeks verantwoordelijkheden aanduidt, wie zal haar dan tegenhouden?

Waar staat het dat dit uitgesloten is? De commissie kan immers alle aanbevelingen doen. Als sommigen vrezen dat de clause over de omvorming er slechts voor de vorm instaat, dan verwijst ik naar Optima. Daar hebben we die omvorming wel gedaan op het ogenblik waarop de commissie oordeelde dat dit gepast en nodig was.

Collega's, laten we vooral snel van start gaan, waarmee ik bedoel de commissie installeren en deskundigen van hoog niveau aanstellen die tijd kunnen vrijmaken om op basis van de documenten die wij zullen verzamelen een voorverslag te maken. De commissie kan er dan daarna geïnformeerd haar tanden in zetten. Dat is onze suggestie, laten we starten en niet blijven discussiëren.

06.06 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Beste collega's, het valt niet uit te leggen dat men na zo'n grote crisis geen onderzoekscommissie op poten kan zetten in België.

Il est impossible d'expliquer à la population qu'après une des pires crises qu'on a connues depuis la Deuxième Guerre mondiale, on ne puisse pas mettre sur pied une commission d'enquête. Avez-vous déjà essayé d'expliquer cela à quelqu'un dans la rue? Il y a eu plein de dysfonctionnements et il est évident qu'il faut organiser une commission d'enquête. Dat is toch evident.

Wij hebben in België onderzoekscommissies opgericht voor de Sabenacrisis en de Optima Bank.

U zult zien dat wij goed zullen werken in die commissie.

En Belgique, on a réussi à mettre sur pied une commission d'enquête sur l'état des tunnels de la ville de Bruxelles. Mais on ne sera pas capable de mettre sur pied une commission d'enquête pour une des pires crises depuis la Deuxième Guerre mondiale. C'est tout simplement inexplicable. Je n'ai pas encore entendu un argument selon lequel il ne faudrait pas de commission d'enquête. Le seul argument que j'entends c'est que cela ne rajoute rien. Dat brengt niets bij.

Si c'est la même chose, pourquoi ne décidez-vous pas de faire une commission d'enquête?

Als het toch op hetzelfde neerkomt, laat ons dan gewoon beginnen met een onderzoekscommissie. Het toont dus wel aan dat er toch een verschil is, een verschil dat de partijen die het voorstel hebben ondertekend, belangrijk genoeg achten om geen onderzoekscommissie op poten te zetten. Dat is de politieke werkelijkheid. Ik weet nog altijd niet goed waarom, maar wij zullen het wel te weten komen in de volgende weken. Waarom is er nu zo'n blokkering? In de Conferentie van voorzitters of in de plenaire vergadering is nog altijd geen argument op tafel gelegd waarom er geen onderzoekscommissie moet komen.

Wij hebben al voor veel minder onderzoekscommissies opgericht, bijvoorbeeld voor de dioxinecrisis. Er zijn tienduizend mensen gestorven door COVID-19, maar wij richtten geen onderzoekscommissie op.

Je vais vous dire pourquoi il faudrait une commission d'enquête: nous devons exiger les documents. Nous avons le droit de les recevoir. Cela fait déjà trois fois que nous demandons à la ministre De Block de disposer des contrats qui ont été signés avec les grandes compagnies pharmaceutiques et du contrat de *tracing*. À trois reprises, nous le lui avons demandé, et elle nous a répondu négativement en arguant: "Je ne suis pas obligée de le donner." Je veux un instrument parlementaire qui nous permette de dire - si nous tombons d'accord - à Maggie De Block: "Ce n'est pas toi qui décides, mais nous en tant que parlementaires! Ces documents, tu nous les donnes!" C'est la différence qu'apporte une commission d'enquête.

Les scientifiques nous apprennent ce matin qu'en janvier, ils avaient déjà envoyé des messages à la ministre De Block pour demander la constitution d'un stock stratégique. Je parle des trois scientifiques de renom qui travaillent sur les masques stratégiques. Je veux, nous voulons ces messages. Ce n'est pas une question de choix pour la ministre: elle doit nous les transmettre. Vous le savez, seule une commission d'enquête peut l'exiger.

De plus, on déclare des choses sous serment dans une commission d'enquête. Ce n'est pas que du ping-pong politique, visant à entourlouper le public. Non, non! Quand quelqu'un ne dit pas la vérité, il est sanctionné. C'est cela, une commission d'enquête.

Chers collègues, je suis étonné. Il y a un mois et demi, tout le monde était d'accord avec l'idée d'instituer une commission d'enquête. Au début avril, Georges-Louis Bouchez en réclamait une. Voici deux jours, il déclarait: "Ceux qui veulent d'une commission d'enquête, c'est pour le show politique." Que Georges-Louis Bouchez parle de "show politique", c'est évidemment déjà amusant. Surtout, cela signifierait donc que toutes les autres commissions d'enquête qui ont eu lieu, ce serait du show politique? Optima, la crise de la dioxine, les attentats, tout cela en serait? Que veulent dire tous ces changements d'avis? Quel est le problème?

Joachim Coens was op VRT-radio: toch ook voor een onderzoekscommissie.

Maar wat is er gebeurd tussen vier weken geleden en vandaag? Ik heb de elementen niet. Ik zou liever een debat houden met argumenten voor en tegen, maar wij hebben ze niet. Wij zullen ze waarschijnlijk ontdekken in die bijzonder commissie.

Het zal waarschijnlijk een bijzondere commissie zijn, en wij zullen waarschijnlijk naar een onderzoekscommissie moeten gaan. Wij zullen die argumenten moeten vinden. Wij zullen moeten aantonen in die bijzondere commissie dat de minister aan het liegen is.

Er zijn vele grote problemen geweest, effectief.

C'est un problème dans la motion qui nous a été proposée, chers collègues. Vous avez lu le contenu. Il est clair pour tout le monde que l'émiettement des compétences est un désastre dans la gestion de cette crise. Que dit-on? La commission va clairement rester sur les compétences fédérales, de manière à respecter les autres parlements. Chacun va donc discuter dans son coin, alors que le problème est justement la manière dont ce Conseil national de sécurité a fonctionné.

Vlaams minister Wouter Beke wist nog niet eens dat hij bevoegd was voor de testing in de woon-zorgcentra, zoals hij letterlijk verklaarde in *De Standaard*: "Ik wist dat niet." Zulke punten moeten volgens mij in een onderzoekscommissie bediscussieerd worden.

Beste collega's, ik begrijp het echt niet en om die reden zullen wij tegen de oprichting van een bijzondere commissie stemmen. Als die wordt opgericht, dan zullen wij daarin natuurlijk ten volle meewerken, want wij willen dat het debat gevoerd wordt. Ik spreek echter met u af komende dinsdag om 10.15 uur in de commissie voor Gezondheid, waar ons voorstel alsook dat van Groen-Ecolo op de agenda staan. Dat er vandaag een bijzondere commissie goedgekeurd wordt, verhindert niet dat wij die over vier dagen al kunnen upgraden. Misschien zult u er in het weekend over nadenken en vaststellen dat er toch wel iets in die argumenten van Hedeboom zit, waardoor er dinsdag mogelijk een positieve stemming volgt. Voilà, dus afspraak komende dinsdag om 10.15 uur in de commissie Gezondheid.

06.07 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst en vooral de heer Laaouej bedanken voor zijn initiatief tot oprichting van de bijzondere commissie.

Ik ga eerst in op de keuze voor een bijzondere commissie of een onderzoekscommissie. De keuze voor een onderzoekscommissie hangt niet af van de ernst van de feiten, van het showelement of van de impact van het onderwerp; men kiest voor een onderzoekscommissie als er indicaties zijn dat er onderzoeksdadens moeten worden gesteld om de waarheid naar boven te halen. De vraag is dus of die indicaties vandaag bestaan. Het antwoord op die vraag is gegeven in het Vlaams parlement, het antwoord op die vraag is gegeven in het Brussels parlement, het antwoord op die vraag zal ook in het Waals parlement worden gegeven. Het antwoord op die vraag is op het ogenblik in al die parlementen unisono, namelijk dat een bijzondere commissie volstaat.

Als er echter indicaties komen dat er onderzoeksdadens moeten worden gesteld, dan zullen wij onmiddellijk automatisch overstappen naar een onderzoekscommissie. Dat is het commitment van de indieners. Wij zijn daar niet bang voor, maar wij moeten diligenter omspringen met het instrument. Een mooi voorbeeld daarvan was de fameuze commissie-Chodiev. Men startte toen onmiddellijk een onderzoekscommissie op en dat bleek een farce te zijn. We maken de keuze dus welbewust maar als we botsen op iemand die niet wil

komen getuigen of documenten die we niet kunnen vinden, dan hebben we er geen enkel probleem mee om te kiezen voor een onderzoekscommissie. Wat dat betreft, hebt u mij woord, geen enkel probleem.

Ten tweede, in verband met het onderwerp van het onderzoek hebben we gezegd dat er aandacht moet zijn voor de goede samenwerking tussen de verschillende commissies. Dan wil ik aan alle collega's wel zeggen dat als er in totaal vier commissies zijn in de verschillende parlementen, er goed zal moeten worden samengewerkt tussen voorzitters en bureaus van die commissies. We zijn immers gebotst op de limieten van onze bevoegdheden, daar hebt u een punt. Zal het een zaak zijn om daar aanbevelingen over te doen, die misschien in de ene of andere richting gaan. Het zou zeker getuigen van een goede, federale samenwerking, als die commissies hun werking op elkaar afstemmen. Vandaar dat er in de tekst ook heel expliciet wordt verwezen naar het feit dat de bijzondere commissie geregeld zal overleggen en informatie uitwisselen met de commissies in de deelstaatparlementen, om de werkzaamheden af te stemmen met wederzijds respect voor elkaars bevoegdheden.

De opdracht is nu eenmaal belangrijk. Laat elk parlement zijn werk doen. De bevolking heeft geen behoefte aan een show waarbij ministers drie, vier, vijf keer moeten verschijnen in al die verschillende parlementen. Laten we goede afspraken maken tussen de commissies en ervoor zorgen dat elke minister die moet verschijnen, ook verschijnt, in alle transparantie.

Dat brengt mij tot het laatste punt dat de heer Calvo heeft gezegd. Hij zegt dat hij het systeem D'Hondt zal respecteren, maar met enige tegenzin, als ik hem goed heb beluisterd. Er is een schijn van partijdigheid, meent hij. Mijnheer Calvo, ik heb liever dat u duidelijk bent, dan dat u een beetje tsjeverig bent, dat heb ik niet zo graag.

Voorzitter en collega's, in het recente verleden heeft iemand van ons vanuit de meerderheid een commissie correct voorgezeten, ook al waren partijleden het onderwerp van het onderzoek; ik hoef de commissie niet bij naam te noemen. Ik garandeer u dat gelijk wie van mijn fractie die de commissie voorziet, dat zal doen in alle objectiviteit. Iedereen, of het nu van de minderheidsregering of van de oppositie is, zal uiteraard het volle recht van spreken en werken kunnen uitoefenen. Dat zal zo zijn. Dat moeten we ook doen. Als dat tot gevolg heeft dat er bepaalde verantwoordelijkheden worden vastgesteld, dat er consequenties uit moeten worden getrokken, dan zal dat zo zijn. Collega's van mij hebben mij actief gezien in de commissie-Chodiev. Uiteindelijk heeft dat tot niet veel geleid. Ik verzeker u – de heer Gilkinet was een van mijn getuigen –, dat ik toen als lid ook leden van de meerderheid consequent en hard heb bevraagd, tot we de antwoorden kregen.

Dat is de opdracht van ons allemaal hier. Laten wij proberen die niet te laten verzanden in politieke spelletjes, maar er een eerlijke transparante opdracht van maken. Ik ben ervan overtuigd dat een heel grote meerderheid van het Parlement dat wil. Dat is ook mijn engagement en dat van mijn fractie.

06.08 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, je pense qu'au-delà de la question des mots, commission spéciale ou commission d'enquête, il y a une chose qui est sûre: c'est que les parlementaires qui vont la composer, qu'elle soit spéciale ou d'enquête, seront les mêmes. Je ne pense pas – j'ai quand même confiance en mes collègues – qu'ils vont faire le travail moins bien si c'est une commission spéciale que si c'est une commission d'enquête.

Nous pensons tous qu'il y a des éléments qui méritent une analyse approfondie, tant sur ce qui n'a pas fonctionné que sur ce qui a fonctionné. Des choses ont fonctionné; des actions positives ont été menées. Par contre, il y en a sur lesquelles nous avons des interrogations et nous avons le sentiment qu'il n'y a pas eu de l'huile dans tous les rouages, et notamment de l'huile dans les rouages entre État fédéral et entités fédérées.

Les entités fédérées ont décidé de constituer des commissions spéciales. Nous faisons la même chose. Il faudra bien entendu consulter et essayer de comprendre ce qui s'est passé et ce qui n'a pas fonctionné. Mais si les parlementaires font leur travail, cette commission spéciale va fonctionner. Et si nos interlocuteurs ne nous donnent pas satisfaction par rapport à la qualité de notre travail, nous avons prévu la transformation automatique en commission d'enquête.

Il n'y a absolument aucune espèce de fuite ni aucune espèce de dissimulation ou de crainte. Nous allons faire notre travail. Nous allons désigner les meilleurs parmi nous pour faire ce travail, accompagnés d'experts; et puis, nous verrons bien quelles seront les conclusions, si cela fonctionne ou si cela ne fonctionne pas. Et si cela ne fonctionne pas, nous changerons la qualification de la commission.

Mais j'ai le sentiment que ceux qui font du show, maintenant, par rapport à cette qualification de commission d'enquête ont déjà condamné, avant que nous étudions, ceux qui seraient responsables de quelque chose. Mais avant de condamner quelqu'un, il faut d'abord savoir ce qui a fonctionné, ce qui n'a pas fonctionné, qui est responsable de quelque chose.

Quant au fait de ne pas indiquer dans le spectre très large que nous avons établi, quelles sont les responsabilités: nous savons que c'est pour cela que nous la faisons. Il n'y a pas besoin de le dire. C'est pour cette raison que nous instituons cette commission: c'est pour y voir clair. Nous avons tous le sentiment que nous allons faire le travail sérieusement.

Par rapport à la présidence de la commission, je vous invite à vérifier quelles étaient les personnes concernées par des problèmes antérieurs et quelle était la couleur politique des présidents de commission.

C'est assez édifiant, et on se rend compte que cela a, malgré tout, fonctionné dans le passé, parce que les parlementaires sont des gens sérieux et que, tous partis confondus, nous allons faire appel aux meilleurs d'entre nous pour faire ce travail. Nous avons une responsabilité vis-à-vis des citoyens et de tous ceux qui ont été victimes et nous comptons bien assumer cette responsabilité.

06.09 Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, jullie weten dat de voorkeur van mijn partij ook naar een onderzoekscommissie uitgaat. Ik heb de collega's goed beluisterd. Sommigen zeggen: we krijgen het niet uitgelegd waarom we niet voor een onderzoekscommissie kiezen. In alle eerlijkheid, ik krijg niet uitgelegd dat we zelfs geen politieke consensus kunnen vinden over een evaluatie van de crisis en daarover zelfs een debat moeten voeren.

Onze voorkeur gaat uit naar een onderzoekscommissie, omdat wij het belangrijk vinden dat er een evaluatie komt. Die evaluatie moet voor ons veel ruimer zijn dan alleen het verhaal van de mondkmaskers. We weten ondertussen dat we geen voorraad hadden. We weten dat we een achterstand hadden. Er moeten echter ook andere elementen worden onderzocht. Denk maar aan de testcapaciteit, de communicatie, de psychische impact van de lockdown.

Het is belangrijk dat wij hieruit lessen trekken. Daarom willen wij een evaluatie. Wij willen ons beter kunnen voorbereiden op een eventuele tweede golf of op een nieuwe pandemie. We kunnen alleen maar lessen trekken uit de fouten die in het verleden zijn gemaakt om ons te wapenen voor de toekomst.

We hebben dit ook al in de Conferentie van voorzitters besproken. Wij hebben vastgesteld dat hiervoor geen meerderheid bestaat. We gaan nu niet discussiëren over de vorm. Servais noemt het de kat. Ik heb vanmorgen gezegd dat het mij niet kan schelen welke naam het kind krijgt, als het er maar komt, als we die evaluatie maar kunnen doen. Daarom zullen wij vandaag instemmen met de bijzondere commissie.

De belangrijkste voorwaarde is dat we, wanneer het nodig is, overschakelen naar een onderzoekscommissie. De modaliteiten zijn duidelijk. Ik heb de ordemotie goed gelezen. Op het moment dat het nodig is of dat wij te weinig informatie krijgen, zullen wij de eerste zijn om de omschakeling naar een onderzoekscommissie te vragen. Ook anderen hebben vandaag de garantie gegeven dat ze, wanneer het nodig is, die vraag mee zullen ondersteunen.

Ik denk dat de mensen vooral geïnteresseerd zijn in de lessen die wij hieruit kunnen trekken om ons beter te kunnen beschermen, en niet of dat onderzoek nu via een onderzoekscommissie of een bijzondere commissie zal gebeuren.

06.10 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, chers collègues, nous nous sommes déjà positionnés à plusieurs reprises en faveur d'une commission d'enquête, comme, dans le fond, la majorité des partis qui disent aujourd'hui juste l'inverse. Voici quelques semaines, le pic de la crise était plus grand et les morts étaient beaucoup plus nombreux chaque jour. À ce moment-là, tout le monde était d'accord quant à la mise en place d'une commission d'enquête.

Il est injustifiable aujourd'hui de créer autre chose qu'une commission d'enquête. Non seulement c'est injustifiable mais c'est très clairement aussi incompréhensible pour les citoyens. Vous avez viré. Vous avez changé d'avis. Cela donne évidemment l'impression que vous voulez cacher des choses. Ce n'est pas comme cela qu'on va pouvoir rendre un minimum de confiance aux citoyens alors que celle-ci est

profondément ébranlée.

Vous nous expliquez que cette commission spéciale pourra travailler dans les meilleures conditions possibles mais cela fait des semaines que plein de gens ici partagent le même constat que le mien. Cela fait des semaines qu'en commission de la Santé, pendant des heures, on pose des questions, on les répète. Les ministres choisissent les questions auxquelles ils veulent répondre. Des précisions sont demandées sur toute une série de documents, sur des contrats, sur des informations qui ont circulé ou pas. Et très souvent, bien trop souvent, les réponses et les documents manquent. Les informations ne sont pas données ou sont volontairement cachées.

Dans le fond, vous nous proposez ici de mettre en place une commission qui va refaire le même travail que celui que nous tentons de réaliser depuis plusieurs semaines en commission de la Santé, et dans les mêmes conditions. Franchement, ça ne va pas! Non seulement les citoyens trouvent cela incompréhensible mais je peux vous dire que ceux qui trouvent cela encore plus incompréhensible, ce sont les soignants.

Elle est aussi light sur le contenu. Je voudrais surtout mettre en évidence deux points. Le premier concerne le type de missions que vous allez confier à cette commission. Vous prévoyez une évaluation. Vous prévoyez de tirer les leçons pour l'avenir mais apporter toute la clarté sur ces dix mille décès et sur cette crise économique et sociale gravissime signifie qu'il faut aussi, le cas échéant, pouvoir mettre en évidence les responsabilités politiques. Pas un mot dans le contenu de votre texte à ce sujet. Là encore, cela donne l'impression que vous ne voulez pas aborder la question des responsabilités politiques.

Le deuxième point concerne l'articulation, la coordination et le jeu de ping-pong qu'on a pu déplorer semaine après semaine entre les différents niveaux de pouvoir. Ce que vous écrivez est très light et très soft et pourtant, c'est un vrai nœud. Je lisais encore dans la presse flamande, il y a quelques jours, ce sondage qui montrait que deux tiers des citoyens et deux tiers des citoyens flamands veulent une modification profonde de la répartition des compétences en matière de santé et ne veulent plus d'un système avec neuf ministres de la Santé. Ils ont bien raison parce que cette crise a démontré combien il s'agissait là d'un nœud crucial. Le contenu de votre texte est extrêmement light sur ce sujet.

Pour l'accident de Buizingen, et pour les attentats du 22 mars à Bruxelles, on avait installé des commissions d'enquête, de manière légitime. Ici, pour une situation qui a touché de plein fouet de très nombreuses personnes, vous considérez que cela n'en vaut pas la peine. Pourtant, chers collègues, nous le devons aux citoyens. Nous le devons à chaque famille qui a été touchée par le décès d'un proche. Nous le devons à tous ceux qui ont tenu la Belgique debout pendant tout le confinement. Nous le devons aux soignants qui se sont investis sans compter. Nous le devons aussi à l'ensemble des citoyens qui, rappelons-le, ont vu pendant de nombreux mois leurs libertés réduites à peau de chagrin.

J'ai déposé des amendements à cette proposition de texte, pour vous permettre de suivre aujourd'hui ce que quasi tous les partis ici représentés s'étaient engagés à faire, à savoir mettre en place une commission d'enquête. Ces amendements précisent également la portée de la mission de cette commission pour aller plus loin, pour tirer les leçons de manière plus claire, et singulièrement sur le volet de l'articulation entre les différents niveaux de pouvoir. Ils permettent aussi d'aller plus loin sur la détermination, le cas échéant, des responsabilités politiques.

Ces amendements, monsieur le président, je vous les ai déposés. Chers collègues, j'ose espérer qu'à l'image de vos présidents de partis, des parlementaires de la commission de la Santé et de tous ceux qui se sont exprimés dans tous les sens dans les médias pour dire qu'on allait s'en donner tous les moyens, que vous changerez d'avis aujourd'hui, ou peut-être la semaine prochaine en commission de la Santé. Ou en tout cas, que vous accepterez d'avoir une vision et une approche beaucoup plus claire, beaucoup plus transparente, sans tabou, sans frein et sans retenue. On le fera pour tous ceux qui ont été touchés de plein fouet par cette crise sanitaire, et qui le seront peut-être encore demain. Je vous remercie.

06.11 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, je comprends que le débat se pose entre une commission d'enquête et une commission spéciale. C'est tout à fait normal. L'argument principal et le plus fort est sans doute le signal à la population, qui pourrait mal comprendre l'initiative. Je vois un avantage pragmatique à commencer tout de suite avec une commission spéciale. C'est la formule qui rencontre le plus large consensus et elle a l'avantage d'être en cohérence avec les choix faits jusqu'ici par les entités fédérées et d'éviter un décalage où un des niveaux de pouvoir part pour une commission d'enquête et les autres pour des commissions spéciales. Ce n'est qu'à la condition qu'au moindre obstacle, à la moindre

question non répondue, au moindre document refusé, cette commission se transformera immédiatement en commission d'enquête, que nous marquerons notre accord et notre soutien à la proposition.

Ceux qui émettent des doutes marquent un point. Il faut relever le ping-pong entre les différents niveaux de pouvoir. Une fois que les différents niveaux de pouvoir auront fait le travail, il va bien falloir que quelqu'un ose tirer les leçons du jeu de ping-pong. Je n'accable pas totalement la lasagne institutionnelle belge mais il était assez patent que tout le monde et personne n'était responsable des masques, tout le monde et personne n'était responsable du *testing*, tout le monde et personne n'était responsable du *tracing*. Il va bien falloir qu'un niveau de pouvoir mette ses mains dans le cambouis sur cet aspect-là. Si ce n'est pas le fédéral, je ne vois pas qui est en position de le faire. Si jamais la structure de la commission que nous allons créer ne suffit pas, ce sera un argument suffisant pour la transformer en commission d'enquête le cas échéant.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

- 1 – Catherine Fonck cs
- 2 – Catherine Fonck cs
- 3 – Catherine Fonck cs
- 4 – Catherine Fonck cs
- 5 – Catherine Fonck cs
- 6 – Catherine Fonck cs
- 7 – Catherine Fonck cs
- 8 – Catherine Fonck cs
- 9 – Catherine Fonck cs

* * * * *

Mme Fonck m'a transmis des amendements, en demandant que les termes "commission spéciale" soient systématiquement remplacés par les termes "commission d'enquête". Je tiens à préciser que nous travaillons selon une motion, sur la base de l'article 21. Le droit d'enquête, quant à lui, découle de la Constitution et d'une loi votée à cet égard. Dès lors, nous ne pouvons pas constituer une commission d'enquête en nous référant à l'article 21.

Ik wil dat even benadrukken. Ik wil niet moeilijk doen. De andere amendementen vormen voor mij geen probleem, maar als u de Kamer laat stemmen en u vraagt om telkens "bijzondere commissie" gewoon te vervangen door "parlementaire onderzoekscommissie", dan zeg ik u dat er voor een parlementaire onderzoekscommissie een ander initiatief nodig is, dat niet is gebaseerd op artikel 21 van het Reglement. Artikel 21 van het Reglement geeft de mogelijkheid aan de Kamer om een bijzondere commissie op te richten.

N° 1 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 1 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Dans le titre, remplacer les mots "commission spéciale" par les mots "commission d'enquête".
In het opschrift de woorden "bijzondere commissie" vervangen door het woord "onderzoekscommissie".

N° 2 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 2 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Supprimer les mots "Conformément au prescrit de l'article 21, alinéa 2, du Règlement".
In de eerste inleidende zin de woorden "Overeenkomstig artikel 21, tweede lid, van het Reglement wordt" vervangen door de woorden "Er wordt".

N° 3 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 3 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Dans la première phrase introductive, remplacer les mots "commission spéciale" par les mots "commission d'enquête".

In de eerste inleidende zin de woorden "bijzondere commissie" vervangen door het woord "onderzoekscommissie".

N° 4 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 4 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Dans la phrase introductive relative à la mission de la commission, remplacer les mots "commission spéciale" par "commission d'enquête".

In de inleidende zin met betrekking tot de opdracht van de commissie de woorden "bijzondere commissie" vervangen door het woord "onderzoekscommissie".

N° 5 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 5 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Dans la mission, au point j), remplacer les mots "commission spéciale" par "commission d'enquête".

Onder de titel "Opdracht", punt j), de woorden "bijzondere commissie" vervangen door het woord "onderzoekscommissie".

N° 6 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 6 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Dans la composition, 2ème phrase, remplacer les mots "commission spéciale" par "commission d'enquête".

Onder de titel "Samenstelling", tweede zin, de woorden "bijzondere commissie" vervangen door het woord "onderzoekscommissie".

N° 7 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.
Nr 7 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Supprimer le titre et les phrases relatives au "fonctionnement et statut de la commission spéciale".

De titel en de zinnen met betrekking tot de "werking en het statuut van de bijzondere commissie" weglaten.

Justification des amendements 1 à 7
Verantwoording amendementen 1 tot 7

Il est essentiel que toute la lumière soit faite sur la gestion de la crise liée au COVID-19. Pour cela, il faut que la commission mise en place au niveau fédéral dispose de l'ensemble des moyens nécessaires pour réaliser les missions qui lui sont confiées. Il est donc nécessaire d'instituer une commission d'enquête et non une commission spéciale.

S'agissant d'une commission d'enquête, celle-ci est régie par les dispositions de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires.

Motion demandant l'institution d'une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique.

Het is van wezenlijk belang dat volledige klaarheid wordt geschapen over het beheer van de COVID-19-crisis. Daartoe moet de commissie die op federaal niveau wordt ingesteld over alle noodzakelijke middelen beschikken opdat zij de haar toegewezen opdrachten kan vervullen. Er moet dus een onderzoekscommissie worden ingesteld en geen bijzondere commissie.

Een onderzoekscommissie wordt geregeld bij de bepalingen van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek.

Motie tot instelling van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België.

N° 8 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.

Nr 8 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Remplacer les mots "D'examiner la coordination et la mise en œuvre des mesures de lutte contre l'épidémie" par les mots "D'examiner la mise en œuvre des mesures de lutte contre l'épidémie, la coordination et la coopération entre les institutions relevant de l'autorité fédérale, ainsi que la coopération entre les différents niveaux de pouvoir,".

De woorden "de coördinatie en de uitvoering van de maatregelen ter bestrijding van de epidemie te onderzoeken," vervangen door de woorden "de uitvoering van de maatregelen ter bestrijding van de epidemie te onderzoeken, alsmede de coördinatie en de samenwerking tussen de instellingen die onder de federale overheid ressorteren, én de samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus,".

Justification

Verantwoording

Il est nécessaire que la commission examine la question de l'articulation entre les différentes institutions relevant de l'autorité fédérale (Sciensano, SPF Santé publique, AFMPS, Armée,...) ainsi que - et c'est essentiel - la coopération entre les différents niveaux de pouvoirs.

De commissie dient zich te buigen over de verhoudingen tussen de verschillende instellingen die onder de federale overheid ressorteren (Sciensano, FOD Volksgezondheid, FAGG, Defensie,...), alsmede - en dat is essentieel - over de samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus.

N° 9 de Catherine Fonck et Georges Dallemagne.

Nr 9 van Catherine Fonck en Georges Dallemagne.

Dans les missions, ajouter un tiret: "De formuler, le cas échéant, ses observations et recommandations quant à d'éventuelles responsabilités politiques".

De opdracht aanvullen met een streepje, luidende: "- in voorkomend geval haar opmerkingen en aanbevelingen te formuleren aangaande eventuele politieke verantwoordelijkheden".

Justification

Verantwoording

Il est essentiel que toute la lumière soit faite sur la gestion de la crise liée au COVID-19. Pour cela, il faut que la commission mise en place au niveau fédéral puisse formuler ses observations et recommandations quant à d'éventuelles responsabilités politiques.

Het komt erop aan volledige klaarheid te scheppen over het beheer van de COVID-19-crisis. Daartoe moet de op federaal niveau ingestelde commissie haar opmerkingen en aanbevelingen aangaande eventuele politieke verantwoordelijkheden kunnen formuleren.

06.12 Catherine Fonck (cdH): Oui, monsieur le président, mais si vous lisez bien les amendements, vous constaterez que je ne m'y réfère pas à l'article 21 du Règlement. La loi du 3 mai 1880, en application de l'article 56 de la Constitution, règle les commissions d'enquête parlementaire. Je ne vois donc pas quel est le texte qui m'interdit d'agir de la manière que j'ai choisie.

Le président: Madame, vos amendements sont élaborés sur la base du texte proposé par M. Laaouej. La proposition de ce dernier se fonde sur l'article 21 - et c'est correct. Je le répète, modifier les termes ne suffit pas pour que le travail de cette commission s'inscrive dans le régime d'une commission d'enquête.

06.13 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, soyons très clairs! J'ai évidemment supprimé la référence à l'article 21. La proposition dont nous discutons est introduite, j'imagine, par une motion d'ordre de modification d'agenda. Nous discutons du contenu...

Le président: (...)

06.14 Catherine Fonck (cdH): C'est en respect de l'article 54 du Règlement.

Le président: Non.

06.15 Catherine Fonck (cdH): Nous discutons aujourd'hui d'un texte relatif à l'institution d'une commission. J'en modifie évidemment les références, puisque je ne m'appuie pas sur l'article 21. Rien n'empêche, en

nous référant à la Constitution et à la loi de 1880, de mettre en place un autre type de commission.

Le **président**: Ce n'est pas une motion d'ordre. J'arrête la discussion, car c'est mon devoir de président de dire ce qui, éventuellement, ne va pas. Ce n'est donc pas une motion d'ordre qui a été introduite, mais une motion demandant l'institution d'une commission spéciale.

Je lis: "La Chambre, conformément au prescrit de l'article 21 du Règlement, institue une commission spéciale, etc." Alors, si nous nous plaçons sous le régime de l'article 21, il ne suffit pas - et je le dis pour la troisième fois - de remplacer "commission spéciale" par "commission d'enquête" pour avoir une commission d'enquête.

Bref, je ne vais pas discuter de la recevabilité. Nous allons voter. Pour ce faire, j'ai fait distribuer les amendements. En tout cas, c'est une remarque que je tenais à exprimer.

Ik zou een tweede opmerking willen maken.

Ik heb in zeven bijzondere en onderzoekscommissies gezeten. Ik kan alleen maar zeggen dat veel afhangt van de dynamiek die een bepaalde commissie op een bepaald ogenblik ontwikkelt. Het grootste probleem dat ik ervaren heb bij de werking van sommige commissies in het verleden, was de loyaliteit aan de regeringsmeerderheid, die zich ook kon vertalen in de verschillende commissies. Dat probleem rees af en toe en dat moesten wij kunnen overstijgen.

Voorlopig leven wij echter in een tijd waarin er geen meerderheid is – dat wordt elke donderdag genoegzaam aangetoond –, dus ik denk dat u zich moet losmaken van uw fractie of coalitie of wat dan ook. Er zijn immers geen coalities. Als die 17 mensen hun werk ernstig willen doen, zullen zij hun onafhankelijkheid als parlamentslid en als lid van de bijzondere commissie moeten aantonen. Dat is heel belangrijk. Ik heb bepaalde commissies zien disfunctioneren, omdat regeringspartijen op bepaalde ogenblikken werd verzocht dit of dat te doen. Ik openbaar daarmee geen geheimen, dat weet iedereen, maar die situatie bestaat nu niet. Dat is het ongelofelijke voordeel om te kunnen werken.

Ten slotte is het heel belangrijk dat in deze bijzondere commissie de mogelijkheid tot opschaling uitdrukkelijk is ingeschreven. Uit alles wat ik vandaag heb gehoord, heb ik toch begrepen dat bij de minste aarzeling, bij de minste blokkering, bij de minste problemen die men zou ervaren om bepaalde documenten te krijgen of bepaalde personen te horen, de mogelijkheid bestaat om onmiddellijk op te schalen naar een parlementaire onderzoekscommissie.

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble du texte aura lieu ultérieurement.

De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van de tekst zal later plaatsvinden.

Scrutin

Geheime stemming

07 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination des membres effectifs du Conseil d'administration

07 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van de effectieve leden van de Raad van bestuur

L'ordre du jour appelle le scrutin secret en vue de la nomination des membres effectifs du Conseil d'administration de l'Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains.

Aan de orde is de geheime stemming met het oog op de benoeming van de effectieve leden van de Raad van bestuur van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens.

Les candidatures ont été annoncées au cours de la séance plénière du 21 novembre 2019.

De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 21 november 2019.

La commission de la Justice a procédé à l'audition des candidats les 7, 8 et 21 janvier 2020. Mme Kristien

*Van Vaerenbergh a fait rapport de ces auditions en Conférence des présidents du 11 mars 2020.
Op 7, 8 en 21 januari 2020 werden de kandidaten gehoord door de commissie voor Justitie. Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh heeft verslag uitgebracht over deze hoorzittingen in de Conferentie van voorzitters van 11 maart 2020.*

*Le document portant les noms des candidats vous a été distribué. (1092/1)
Het stuk met de namen van de kandidaten werd rondgedeeld. (1092/1)*

*Conformément à la décision de la séance plénière du 11 juin 2020 et à l'avis de la Conférence des présidents du 17 juin 2020, les membres ont pu voter du vendredi 12 juin 2020 jusqu'à aujourd'hui 14 h 00.
Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 11 juni 2020 en het advies van de Conferentie van voorzitters van 17 juni 2020 hebben de leden vanaf vrijdag 12 juni 2020 tot vandaag 14.00 uur kunnen stemmen.*

Collega's, u hebt ondertussen uw stem kunnen uitbrengen. Als u het goed vindt kunnen wij overgaan tot het tellen van de stemmen, in aanwezigheid van de twee jongste aanwezige leden, Khalil Aouasti en Kristof Calvo. (Instemming)

08 Cour des comptes – Nomination de deux conseillers de la Chambre française

08 Rekenhof – Benoeming van twee raadsheren bij de Franse Kamer

La Chambre doit procéder à la nomination de deux nouveaux conseillers pour la Chambre française de la Cour des comptes.

De Kamer dient dus over te gaan tot de benoeming van twee nieuwe raadsheren voor de Franse Kamer van het Rekenhof.

*Les candidatures ont été annoncées en séance plénière des 5 mars 2020 et 4 juin 2020.
De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 5 maart 2020 en 4 juni 2020.*

La sous-commission "Cour des comptes" a entendu tous les candidats le 17 juin 2020. M. Benoît Piedboeuf, président de la sous-commission, a fait rapport de ces auditions en Conférence des présidents du 24 juin 2020.

De subcommissie "Rekenhof" heeft alle kandidaten op 17 juni 2020 gehoord. De heer Benoît Piedboeuf, voorzitter van de subcommissie, heeft verslag uitgebracht over deze hoorzitting in de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2020.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 24 juin 2020, je vous propose de nommer les deux conseillers au cours de la séance plénière du 9 juillet 2020.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2020, stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van de twee raadsheren tijdens de plenaire vergadering van 9 juli 2020.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante: les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h 00. Leurs bulletins de vote ainsi que le document parlementaire n° 1388/1 sont à leur disposition au Secrétariat général.

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren: de leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14.00 uur. Hun stembiljetten en het parlementair stuk nr. 1388/1 liggen ter beschikking op het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020. De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

09 Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles – Désignation des membres
09 Informatie- en adviescentrum inzake schadelijke en sektarische organisaties – Aanwijzing van de leden

Conformément à la décision de la séance plénière du 11 juin 2020, la présentation du Conseil des ministres et le curriculum vitae des candidats qui sont directement désignés par la Chambre, ont été transmis aux groupes politiques.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 11 juni 2020 werden de voordracht van de Ministerraad en de cv's van de kandidaten die rechtstreeks door de Kamer worden aangewezen, aan de politieke fracties bezorgd.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 24 juin 2020, je vous propose de désigner les membres présentés par le Conseil des ministres au cours de la séance du jeudi 2 juillet 2020.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2020 stel ik u voor over te gaan tot de aanwijzing van de leden voorgedragen door de Ministerraad tijdens de plenaire vergadering van 2 juli 2020.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante: les membres peuvent voter dès le vendredi 26 juin 2020 jusqu'à jeudi 2 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1387/1 sont à leur disposition au Secrétariat général.

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren: de leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 26 juni 2020 tot donderdag 2 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1387/1 liggen ter beschikking op het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seules les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 2 juillet 2020. De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 2 juli 2020.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

10 Autorité de protection des données – Centre de connaissances – Remplacement d'un membre
10 Gegevensbeschermingsautoriteit – Kenniscentrum – Vervanging van een lid

Par lettre du 18 mai 2020, Mme Alexandra Jaspar, directrice du Centre de connaissances de l'Autorité de protection des données, communique qu'un des membres, Mme Joëlle Jouret, souhaite présenter sa démission.

Bij brief van 18 mei 2020 deelt mevrouw Alexandra Jaspar, directrice van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit, mee dat één van de leden, mevrouw Joëlle Jouret, haar ontslag wenst in te dienen.

Par lettre du 14 juin 2020, Mme Joëlle Jouret confirme sa démission en sa qualité de membre francophone du Centre de connaissances.

Bij brief van 14 juni 2020 bevestigt mevrouw Joëlle Jouret haar ontslag als Franstalige lid van het Kenniscentrum.

Conformément à l'article 41, alinéa 1, de la loi du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de

protection des données, en cas de vacance d'un mandat du Centre de connaissances, pour quelque cause que ce soit, la Chambre doit procéder à son remplacement pour la durée du mandat restant à courir. Overeenkomstig artikel 41, eerste lid, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, dient de Kamer ingeval een mandaat van lid van het Kenniscentrum om welke reden ook openvalt, over te gaan tot de vervanging ervan voor de nog resterende duur van het mandaat.

Vu l'article 40, § 1, alinéa trois, et le § 2, de la même loi, le Centre de connaissances compte autant de membres francophones que néerlandophones et deux tiers au maximum des membres sont du même sexe. Gelet op artikel 40, § 1, derde lid, en § 2, van dezelfde wet telt het Kenniscentrum evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden en is ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht.

Au vu de la démission de Mme Joëlle Jouret, le Centre de connaissances se compose actuellement, outre la directrice, de quatre hommes et d'une femme. La Chambre doit donc nommer une candidate francophone. Gelet op het ontslag van mevrouw Joëlle Jouret is het Kenniscentrum, naast de directrice, momenteel samengesteld uit vier mannen en één vrouw. De Kamer dient dus een Franstalige kandidate te benoemen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 24 juin 2020, je vous propose de publier au *Moniteur belge* un appel aux candidates francophones pour le mandat de membre du Centre de connaissances de l'Autorité de protection des données.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2020, stel ik u voor een oproep tot Franstalige, vrouwelijke kandidaten voor het mandaat van lid van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

11 **Prise en considération de propositions**

11 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée. In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Demandes d'urgence

Urgentieverzoeken

Madame Fonck, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1356/1 modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 afin d'exclure dans la détermination du montant net des ressources les allocations de chômage temporaire perçues dans le cadre de la crise du COVID-19 par des travailleurs occupés dans des entreprises agréées de travail adapté.

11.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, il s'agit de la situation particulière des familles qui ont un enfant handicapé à charge. Les enfants, même adultes, qui travaillent dans un ETA, par exemple, et qui perçoivent un salaire, restent fiscalement à charge des parents. Avec le bénéfice des allocations de chômage temporaire, un régime fiscal s'impose mais qui normalement ne s'impose pas en situation de

travail rémunéré. Ceci pose alors un gros problème pour ces familles au niveau de la déduction pour enfant handicapé à charge.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi instaurant un mécanisme automatique d'adaptation du montant des pensions à l'évolution des salaires, n° 1360/1.

11.02 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, en effet, nous avons pu constater, à l'occasion de cette crise du coronavirus, que certaines pensions ne décollaient pas du fait de ce que l'inflation est au plus bas. En même temps, sur toute une série de produits qui ne font pas partie du panier de la ménagère, nous avons dû constater qu'il y avait une évolution du coût de la vie.

L'objectif, au fond, est de pouvoir avoir une approche cohérente entre l'évolution des salaires et évolution du principal revenu de remplacement du salaire qu'est la pension. Au fond, tout salarié sera un jour ou l'autre pensionné. Voilà, monsieur le président, la justification de l'urgence.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.*

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1361/1 visant à suspendre temporairement l'effet des clauses sanctionnant les échéances impayées des consommateurs.

11.03 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, vous vous rappellerez que notre assemblée avait accepté l'urgence pour une proposition de loi visant à suspendre le remboursement des crédits à la consommation. Effectivement, toute une série de nos concitoyens, les chômeurs temporaires notamment, n'étaient plus en mesure de rembourser leur crédit à la consommation. D'ailleurs, la loi a été votée par ce Parlement.

De la même manière, il y a aussi ce qu'on appelle des clauses qui sanctionnent les impayés. Cela veut dire que dans le même contexte de crise du coronavirus où il y a une perte de revenus chez un grand nombre de nos concitoyens, il apparaît que des pénalités s'appliquent dès que quelqu'un ne parvient plus à payer une facture.

Je demande l'urgence comme nous avons pu l'obtenir pour les crédits à la consommation. C'est vraiment la même logique qui préside aux deux textes.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.*

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1362/1 relative à l'octroi d'un plan de paiement d'une durée de six mois maximum ou plus pour les consommateurs ayant subi une perte de revenus des suites des conséquences économiques de la pandémie du coronavirus COVID-19.

11.04 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, ici plus encore que pour le précédent texte, il y a un lien indissociable avec la proposition de loi sur les crédits à la consommation, qui avait reçu l'urgence. Nous sommes vraiment dans la même logique. Je dirais même qu'il y a une proximité évidente au niveau du contenu du texte. Je comprendrais donc difficilement que les collègues qui ont voté l'urgence pour le texte sur les crédits à la consommation ne votent pas l'urgence pour ce texte-ci.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

Monsieur Gilkinet, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1365/1 modifiant l'arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants, visant à prendre en compte le premier jour d'arrêt effectif de l'incapacité de travail.

11.05 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, il s'agit en quelque sorte d'une loi réparatrice. On a adopté il y a peu la suppression du jour de carence pour les travailleurs indépendants. Mais il y a une forme de vide juridique quand l'indépendant malade ne va pas directement chez le médecin car il sous-estime la gravité de la maladie. Il n'y a pas de possibilité, dans l'état actuel de la loi, d'une régularisation de sa situation *a posteriori*.

Cette proposition est cosignée par plusieurs groupes et j'espère qu'il y aura un consensus et que nous pourrons la traiter rapidement. Elle est assez courte mais particulièrement utile.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

Mevrouw Kitir, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1373/1 tot wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie met het oog op de verhoging van het federale terugbetalingspercentage van het leefloon naar aanleiding van de COVID-19-crisis.

11.06 **Meryame Kitir** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, de titel spreekt eigenlijk voor zich. Tijdens de coronacrisis zijn heel wat mensen in financiële moeilijkheden geraakt, waardoor zij sneller moeten rekenen op het OCMW. Daarom wensen wij dat het voorstel, dat voorziet in een verhoging van het federale terugbetalingpercentage van het leefloon, snel besproken kan worden in de commissie.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

Mevrouw Kitir, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1374/1 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering met het oog op het toekennen van tijdelijke werkloosheidsuitkeringen voor de medewerkers in de artistieke sector tijdens de periode van de COVID-19-pandemie.

Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de voorzitter, het voorstel handelt over een oplossing voor de artistieke sector. We hebben vorige week een kans gemist om een voorstel goed te keuren dat voor een verbetering zal zorgen. De behandeling is nu vertraagd door de aangevraagde adviezen. Het probleem blijft wel prangend. Vandaar dat we de urgentie vragen.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.

Mijnheer Verherstraeten, u vraagt de urgentie voor het voorstel van resolutie nr. 1375/1 betreffende het stimuleren van elektronisch betalen.

Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in het licht van de COVID-19-crisis is elektronisch betalen om besmettingen te voorkomen, ten eerste aangewezen, vandaar dat het voorstel van resolutie bij hoogdringendheid moet worden behandeld.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.

Mevrouw Kitir, u vraagt tot urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1378/1 van de heren Crombez, Bertels en Vandenbroucke tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 april 2020 tot toekenning van een staatswaarborg voor bepaalde kredieten in de strijd tegen de gevolgen van het coronavirus.

Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de voorzitter, op dit moment is de looptijd twaalf maanden voor ondernemingen, om van de staatswaarborg gebruik te kunnen maken. Die looptijd is veel te kort. Wij zouden hem willen verlengen naar 36 maanden. Ook de bankensector gaat daarmee akkoord en ook minister De Croo heeft hier verklaard dat hij daarmee akkoord gaat.

Daarom vragen wij de looptijd van twaalf maanden te verlengen naar 36 maanden.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen

Daarom vragen wij de looptijd van twaalf maanden te verlengen naar 36 maanden.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen

De voorzitter: Mijnheer Van Quickenborne, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1382/1 tot wijziging van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening wat betreft het tijdelijk schorsen van de wekelijkse rustdag wegens de coronacrisis

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, het voorstel strekt ertoe om tijdelijk de verplichte wekelijkse rustdag op te schorten. In de COVID-periode willen sommige winkeliers flexibiliteit en daarin betekent de verplichte wekelijkse rustdag een eventuele belemmering. Vandaar de vraag tot tijdelijke opschorting.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

De griffier meldt mij dat volgens de telling 75 leden het urgentieverzoek steunen. In dat geval is het niet aanvaard.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, sommige leden hebben geen stem. Hoe wordt de stem meegeteld van de heer Dedecker?

De voorzitter: De heer Dedecker is een onafhankelijk parlementslid.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Ja, maar hij heeft toch recht op een stem? Hij is nu niet vertegenwoordigd. Voor de N-VA-fractie telt u maar 24 leden.

De voorzitter: Iemand die niet aanwezig is, kunnen we niet meetellen op basis van wat wij denken over diens stemgedrag.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, dat betekent dat u op een totaal van maar 149 leden uitkomt.

De voorzitter: U kunt eventueel een naamstemming vragen.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, dat is niet correct.

De voorzitter: Mijnheer Van Quickenborne, het is altijd al zo verlopen. Dat zullen we nu niet veranderen.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Ik vraag het omdat het resultaat nu zo nipt is.

De voorzitter: Als u een naamstemming vraagt, dan zal ik de volgende keer het urgentieverzoek ter stemming leggen. Goed?

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Hoezo, de volgende keer? Het is urgent. (Protest van mevrouw Kitir)

Mevrouw Kitir, u wilt vandaag geen naamstemming, omdat u tegen de urgentie bent.

De voorzitter: Mijnheer Van Quickenborne, u kunt altijd een naamstemming vragen. Wij werken nu echter volgens een afspraak overeengekomen in de Conferentie van voorzitters.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de werkwijze betekent dat er twee stemmen niet meetellen bij de urgentieverzoeken.

De voorzitter: Gebruikelijk stemmen wij over urgentieverzoeken bij zitten en opstaan. Wat wij nu doen, is een soort van benadering van de stemming bij zitten en opstaan. In de Conferentie van voorzitters hebben we daarover een afspraak gemaakt. In elke plenaire vergadering konden we op die manier wel landen. De heer Kir, ook onafhankelijke, is evenmin aanwezig en wordt ook niet meegeteld.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de heer Kir stemt toch (...)

De voorzitter: Mijnheer Van Quickenborne, ik stel voor dat u de werkwijze in de volgende Conferentie van voorzitters opnieuw ter discussie stelt.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

Mijnheer Hedebouw, u vraagt de urgentie voor het voorstel van resolutie nr. 1383/1 betreffende het in publieke handen nemen van Brussels Airlines en Brussels Airport Company.

Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Quand on voit tout ce qui se passe dans le secteur aéronautique, je pense qu'elle va être reliée à une autre loi de Théo Francken qui, me semble-t-il, a déjà reçu l'urgence...

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

12 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Nadia Moscufo sur "les délais de préavis durant la crise du COVID-19" (n° 20)

12 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Nadia Moscufo over "de opzeggingstermijnen tijdens de COVID-19-crisis" (nr. 20)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Affaires sociales, de

l'Emploi et des Pensions du 17 juin 2020.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van 17 juni 2020.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 20/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Nadia Moscufo;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Nahima Lanjri et Nawal Farih.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 20/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Nadia Moscufo;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Nahima Lanjri en Nawal Farih.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)

Ja	63	Oui
Nee	61	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	132	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

(Mevrouw Tania De Jonge heeft zoals haar fractie gestemd)

(Mevrouw Yoleen Van Camp heeft zoals haar fractie gestemd)

(Mme Özlem Özlem a voté comme son groupe pour tous les votes)

(Mme Katrin Jadin a voté comme son groupe pour les votes n°s 1, 18, 19)

13 Proposition de loi visant à assurer la prise en charge des frais de transport médical urgent des patients touchés par le COVID-19 (nouvel intitulé) (1227/5)

13 Wetsvoorstel met het oog op de tenlasteneming van de kosten van het dringend ziekenvervoer van de COVID-19-patiënten (nieuw opschrift) (1227/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	66	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la

sanction royale. **(1227/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1227/6)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

14 Amendements réservés à la proposition de résolution concernant l'engagement opérationnel dans le cadre de l'Opération *Inherent Resolve* (OIR) (1298/1-9)

14 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de operationele inzet in het kader van de Operatie *Inherent Resolve* (OIR) (1298/1-9)

Vote sur l'amendement n° 67 de Annick Ponthier cs tendant à insérer un considérant R(n). **(1298/9)**

Stemming over amendement nr. 67 van Annick Ponthier cs tot invoeging van een considerans R(n). **(1298/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 3*)

Ja	40	Oui
Nee	98	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 69 de Kris Verduyckt à la demande 1. **(1298/9)**

Stemming over amendement nr. 69 van Kris Verduyckt op verzoek 1. **(1298/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	44	Oui
Nee	94	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 70 de Kris Verduyckt à la demande 7. **(1298/9)**

Stemming over amendement nr. 70 van Kris Verduyckt op verzoek 7. **(1298/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 5*)

Ja	73	Oui
Nee	51	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.

Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 71 de Kris Verduyckt tendant à insérer une demande 7/1(n). **(1298/9)**
Stemming over amendement nr. 71 van Kris Verduyckt tot invoeging van een verzoek 7/1(n). **(1298/9)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 5*)

En conséquence, l'amendement est adopté.
Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 68 de Annick Ponthier cs tendant à insérer une demande 19(n). **(1298/9)**
Stemming over amendement nr. 68 van Annick Ponthier cs tot invoeging van een verzoek 19(n). **(1298/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 6*)

Ja	41	Oui
Nee	100	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

15 Ensemble de la proposition de résolution concernant l'engagement opérationnel dans le cadre de l'Opération *Inherent Resolve* (OIR) (1298/8+9)

15 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de operationele inzet in het kader van de Operatie *Inherent Resolve* (OIR) (1298/8+9)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 7*)

Ja	84	Oui
Nee	57	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution, telle qu'amendée. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1298/10)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie, zoals geamendeerd, aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1298/10)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

(*De heer Theo Francken heeft voor deze stemming en de volgende stemmingen zoals zijn fractie gestemd*)

16 Amendements réservés à la proposition de résolution relative à l'annexion par Israël de territoires occupés en Palestine (1292/1-7)

16 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de Israëlische annexatie van bezet Palestijns gebied (1292/1-7)

Vote sur l'amendement n° 5 de Katrin Jadin cs tendant à supprimer le considérant X. **(1292/7)**
Stemming over amendement nr. 5 van Katrin Jadin cs tot weglating van considerans X. **(1292/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	93	Oui
Nee	14	Non
Onthoudingen	32	Abstentions
Totaal	139	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.
Bijgevolg is het amendement aangenomen.

(M. Maxime Prévot a voté pour)

Vote sur l'amendement n° 6 de Katrin Jadin cs tendant à supprimer le considérant Y. **(1292/7)**
Stemming over amendement nr. 6 van Katrin Jadin cs tot weglating van considerans Y. **(1292/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	88	Oui
Nee	20	Non
Onthoudingen	34	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.
Bijgevolg is het amendement aangenomen.

17 Ensemble de la proposition de résolution relative à l'annexion par Israël de territoires occupés en Palestine (1292/6+7)

17 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de Israëlische annexatie van bezet Palestijns gebied (1292/6+7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	101	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	39	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution, telle qu'amendée. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1292/8)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie, zoals geamendeerd, aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1292/8)**

Raison d'abstention? *(Non)*
Reden van onthouding? *(Nee)*

18 Amendements réservés à la proposition de résolution relative à la mise à disposition de fonds complémentaires pour la situation humanitaire dans la région d'Idlib en Syrie (1071/1-7)

18 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie met betrekking tot het ter beschikking stellen van bijkomende fondsen voor de humanitaire situatie in de regio Idlib in Syrië (1071/1-7)

Vote sur l'amendement n° 18 de Annick Ponthier cs tendant à insérer un considérant L(n). (1071/7)

Stemming over amendement nr. 18 van Annick Ponthier cs tot invoeging van een considerans L(n). (1071/7)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)

Ja	41	Oui
Nee	102	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	143	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 19 de Annick Ponthier cs à la demande 1. (1071/7)

Stemming over amendement nr. 19 van Annick Ponthier cs op verzoek 1. (1071/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 11)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 20 de Annick Ponthier cs à la demande 3. (1071/7)

Stemming over amendement nr. 20 van Annick Ponthier cs op verzoek 3. (1071/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 11)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 21 de Wouter De Vriendt cs à la demande 4. (1071/7)

Stemming over amendement nr. 21 van Wouter De Vriendt cs op verzoek 4. (1071/7)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)

Ja	99	Oui
Nee	29	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.

Bijgevolg is het amendement aangenomen.

19 Ensemble de la proposition de résolution relative à la mise à disposition de fonds complémentaires

pour la situation humanitaire dans la région d'Idlib en Syrie (1071/6+7)

19 Geheel van het voorstel van resolutie met betrekking tot het ter beschikking stellen van bijkomende fondsen voor de humanitaire situatie in de regio Idlib in Syrië (1071/6+7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 13*)

Ja	115	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	29	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution, telle qu'amendée. Il en sera donné connaissance au gouvernement. (**1071/8**)

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan, zoals geamendeerd. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. (**1071/8**)

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

20 Amendements et article réservés du projet de loi ouvrant des crédits provisoires pour les mois de juillet, août, septembre et octobre 2020 (1300/1-8)

20 Aangehouden amendementen en artikel van het wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de maanden juli, augustus, september en oktober 2020 (1300/1-8)

Vote sur l'amendement n° 29 de Marco Van Hees à l'article 2. (**1300/8**)
Stemming over amendement nr. 29 van Marco Van Hees op artikel 2. (**1300/8**)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 14*)

Ja	29	Oui
Nee	113	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 33 de Wouter Vermeersch cs à l'article 2. (**1300/8**)
Stemming over amendement nr. 33 van Wouter Vermeersch cs op artikel 2. (**1300/8**)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 15*)

Ja	40	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 26 de Theo Francken à l'article 2. **(1300/8)**
Stemming over amendement nr. 26 van Theo Francken op artikel 2. **(1300/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)

Ja	40	Oui
Nee	102	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 28 de Theo Francken à l'article 2. **(1300/8)**
Stemming over amendement nr. 28 van Theo Francken op artikel 2. **(1300/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 16)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 27 de Theo Francken à l'article 2. **(1300/8)**
Stemming over amendement nr. 27 van Theo Francken op artikel 2. **(1300/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 16)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 30 de Marco Van Hees à l'article 2. **(1300/8)**
Stemming over amendement nr. 30 van Marco Van Hees op artikel 2. **(1300/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)

Ja	12	Oui
Nee	122	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	143	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Les tableaux annexés sont adoptés.
De bijgevoegde tabellen zijn aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 31 de Marco Van Hees tendant à insérer un article 22/1(n). **(1300/8)**

Stemming over amendement nr. 31 van Marco Van Hees tot invoeging van een artikel 22/1(n). **(1300/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 17*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

21 Ensemble du projet de loi ouvrant des crédits provisoires pour les mois de juillet, août, septembre et octobre 2020 (1300/1+7)

21 Geheel van het wetsontwerp tot opening van voorlopige kredieten voor de maanden juli, augustus, september en oktober 2020 (1300/1+7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 18*)

Ja	126	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	16	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1300/9)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1300/9)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

22 Proposition de rejet faite par la commission des Relations extérieures de la proposition de loi modifiant la loi du 19 mars 2013 relative à la Coopération belge au Développement et introduisant une charte d'intégrité applicable aux acteurs de la coopération au développement (nouvel intitulé) (647/1-9)

22 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking en tot invoering van een integriteitscharter voor de bij ontwikkelingssamenwerking betrokken actoren (nieuw opschrift)(647/1-9)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(*Stemming/vote 19*)

Oui	59	Ja
Non	75	Nee
Abstentions	9	Onthoudingen
Total	143	Totaal

En conséquence, la Chambre n'adopte pas la proposition de rejet. Nous procéderons à la discussion de la proposition ultérieurement.
Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping niet aan. Wij zullen het voorstel later bespreken.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Collega's, het wetsvoorstel nr. 647 wordt bijgevolg terug naar de bevoegde commissie verzonden.

23 Amendements réservés au texte de la motion demandant l'institution d'une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique

23 Aangehouden amendementen op de tekst van de motie aangaande het verzoek tot instelling van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België

23.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik had begrepen dat de stemming over de motie bij zitten en opstaan zou plaatsvinden. Dat was ook zo aangekondigd.

Er waren ook een aantal amendementen onontvankelijk verklaard.

De **voorzitter**: Ik heb de amendementen niet onontvankelijk verklaard. Ik heb een bemerking geuit bij de amendementen, maar ik heb ze wel laten ronddelen.

Er zijn niet alleen amendementen waarover ik een bemerking heb gemaakt. Er zijn ook andere amendementen in verband met de coördinatie en de politieke verantwoordelijken. De amendementen van mevrouw Fonck moeten bijgevolg ter stemming worden voorgelegd.

23.02 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Hoewel ik inhoudelijk het standpunt van collega Fonck deel, namelijk pro een onderzoekscommissie, was ik het wel eens met uw opmerking dat zoiets via een wet moet worden geregeld. Dat kan niet via een motie.

En waarom geen stemming bij zitten en opstaan?

De **voorzitter**: Over de amendementen moet ik nominatief laten stemmen. Dan moet ik vervolgens over het voorstel zelf ook nominatief laten stemmen. Het lijkt mij vreemd om over het voorstel zelf bij zitten en opstaan te stemmen en over de amendementen een naamstemming te doen.

De stemming bij zitten en opstaan gold alleen bij de procedure voor de wijziging van de agenda. Dan is er een voorstel van de voorzitter nodig of vijftig leden het voorstel steunen. Die vijftig kan ik vaststellen bij zitten en opstaan. Hier moet toch nominatief gestemd worden.

23.03 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Ik dacht dat een motie ofwel wordt verworpen, ofwel wordt goedgekeurd. Ik dacht niet dat een motie geamendeerd kon worden.

De **voorzitter**: Het is een motie die we aan de agenda hebben toegevoegd. Een ordemotie kan men niet amenderen. We zitten echter niet in het regime van een ordemotie. Dat is een misvatting bij sommige collega's blijkbaar. We zitten in het regime van artikel 21. Ik heb het laten nakijken bij precedenten. Er wordt eerst over de procedure gestemd, eventueel om het op de agenda te krijgen. Zodra het op de agenda staat, kan het geamendeerd worden en wordt er over die amendementen en het geheel nominatief gestemd.

Mijnheer Calvo, u hebt het woord voor een stemverklaring over het amendement nr. 1 van mevrouw Fonck. Dit amendement strekt ertoe in de titel het woord "commission spéciale" te vervangen door "commission d'enquête".

23.04 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, omdat ik het eens ben met het feit dat dit via een wet moet worden geregeld, zal mijn fractie tegen het amendement stemmen, hoewel wij voor een onderzoekscommissie zijn. Dat wou ik gewoon verduidelijken.

De **voorzitter**: Dan gaan we daarover nu stemmen.

Vote sur l'amendement n° 1 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 1 van Catherine Fonck cs.

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 20)

Ja	39	Oui
Nee	97	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

23.05 **Meryame Kitir** (sp.a): De sp.a fractie heft voorgestemd.

De **voorzitter**: Dan zullen we laten stemmen over het volgende amendement, want ik kan de stemming niet overdoen.

Vote sur l'amendement n° 2 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 2 van Catherine Fonck cs.

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 21)

Ja	43	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 3 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 3 van Catherine Fonck cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 21)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 4 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 4 van Catherine Fonck cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 21)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 5 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 5 van Catherine Fonck cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 21)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 6 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 6 van Catherine Fonck cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 21)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 7 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 7 van Catherine Fonck cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 21)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Amendement nr. 8 van mevrouw Fonck gaat over de coördinatie.

Vote sur l'amendement n° 8 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 8 van Catherine Fonck cs.

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 22)

Ja	45	Oui
Nee	80	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 9 de Catherine Fonck cs.
Stemming over amendement nr. 9 van Catherine Fonck cs.

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 22)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

24 Ensemble du texte de la motion demandant l'institution d'une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique

24 Geheel van de tekst van de motie aangaande het verzoek tot instelling van een bijzondere

commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 23*)

Ja	109	Oui
Nee	29	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, la Chambre adopte le texte. **(1394/1)**
Bijgevolg neemt de Kamer de tekst aan. **(1394/1)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

25 Adoption de l'ordre du jour **25** Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.
Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.

Ik hoop op een vroeger sluitingsuur volgende week.

(...): (...)

De **voorzitter**: Er is een probleem met de geheime stemming inzake de leden van de raad van bestuur van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens.

25.01 Meryame Kitir (sp.a): (...)

De **voorzitter**: Bij het eindresultaat stel ik vast dat ik één kandidaat te weinig heb. Aan Franstalige kant ontbreekt een kandidaat.

Ik stel voor dat ik het punt op de agenda van de Conferentie van voorzitters breng, met het resultaat in detail van de stemming. We kunnen dan samen beslissen wat wij daar verder mee zullen aanvatten. Gaat iedereen daarmee akkoord? (*Instemming*)

Dank u wel. Nog een goede nacht gewenst.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 2 juli 2020 om 14.15 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 2 juillet 2020 à 14 h 15.

*De vergadering wordt gesloten op vrijdag 26 juni 2020 om 02.21 uur.
La séance est levée le vendredi 26 juin 2020 à 02 h 21.*

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 55 PLEN 048 annexe.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 55 PLEN 048 bijlage.*

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	63	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Spooren Jan, Taquin Caroline, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert

Non	61	Nee
-----	----	-----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Flahaut André, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravys Kurt, Rigot Hervé, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	8	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Bertels Jan, Depraetere Melissa, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Segers Ben, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	66	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Briers Jan, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	47	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bombléd Christophe, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Depoorter Kathleen, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Donné Joy, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Loones Sander, Metsu Koen, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Wollants Bert

Abstentions	22	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Arens Josy, Bury Katleen, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	40	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	98	Nee
-----	----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombed Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	44	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Buyst Kim, Calvo Kristof, Creemers Barbara, Crombez John, de Laveleye Séverine, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depraetere Melissa, Flahaut André, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Özen Özlem, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Non	94	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombed Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Farih Nawal, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Hedeboom Raoul, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooen Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	73	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Creemers Barbara, Crombez John, Dallemagne Georges, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, D'Haese Christoph, Donné Joy, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Soors Jessika, Sporen Jan, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Peel Valerie, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	51	Nee
-----	----	-----

Arens Josy, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vuyst Steven, Delvaux Bram, Demon Franky, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Hedebouw Raoul, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Reuter Florence, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Taquin Caroline, Van den Bergh Jef, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	17	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	41	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	100	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	84	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Farih Nawal, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooen Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	57	Nee
-----	----	-----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depraetere Melissa, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon,  zen  zlem, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thi baut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	1	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Flahaut André

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	93	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Crombez John, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Méliissa, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	14	Nee
-----	----	-----

Boukili Nabil, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Smet François, De Vuyst Steven, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Rohonyi Sophie, Soors Jessika, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	32	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Creemers Barbara, Creyelman Steven, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Moutquin Simon, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Thibaut Cécile, Troosters Frank, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	88	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Crombez John, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	20	Nee
-----	----	-----

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Soors Jessika, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	34	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Creemers Barbara, Creyelman Steven, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Moutquin Simon, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Sneppe Dominiek, Thibaut Cécile, Troosters Frank, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicair Albert

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	0	Nee
-----	---	-----

Abstentions	39	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooen Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	41	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	102	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	99	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Farih Nawal, Flahaut André, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Non	29	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Donné Joy, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Abstentions	12	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	115	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Creemers Barbara, Crombez John, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	0	Nee
-----	---	-----

Abstentions	29	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	29	Ja
-----	----	----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	113	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Creemers Barbara, Crombez John, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	40	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	101	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	40	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	102	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	12	Ja
-----	----	----

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	122	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	9	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Bertels Jan, Crombez John, Depraetere Melissa, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Segers Ben, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	126	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	2	Nee
-----	---	-----

Sneppe Dominiek, Verherstraeten Servais

Abstentions	16	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	59	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Flahaut André, Fonck Catherine, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanden Burre Gilles, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	75	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Farih Nawal, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Kir Emir, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	9	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Bertels Jan, Crombez John, Depraetere Melissa, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Segers Ben, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	39	Ja
-----	----	----

Arens Josy, Bertels Jan, Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Kitir Meryame, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Segers Ben, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vandenbroucke Joris, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	97	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Auasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	4	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Depraetere Melissa, Jiroflée Karin, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	43	Ja
-----	----	----

Arens Josy, Bertels Jan, Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Segers Ben, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	101	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Auasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooen Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 022

Oui	45	Ja
-----	----	----

Arens Josy, Bertels Jan, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Depraetere Melissa, Fonck Catherine, Gilkinet Georges, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kitir Meryame, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Prévot Maxime, Schlitz Sarah, Segers Ben, Soors Jessika, Thibaut Cécile, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	80	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	17	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 023

Oui	109	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, Crombez John, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooen Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicair Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	29	Nee
-----	----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	6	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Arens Josy, Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Khattabi Zakia, Matz Vanessa, Prévot Maxime